

HELDHAFTIG WARMHARTIG AMSTERDAM

JAARVERSLAG 2016

MENSEN (DIE HET ALLEEN NIET) REDDEN

Je kansen om maatschappelijk te slagen, zijn groter als je kunt profiteren van een sociaal netwerk. Gaat er iets mis in je leven (je verliest je baan, je gaat scheiden en moet je huis uit), dan kun je terugvallen op je familie en vrienden. Het netwerk fungeert als vangnet in problematische tijden. Mensen zonder zo'n vangnet zijn op zichzelf aangewezen. Het risico neemt dan toe dat ze afglijden naar armoede, eenzaamheid en zelfs psychiatrische klachten of verslavingsproblematiek. Deze mensen hebben ook recht op hulp.

Wij willen er zijn voor die mensen. Voor mensen in (sociale) armoede.

DE KLOOF TUSSEN ARM EN RIJK

Bij De Regenboog Groep dromen we van een wereld waarin iedereen voldoende geld heeft om zijn of haar dromen te realiseren. In de realiteit werken we met het idee dat armere mensen altijd een plek moeten kunnen hebben in de stad. Dat de stad sociaal blijft voor mensen met minder geld, voor eenzame mensen, voor mensen zonder dak boven hun hoofd. De laatste jaren neemt de kloof tussen arm en rijk in de stad toe. Een op de vijf Amsterdamse gezinnen leeft op of onder de armoedegrens. Het centrum van de stad verrijkt en de minderbedeelden verdwijnen naar wijken buiten de ring. Ontmoetingen tussen arm en rijk vinden niet langer automatisch plaats.

Wij willen mensen verbinden.

EEN WARM HART KOST MEER

De overheid besteedt minder geld aan sociale doelen en vraagt meer maatschappelijke inzet van burgers. Ook dus van kwetsbare mensen die het al genoeg moeite kost om het eigen hoofd boven water te houden. De kosten van alledag stijgen en mensen moeten meer werken om rond te komen. Een warm hart voor een ander kost tijd en geld. Van beiden is minder beschikbaar.

Wij motiveren en mobiliseren mensen om zich in te zetten voor een kwetsbare stads-
genoot.

MENSWAARDIGHEID

Met structureel minder geld voor sociale voorzieningen en een toenemende druk op de welvaart van de bevolking, neemt het risico toe dat mensen in sociale armoede tussen wal en schip belanden. Daarmee komt een menswaardig bestaan onder druk te staan.

Wij vinden dat iedereen recht heeft op een menswaardig bestaan: een dak boven je hoofd, drie gezonde maaltijden per dag, schone kleding en het gevoel dat je er niet alleen voor staat.

DAAROM

Wij dromen van een stad waarin plek is voor iedereen. Waarin mensen met rijkdom en mensen in (sociale) armoede door elkaar en met elkaar samenleven en -werken. Een samenleving waarin we betrokken zijn bij elkaars leven en elkaar versterken. Waar mensen die dat kunnen, zich vrijwillig inzetten om de samenleving te helpen dragen. Waarin de stad ieders thuis is. Waarin niemand zich verloren hoeft te voelen.

Dit jaarverslag van De Regenboog Groep is opgebouwd uit een aantal onderdelen.

In het eerste hoofdstuk, 'Terugblik', ziet en leest u in het kort hoe 2016 er voor ons uitzag. Hoofdstuk 2, 'Strategie en beleid', beschrijft onze doelen en thema's, onze uitdagingen en dilemma's. Hier ziet u hoe wij werken, waarom we zo werken en binnen welke context we dat doen.

Als u wilt weten wat dit in de praktijk betekent is hoofdstuk 3, 'De realiteit', echt iets voor u. Hier beschrijven we zes voorbeelden uit de praktijk aan de hand van interviews. U leest hier bijvoorbeeld hoe het er aan toe gaat in een inloophuis of bij een vergadering van de medezeggenschapsraad maar ook hoe een project als Partner en Familieondersteuning werkt. Hoofdstuk 4 gaat vervolgens in op de communicatie, fondsen- en donateurswerving van De Regenboog Groep; onmisbaar voor het bereiken van onze doelgroepen.

In het vijfde hoofdstuk, 'Toekomst', blikken we vooruit op 2017, waarin onze ambitie is dat de stad haar sociale gezicht terugkrijgt.

In hoofdstuk 6, 'De organisatie' leest u alles over de organisatie achter de projecten. De financiële verslaglegging ten slotte, vindt u in hoofdstuk 7, gevolgd door een aantal bijlagen.

Bent u met uw hart betrokken bij De Regenboog Groep en wilt u vooral een goede indruk krijgen wat wij het afgelopen jaar hebben gedaan? Lees dan de interviews en highlights en bekijk de infographics.

Bent u met uw hoofd betrokken bij De Regenboog Groep en daarom geïnteresseerd in verantwoording, transparantie en cijfers? Leest u dan vooral de hoofdstukken 2, 4, 5, 6 en 7.

Wij wensen u in alle gevallen veel leesplezier.

1 INLEIDING 6

Facts & figures ☺	7
Voorwoord Hans Wijnands, directeur	8
Voorwoord Raad van Toezicht	9
Samenvatting ☺	10

4 COMMUNICATIE EN WERVING 63

Communicatie	64
Fondsenwerving	70
Donateurswerving	73

7. FINANCIËLE VERSLAGLEGGING 73

2 STRATEGIE EN BELEID ☺ 12

Visie, missie en doelstellingen	13
Evaluatie doelstellingen 2015	17
Schaarste	19
Aanpak en aandachtspunten	22
Informele zorg en vrijwilligers	30
MVO	34
Dilemma's	37
Externe ontwikkelingen	39
Onderzoek ter onderbouwing	41

5 BLIK OP DE TOEKOMST ☺ 76

Vooruitblik	77
-------------	----

8 BIJLAGEN 63

Prestatiecijfers	123
Resultaten werk en activering	127
Woord van dank	133
Colofon	140

3 DE REALITEIT ☺ 43

Inloophuizen	44
Partner- en familieondersteuning	48
Medezeggenschap	51
Amsterdam Underground	54
LHBT-Statushouders	57
SCIP	60

6 DE ORGANISATIE 78

Bestuur en besluitvorming	79
Organogram	83
Verantwoordingsverklaring	84
Medezeggenschap	86
Samenwerkingen	92

INLEIDING

1

ONZE BUURTRESTAURANTS WAREN **416** KEER OPEN; **10.832** MENSEN ATEN HIER
ONZE 8 INLOOPHUIZEN WAREN BIJ ELKAAR RUIM **15.500** UREN GEOPEND
EN TROKKEN **5.534** UNIEKE BEZOEKERS

WE HEBBEN **2.063** VLUCHTELINGEN OPGEVANGEN

HET AANTAL VASTE DONATEURS IS MET **16%** GESTEGEN TEN OPZICHTE VAN 2015

WE HEBBEN MEER DAN **10.000** MENSEN GEHOLPEN

VAN ALLE BINNENKOMENDE GELDEN HEBBEN WE **85%** AAN DE DOELSTELLINGEN BESTEED

EIND 2016 HADDEN WE **18.153** VOLGERS OP FACEBOOK

IN 2016 WAREN ER MEER DAN **1.000** VRIJWILLIGERS ACTIEF

HET AANTAL DONATIES IS GESTEGEN MET **31%**

HET AANTAL CLIËNTEN BINNEN MAATSCHAPPELIJK WERK IS **2.192**

433 VRIJWILLIGERS HEBBEN EEN VRIJWILLIGERSTRAINING GEVOLGD, **163** EEN VERVOLGTRAINING

ER WERKTEN DIT JAAR **170** ONS ZIEKTEVERZUIM IS 3,8 % MEDEWERKERS BIJ DE REGENBOOG GROEP
104 VROUWEN EN **66** MANNEN

ONZE WEBSITE TROK IN 2016 MEER DAN **80.000** UNIEKE BEZOEKERS

VOORWOORD

Met trots kijk ik terug op 2016, niet in de laatste plaats omdat het ons is gelukt de jarenlange bezuinigingen het hoofd te bieden. We zijn financieel gezond. De gemeente en de fondsen hebben hun vertrouwen in ons getoond. Ze zien ons als een professionele en vanzelfsprekende partner.

Dat vertrouwen hebben we niet zomaar gekregen. We hebben een sterk verhaal, dat we de afgelopen jaren veelvuldig en met verve hebben verteld: De Regenboog Groep is dé aanbieder van informele zorg als het gaat om complexe doelgroepen. Een duidelijke positionering in het veld, waar we hard aan hebben gewerkt.

Daarnaast heeft onze lange adem zijn vruchten afgeworpen in het geval van het project Onder de Pannen, een initiatief in samenwerking met de Ombudsman, gemeente en woningbouwverenigingen. Aan het einde van 2016 zijn we erin geslaagd om 50 recent dakloos geworden Amsterdammers onderdak te bieden via onderhuur. Een mooi resultaat, dat laat zien dat we volhardend zijn.

“We vangen mensen niet alleen op, we helpen ze ook op weg.”

Ook op andere terreinen scoren we goed. Er zijn in 2016 MKBA-analyses (maatschappelijke kosten/baten-analyses) gemaakt voor twee projecten. Beide projecten leveren meer op dan ze kosten. Het laat zien dat ons werk loont. We vangen mensen niet alleen op, we helpen ze ook op weg.

Waar ik echter nog het meest trots op ben, is de vluchtelingenopvang. Die speelde ook in 2016 een grote rol. We konden zelfs nóg meer mensen een slaapplek aanbieden dan in het jaar ervoor. Toen we per september met de opvang stopten, hadden we in totaal meer dan 4.600 vluchtelingen voor een nacht een bed gegeven. Diezelfde vluchtelingenopvang bracht heel wat goeds teweeg. Nasir Higazi werd verkozen tot Amsterdammer van het Jaar én we begonnen het maatjesproject voor LHBT-statushouders, waarmee we op 19 december de Tom Sebastiaan Gans Prijs van het Oranjefonds wonnen.

Een jaar om in te lijsten dus, maar onze ambitie blijft onverminderd groot. We moeten er als organisatie voor blijven zorgen dat we voldoende slagkracht behouden om het vangnet te kunnen zijn voor de vergeten groepen in de samenleving.

Hans Wijnands,
Directeur De Regenboog Groep

VOORWOORD RAAD VAN TOEZICHT

Terwijl verhalen over toenemende investeringen en stijgende beurskoersen een beeld schetsen van een verwerkte crisis, lijkt de tweedeling in de maatschappij alleen maar toe te nemen. De naweeën van de crisis leiden tot een toename van de hulpvraag, terwijl bezuinigingen en effecten van aanbestedingen (met daardoor een toenemende concurrentie met andere aanbieders) het steeds moeilijker maken om aan die hulpvraag te voldoen. De Regenboog Groep probeert een vangnet te bieden voor mensen met een vaak gestapelde problematiek die, door welke omstandigheden dan ook, een eigen netwerk ontberen.

In deze complexe situatie is het De Regenboog Groep gelukt om het boekjaar positief af te sluiten. Dat is een compliment voor bestuur en alle medewerkers. Hun focus richt zich op onze cliënten, de mensen om wie het draait. Er is veel inventiviteit en een grote inzet nodig om de lopende zaken in beweging te houden. Tegelijkertijd is het De Regenboog Groep eigen om voortdurend nieuwe initiatieven te ontwikkelen. Trots zijn we daarom bijvoorbeeld op het Huis van de Wijk in Amsterdam-Noord. Dit is een gezamenlijk project met andere partijen in Noord voor buurtbewoners en voor onze cliënten: dak- en thuislozen. Daarmee steekt De Regenboog Groep haar nek uit, zowel in de combinatie van doelgroepen als in de samenwerking met andere partijen. Ik heb er alle vertrouwen in dat dit project gaat slagen.

“Juist vanwege de goede reputatie ben ik ervan overtuigd dat De Regenboog Groep het voortouw zou moeten nemen in het creëren van een mentaliteitsverandering in de stad.”

De organisatie straalt vertrouwen uit. Dat merk je in gesprekken met stakeholders. Zo heeft de gemeente Amsterdam De Regenboog Groep gevraagd aandeelhouder te worden in de aanpak van eenzaamheid in onze stad. Juist vanwege de goede reputatie ben ik ervan overtuigd dat De Regenboog Groep het voortouw zou moeten nemen in het creëren van een mentaliteitsverandering in de stad. Laten we proberen partijen met elkaar een socialer beeld van de toekomst van Amsterdam te laten schetsen en daar vervolgens uitvoering aan te geven. De 1.000 vrijwilligers en de 170 medewerkers van De Regenboog staan zijn er klaar voor, met een geslaagd 2016 op zak en boordevol energie voor 2017.

Namens de Raad van Toezicht,
Redmer Kuiken, voorzitter

SAMENVATTING

De Regenboog Groep wil een bijdrage leveren aan een mooiere stad en is anno 2017 betrokken bij diverse maatschappelijke issues. We komen telkens met **nieuwe antwoorden op de veranderende actualiteit**, we geven onze mening over thema's die er toe doen, onderstrepen het belang van vrijwilligerswerk en haken aan bij start-ups. Hierbij staan altijd de Amsterdammers centraal die tussen wal en schip vallen en die de weg naar de reguliere hulpverlening of arbeidsmarkt niet goed kunnen vinden.

Zodoende werden we in 2016 samenwerkingspartner bij **Zero Waste Lab**, werden we onderdeel van **De Buurtwerkplaats** in nieuw West, begonnen we met maatjestrjecten voor statushouders en namen we in Noord de programmering van **buurtcentrum De Meeuw** op ons. In De Meeuw heten we alle buurtbewoners welkom, ook de mensen die met een verslaving of dakloosheid te maken hebben. Dit vraagt grote flexibiliteit en, in het geval van De Meeuw, ook durf.

De mensen die we helpen, staan er op sociaal vlak slecht voor. Velen leven in isolement en voelen zich vaak ernstig eenzaam. Het is onze ambitie om alle Amsterdammers in sociale armoede ondersteuning te bieden en ze een plek terug te laten vinden in de maatschappij.

Armoede leidt tot een focus op de korte termijn (overleven) en de onmogelijkheid om de achterliggende problematiek daarom aan te pakken. Vanuit deze visie hebben we ook in 2016 ingezet op het verminderen van dit **schaarstegevoel** bij onze doelgroepen. De factor tijd is cruciaal om mensen te helpen weer perspectief te zien. Onze vrijwilligers maken geen behandelplannen en stellen geen to-do-lijstjes op maar steken veel tijd en energie in het geven van aandacht, het luisteren naar de problemen, het creëren van overzicht samen met de deelnemer en het helpen formuleren van doelen en wensen.

De **inzet van vrijwilligers is onmisbaar** voor ons werk. Ons aanbod groeit, wat met zich meebrengt dat we nog harder op zoek zijn gegaan naar vrijwilligers dan we al deden. We zijn gestart met een nieuwe wervingsstrategie voor vrijwilligers. Hierbij ligt de focus op studenten en senioren. Ook hebben we ingezet op loyaliteit: hoe binden we 'onze' vrijwilligers aan ons? Tot slot hebben we besloten de succesvolle Aardige Amsterdammer-campagne nieuw leven in te blazen.

Om ons bij potentiële vrijwilligers, maar ook zeker bij formele zorgverleners en mantelzorgers duidelijk herkenbaar te maken te midden van het groeiend aantal aanbieders van informele zorg, hebben we ons in 2016 bezonnen op **onze positionering**. De Regenboog Groep is dé aanbieder van aan doelgroepen met complex gedrag. Op basis van deze positionering hebben we gewerkt aan een eenduidige profilering in boodschap en, met een nieuwe huisstijl, in verschijningsvorm. Verwijzers en vrijwilligers weten ons nu sneller te vinden.

Door in te spelen op de actualiteit, zijn we erin geslaagd bezuinigingen het hoofd te bieden. Krijgen we minder geld voor het ene project, dan vangt een nieuw project dit tekort in de meeste gevallen weer op. Mede door het nieuwe aanbod hebben wij 2016 **zonder rode cijfers** af kunnen sluiten. Zo hebben we geïnitieerd dat 'onze' dak- en thuislozen nu ook welkom zijn bij het **Huis van de Wijk** in Amsterdam-Noord en hebben we voor **LHBT-statushouders** (LHBT staat voor lesbisch, homoseksueel, biseksueel en transgender) een buddyproject in het leven geroepen. Onze buddy's helpen deze extra kwetsbare vluchtelingen op weg bij hun nieuwe leven in Amsterdam.

Dat we financieel gezond zijn, danken we voor een belangrijk deel aan het **vertrouwen dat de gemeente, fondsen en kerken in ons hebben** en waarvoor we hen zeer erkentelijk zijn. We nemen dit vertrouwen echter niet voor vanzelfsprekend aan. We hebben ook dit jaar weer gewerkt aan het behouden van hun steun door in te zetten op onze relatie met hen. Daarnaast hebben we in 2016 een start gemaakt met het versnellen van de **groei van particuliere donaties**. We kunnen ook wat dit betreft terugkijken op een goed jaar, waarin zowel het aantal donateurs als het gemiddeld toegezegde bedrag is toegenomen ten opzichte van 2015.

Maar we zijn er nog niet. Van de Amsterdammers is 11% (ruim 65.000 mensen) ernstig eenzaam. Onder 65-plussers loopt dit op tot meer dan 40%. Dat getal moet omlaag. Ook het komende jaar blijven we dus flink inzetten op het werven van donateurs en vrijwilligers. **De stad moet haar sociale gezicht terugkrijgen.** Dat is onze ambitie voor de komende jaren.

STRATEGIE EN BELEID

2

VISIE MISSIE

VISIE

IEDER MENS IS DE MOEITE WAARD, DUS OOK MENSEN DIE IN ARMOEDE LEVEN EN/OF SOCIALE UITSLUITING ERVAREN. WIJ STIMULEREN MENSEN ZELF VORM EN INHOUD TE GEVEN AAN HUN BESTAAN.

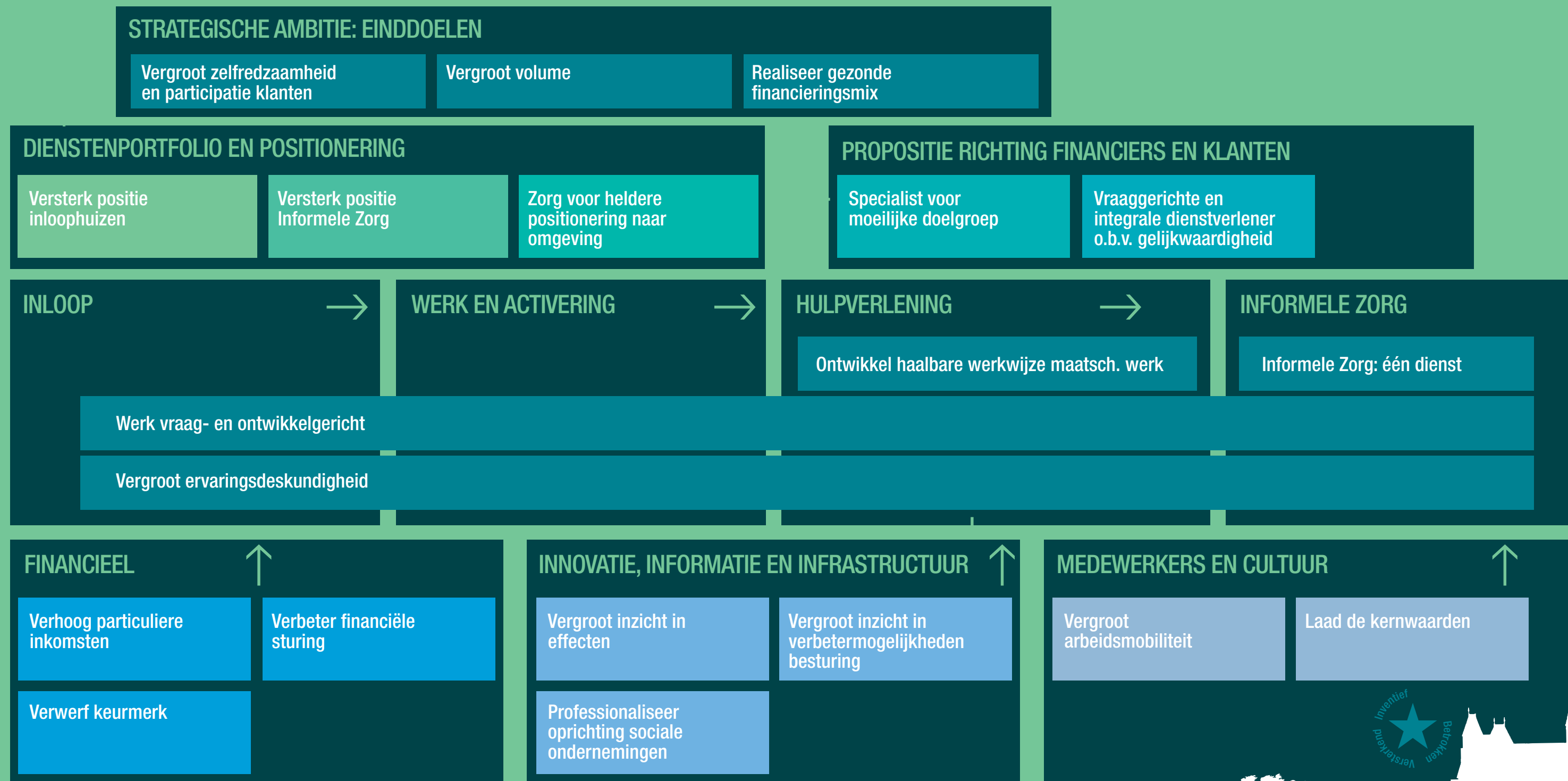
BETROKKENHEID BIJ MENSEN IN (SOCIALE) ARMOEDE IS DAT WAT ONZE VRIJWILLIGERS EN MEDEWSERKERS BINDT. WIJ VINDEN DAT IEDEREEN RECHT HEEFT OP EEN MENSWAARDIG LEVEN EN MEE MAG DOEN IN DE SAMENLEVING. *ALS MENSEN ONDER ELKAAR.*

MISSIE

OP BASIS VAN DEZE VISIE STIMULEREN WIJ DE ONTWIKKELING VAN MENSEN IN (SOCIALE) ARMOEDE, ZODAT ZIJ ACTIEF KUNNEN DEELNEMEN AAN DE MAATSCHAPPIJ.

STRATEGIEKAART 2016-2017

De Raad van Bestuur en de Raad van Toezicht van De Regenboog Groep hebben in samenwerking met management-adviesbureau Decido een beeld van de toekomst geformuleerd in de vorm van een strategiekaart. Dit is een uiterst compacte kaart met hoofd- en subdoelen op beleidsniveau. De strategiekaart vormt tot 2017 uitgangspunt en meetinstrument voor ons strategisch beleid. Een heldere propositie en ontwikkelgericht werken zijn de belangrijkste doelen voor de komende jaren.

DOELSTELLINGEN 2016

EINDDOELEN

- Vergroot zelfredzaamheid en participatie klanten
- Vergroot volume
- Realiseer gezonde financieringsmix

DIENTENPORTFOLIO EN POSITIONERING

- Versterk positie inloophuizen
- Versterk positie Informele Zorg
- Zorg voor heldere positionering naar omgeving

PROPOSITIE RICHTING FINANCIERS EN KLANTEN

- Specialist voor moeilijke doelgroepen
- Vraaggerichte en integrale dienstverlener zijn op basis van gelijkwaardigheid

INTERNE PROCESSEN

- Werk vraag- en ontwikkelgericht
- Vergroot ervaringsdeskundigheid
- Ontwikkel haalbare werkwijze maatschappelijk werk
- Informele Zorg: één dienst

FINANCIEEL

- Verhoog particuliere inkomsten
- Verwerf keurmerk
- Verbeter financiële sturing

INNOVATIE, INFORMATIE EN INFRASTRUCTUUR

- Vergroot inzicht in effecten
- Professionaliseer oprichting sociale ondernemingen
- Vergroot inzicht in verbetermogelijkheden besturing

MEDEWERKERS EN CULTUUR

- Vergroot arbeidsmobiliteit
- Laad de kernwaarden

EVALUATIE DOELSTELLINGEN 2015

De in het meerjarenplan geformuleerde doelstellingen voor de organisatie evalueren we jaarlijks met medewerkers, cliënten en vrijwilligers. Op basis van deze evaluatie stellen we het plan dan bij. In 2016 is een groot aantal doelstellingen behaald, maar vragen enkele ervan meer tijd dan we hadden voorzien. Hieronder lichten we drie van de geëvalueerde doelstellingen uit.

STIJGENDE VRAAG NAAR INLOOPVOORZIENINGEN

Wij zien een toenemende behoefte aan inloopvoorzieningen in de stad. We beoogden om onze stakeholders nog duidelijker te maken voor welke doelgroepen en problematiek deze huizen een oplossing bieden. De doelstelling was dat eind 2016 alle stakeholders zouden beseffen dat inloop voor onze doelgroepen de eerste noodzakelijke schakel in de keten is (om bijvoorbeeld te kunnen verwijzen naar hulpverlening) én dat deze voorziening een adequate oplossing biedt voor sociaal isolement en een mogelijkheid tot participatie. We zochten in 2016 politiek draagvlak in de stadsdelen en de centrale stad voor uitbreiding van de capaciteit van inloophuizen en overtuigden onze partners om ons te ondersteunen in deze ambitie. De lobby is succesvol geweest: er zijn voldoende middelen vrijgemaakt om in de stijgende vraag naar inloopvoorzieningen te voorzien. Bovendien hebben we op innovatieve wijze extra capaciteit gerealiseerd door ervoor te zorgen dat de bestaande buurtcentra in stadsdeel Noord vanaf 1 januari 2017 ook toegankelijk zijn voor onze doelgroep.

REORGANISEREN MEDEZEGGENSCHAP

Om de medezeggenschap zo laag mogelijk in de organisatie te organiseren, hadden we ons ten doel gesteld de medezeggenschap opnieuw in te richten. Met behulp van denkkraft van buitenaf is dit in 2016 tot stand gekomen. Medezeggenschap vindt nu plaats in alle lagen van de organisatie en ook nadrukkelijk in de voorbereiding van besluitvorming. De verschillende medezeggenschapsorganen adviseren dus niet langer over voorgenomen besluiten, maar hebben participerende medezeggenschap. Dit maakt het beter mogelijk om te komen tot gezamenlijke besluiten.

CLIËNTSTURING

Een doelstelling die we in 2016 niet gehaald hebben is het introduceren van zelfsturing van cliënten, waarbij zij samen met de organisatie het beleid bepalen. Met de komst van SCIP (Stichting Cliëntgestuurde Initiatieven en Projecten) bij

De Regenboog Groep zagen we hier een kans voor, maar het doel bleek voor 2016 te ambitieus. Bovendien zal het op de langere termijn niet haalbaar zijn voor al ons aanbod. We stellen onze doelstellingen op dit punt dan ook bij zodat we eerst gericht kijken waar cliëntsturing mogelijk is en vervolgens bepalen wat de mate ervan kan zijn bij een specifiek aanbod.

ARMOEDE ALS OORZAAK VAN HET MAKEN VAN VERKEERDE KEUZES

Mensen die structureel in armoede leven, hebben daarnaast vaak andere problemen. Zo kampen ze meer dan iemand zonder geldproblemen met sociaal isolement. Ze hebben vaker problemen met opvoeden van hun kinderen en er is meer sprake van overgewicht, psychische klachten en overmatig drankgebruik. Lang is gedacht dat dit ‘foute’ gedrag de oorzaak is van hun armoede. Harvard econoom Sendhil Mullainathan en Princeton Psycholoog Eldar Shafir tonen in hun boek “Schaarste” echter aan dat het precies andersom is: armoede zorgt ervoor dat mensen verkeerde keuzes maken. Bij De Regenboog Groep onderschrijven we deze visie.

Een gevoel van schaarste (dit kan een gebrek aan geld inhouden, maar ook een gebrek aan tijd, geld, vrienden of calorieën) heeft vérstrekkende gevolgen voor het denken en handelen. Schaarste slokt een mens op. Het leidt tot een focus op de korte termijn, zoals de huur die morgen wordt afgeschreven, een verjaardagscadeau voor een kind of de vraag waar het schoolgeld van moet worden betaald?

Zulke vragen nemen iets cruciaals in beslag: ‘bandbreedte’, noemen Shafir en Mullainathan het. “Als je de armen wil begrijpen, moet je je voorstellen dat je met je gedachten elders bent”, schrijven ze. “Het kost veel moeite om jezelf in de hand te houden. Je bent afwezig en raakt snel van streek. En dat elke dag.” Zo leidt schaarste – of het nu van tijd, eten of geld is – tot onverstandige beslissingen. Zo zien we in de documentaireserie ‘Schuldig’ dat iemand met grote schulden wel maandelijks naar de pedicure gaat, omdat dit de eigenwaarde versterkt. Bij verschillende projecten binnen De Regenboog Groep zien we mensen rationeel gezien onverstandige beslissingen nemen. Omdat bij deze doelgroep veel (sociale) armoede speelt, is er dus ook vaak schaarste. Wij zien dat mensen snelle en impulsieve besluiten nemen, of juist als het ware ‘bevriezen’ en enorm passief worden. Het heeft in deze fase geen zin om een ferm plan van aanpak uit de kast te trekken om al deze problemen aan te pakken. Deze mensen in schaarste kunnen tenslotte

alleen nog maar bezig zijn met kortetermijnoplossingen: waar slaap ik vannacht, hoe betaal ik deze maand de huur, als ik de post niet open maak dan is het probleem er ook niet etc.

In hun hoofd is geen ruimte om de langetermijngevolgen te overzien. Chronische problemen, zoals schulden, verslaving en dakloosheid, worden dus niet aangepakt. De Regenboog Groep zet in op het verminderen van dit schaarstegevoel bij mensen. Onze vrijwilligers, die een groot deel van het werk doen, hebben iets wat veel professionals niet hebben, namelijk tijd! De factor tijd is cruciaal om mensen te helpen hun bandbreedte te vergroten. We beginnen niet met mensen te vertellen wat ze allemaal moeten gaan doen of laten. We maken geen behandelplannen, stellen geen to-do-lijstjes op en verwijzen niemand direct door naar een hulpverlener. Het gevolg hiervan zou namelijk zijn dat mensen nog meer stress krijgen en nog minder ruimte om vooruit te denken. We steken daarentegen veel tijd en energie in het geven van aandacht, het luisteren naar de problemen, het creëren van overzicht samen met de deelnemer en het helpen formuleren van doelen en wensen. Vooral deze sociale support van onze vrijwilligers en medewerkers zorgt ervoor

dat er een mentale ontwikkeling op gang komt. Allereerst ontstaat er meer rust: mensen krijgen weer lucht. Doordat zij niet op hun situatie en of handelen worden aangesproken, krijgen ze meer zelfvertrouwen en durven ze langzaamaan weer wat naar de toekomst te gaan kijken.

Wij gaan er in onze aanpak van uit dat er eerst een goede basis moet komen voordat mensen op hun zelfredzaamheid kunnen worden aangesproken. Een praktijkvoorbeeld zien we in ons project VONK, voor mensen met grote schulden, die zelf niet meer weten hoe ze uit die schulden moeten komen. Zo ook Vanessa.

In februari 2015 wordt Vanessa voorgesteld aan vrijwilliger Maaïke. Er is meteen een klik. Tijdens volgende afspraken voelt Maaïke dat het hoofd van Vanessa overvol zit en zij gemakkelijk in paniek kan raken. Maaïke begeleidt haar tijdens deze momenten en brengt vooral rust, overzicht en structuur. Vanessa heeft een huurschuld maar door op tijd aan de bel te trekken bij de instanties wordt voorkomen dat zij uit haar huis wordt gezet.

Na een half jaar hebben Vanessa en Maaïke meer zicht op Vanessa's schulden en ze doen een aanvraag bij de Gemeentelijke Kredietbank. Verder beschikt Vanessa inmiddels over handvatten om haar administratie op orde te houden en wordt haar budget beheerd door Plangroep. Dit geeft haar meer rust, omdat ze weet dat haar lasten nu worden betaald. Ook op psychosociaal vlak behalen zij winst. Vanessa voelt zich sterker; de hulp van Maaïke geeft haar meer vertrouwen en ze durft het aan om weer te leven. Was ze aan het begin van het traject nog erg eenzaam, gaandeweg heeft Vanessa vrienden gemaakt en zit zij daardoor lekkerder in haar vel. Daar is zij Maaïke heel dankbaar voor; mede dankzij haar geduld en luisterend oor, heeft Vanessa haar kracht teruggevonden.

Bron: Sendhil Mullainathan & Eldar Shafir, Schaarste. Hoe gebrek aan tijd en geld ons gedrag bepalen (Maven Publishing 2013).

Bron: Rutger Bregman, "De Correspondent", Waarom arme mensen domme dingen doen (2013).

AANPAK EN AANDACHTSPUNTEN

De mensen die we helpen, staan er op sociaal vlak slecht voor. Velen leven in isolement en ze voelen zich vaak ernstig eenzaam. Het is onze ambitie om alle Amsterdammers in sociale armoede actief te laten deelnemen in de maatschappij. Daartoe hebben we zeven thema's benoemd waaronder we onze activiteiten clusteren. U leest hier meer over deze thema's en de projecten die eronder vallen. Beschrijvingen van de projecten vindt u op www.deregenboog.org.

ARMOEDE

Armoede komt helaas nog te vaak voor in Amsterdam. Door een opeenstapeling van tegenslagen houdt iemand het hoofd niet langer boven water. Eenmaal aan de grond, betaalt de ene lening de andere schuld. Dit is een enorme last op de schouders van de persoon in kwestie; het leven lijkt uitzichtloos, de post openen gebeurt niet meer en vaak gaat deze situatie ook gepaard met zelfverwaarlozing. Het is

“Mijn klant heeft een licht verstandelijke beperking. Dus eigenlijk is het heel knap dat hij ZZP-er is geweest. Hij is door een scheiding alles kwijtgeraakt. Hij is zelfs een poos dakloos geweest. Brieven van de gemeente en andere instanties begreep hij niet. Hij snapte wel dat ze belangrijk

onze eerste prioriteit om dit patroon te doorbreken. Onze vrijwilligers komen bij iemand thuis om samen met hem of haar orde op zaken te stellen. Samen bellen ze naar schuldeisers, samen pakken ze de administratie aan etc. Als deze eerste kleine stappen zijn gezet, kan iemand binnen De Regenboog Groep verschillende trajecten doorlopen om met succes weer deel te nemen de maatschappij.

waren en bewaarde ze in een grote Albert Heijn-tas. Alles zat erin, vanaf 2011! Daar zijn we toen mee begonnen. Samen hebben we alles doorgenomen en geordend. Mijn klant heeft weer wat meer zelfvertrouwen en een baan. Daar doe ik het voor.”

Emma van Gastel, Papermate bij De Regenboog Groep

GERELATEERDE PROJECTEN

BIJDEHAND: coachingsproject voor kinderen tussen de 9 en 14 jaar die in een isolement zitten.

GRIP OP JE GELD: financiële inloop voor mensen met vragen over geld, post, administratie en schulden.

OP EIGEN KRACHT: gratis training voor mensen die (tijdelijk) wat minder te besteden hebben.

PAPERMATES: hulp bij de administratie voor mensen met niet aangeboren hersenletsel of een verstandelijke beperking.

TALENTCOACH: coaching gericht op het aanspreken van de kracht en talenten van Amsterdammers in armoede en het in de praktijk brengen daarvan.

VONK: project dat emotionele en sociale ondersteuning biedt aan mensen met financiële problemen.

EENZAAMHEID

Van de 800.000 Amsterdammers zijn er 65.000 eenzaam. De Regenboog Groep werkt al decennialang met mensen die sociaal geïsoleerd zijn geraakt. Net als armoede los je eenzaamheid niet zomaar even op. Onze klanten hebben geen sociaal netwerk of vangnet. Met ons diverse aanbod bieden we mensen maatwerk. Een student die sociaal geïsoleerd is en eenzaam is, heeft wat anders nodig dan een ex-dakloze die een eigen woning heeft gekregen, maar die door eenzaamheid nog wel bezoeker blijft van onze inloophuizen. We bieden mensen

“Ik denk dat De Regenboog Groep het in de toekomst steeds drukker zal krijgen. Ik zie als huisarts achter voordeuren veel verloedering en eenzaamheid. Mede door bezuinigingen en de complexe samenleving zien we dit alleen maar toenemen.

een werkplek, een functie als vrijwilliger, een training waarbij iemand zijn sociale en communicatievaardigheden kan ontwikkelen of een maatje. Onze vrijwilligers kunnen als vangnet fungeren voor iemand zonder netwerk. Zij ondernemen leuke dingen met de deelnemer of onderzoeken samen hoe familie of vrienden toch weer een onderdeel van iemands leven kunnen worden. Bovendien steunen we mensen die (samen)leven met een kwetsbaar iemand. Partner, familie en mantelzorgers ervaren ook vaak eenzaamheid omdat er in de maatschappij weinig aandacht is voor hun situatie.

De overheid gaat er steeds maar van uit dat mensen zelfredzaam zijn. Intussen weten we dat 30% van de mensen niet de vaardigheden heeft om hun eigen leven en gezondheid te regisseren. Daar maak ik me zorgen over.”

Stella Zonneveld, voorzitter van Huisartsenkring Amsterdam

GERELATEERDE PROJECTEN

AMSTERDAMSE VRIENDEN-DIENSTEN: maatjescontact tussen een vrijwilliger en een deelnemer (iemand met psychiatrische problemen die zich eenzaam voelt en behoefte heeft aan contact).

BUURTRESTAURANTS: smakvolle en gezonde maaltijden in Amsterdamse buurthuizen.

EROPUIT: groepsactiviteiten voor iedereen die zin heeft om samen met anderen iets te ondernemen.

BUURTHUIS DE MEEUW: een plek in Noord waar buurtbewoners terecht kunnen - ook mensen die thuisloos zijn of psychische klachten hebben. Iedereen uit de buurt is er welkom en kan meedoen.

DE DERDE SCHINKEL: werktrajecten bij ambachtelijke bedrijfjes voor mensen die door veelal psychiatrische problemen begeleiding nodig hebben naar de reguliere arbeidsmarkt.

PARTNER- EN FAMILIEONDERSTEUNING: coaching van naasten van drugsgebruikers of mensen met psychische problemen.

MANTELZORG-ONDERSTEUNING: een luisterend oor voor de mantelzorger.

VERSTERK JE NETWERK: hulp aan mensen met een psychiatrische en/of verslavingsachtergrond met het uitbreiden van hun sociale netwerk.

HOMESERVICE: project waar deelnemers met psychiatrische achtergrond als dienstverlener aan de slag kunnen. De Homeservice werkt samen met de buurtwerkplaats in Nieuw-West.

DAK- EN THUISLOZEN

Dak- en thuislozen in Amsterdam kunnen in een van onze 8 inloophuizen even rust vinden. Er zijn gezonde maaltijden te krijgen, een warme douche en schone kleding. Bezoekers kunnen ook terecht voor maatschappelijk werk en een zinvolle dagbesteding. Bezoekers helpen zelf mee het inloophuis draaiende te houden. Dit stimuleert hen om meer te ondernemen en om deel te nemen aan de samenleving. Daarnaast

leveren vrijwilligers en stagiair(e)s een bijdrage. De inloophuizen zijn verdeeld over de stad en hebben elk hun eigen karakter en sfeer. Voor daklozen met een verslaving bieden we in 3 inloophuizen een veilige gebruikersruimte. Door deze gelegenheid te bieden, zorgen we ervoor er niet op straat gebruikt wordt. Ook is het voor de verslaafden zelf veiliger en hygiënischer om in rust en veiligheid hun drugs te gebruiken.

“Als je zegt dat je bij De Kloof komt, krijg je een heel zootje vooroordelen over je heen. Mensen denken dat je een junk bent, crimineel en agressief. Ook denken ze dat je lui bent. Nou, ik werk een paar dagen per week bij De Derde

Schinkel, ben gids bij Amsterdam Underground en doe de was bij De Princehof. Dus hoezo: ik lig de hele dag te slapen?!”

Richard (60) is vaste bezoeker van inloophuis De Kloof

GERELATEERDE PROJECTEN

AMSTERDAM UNDERGROUND: stads-wandelingen onder begeleiding van een ex-dakloze die de deelnemers een andere kant van de stad leert kennen.

BUURTHUIS DE MEEUW: een plek in Noord waar buurtbewoners terecht kunnen - ook mensen die thuisloos zijn of psychische klachten hebben. Iedereen uit de buurt is er welkom en kan meedoen.

INLOOPHUIZEN: huizen waar dak- en thuislozen overdag terecht kunnen voor een gezonde maaltijd, een douche, schone kleren, maatschappelijk werk en dagbesteding. Ook is er ruimte voor ontspanning en activiteit.

MAATSCHAPPELIJK WERK: in de inloophuizen zijn maatschappelijk werkers aanwezig die zich richten op mensen die vanwege verslaving, dakloosheid, psychiatrische klachten, sociale of financiële problemen ondersteuning nodig hebben.

ONDER DE PANNEN: onderdak bij particulieren voor mensen die vanwege verlies van hun baan of scheiding op straat terecht komen.

VLUCHTELINGEN

Een grote stroom vluchtelingen kwam in 2016 naar Nederland. Een deel daarvan kwam aan op het Centraal Station en kon niet dezelfde dag doorreizen naar Ter Apel. In inloophuis Blaka Watra was tot 1 september een nachtopvang ingericht om

mensen een eerste opvang te bieden. Daarnaast is een locatie ingericht voor kwetsbare statushouders die zich in de AZC's onveilig voelden. Het betrof hier een groep alleenstaande jonge vrouwen en mensen uit de doelgroep LHBT.

“De Regenboog Groep richt zich van oudsher op daklozen. Vluchtelingen zijn de overtreffende trap van daklozen.”

Janneke van Loo, regiomanager bij De Regenboog Groep

GERELATEERDE PROJECTEN

BUDDYPROJECT: voor LBHT-statushouders die huisvesting krijgen in Amsterdam, waarbij zij hulp en ondersteuning krijgen bij hun integratie.

2FORTRUST: maatjes en coaching voor ex-prostituées en slachtoffers van mensenhandel of huiselijk geweld.

INTERNATIONAAL

Al sinds 1997 heeft De Regenboog Groep op Europees niveau een groot internationaal netwerk van 180 organisaties op het gebied van sociale inclusie, gezondheid en participatie. Daarnaast is De Regenboog Groep de enige aanbieder van hulp aan Europeanen die in Amsterdam zijn vastgelopen.

Een groot deel van hen gebruikt drugs, heeft psychische problemen en is dakloos. De meesten hebben geen recht op sociale voorzieningen en kunnen hier niemand anders om hulp vragen. Sommige Oost-Europeanen kunnen met extra begeleiding worden gemotiveerd terug te keren naar hun eigen land.

“2016 was een moeilijk jaar voor de internationale afdeling. Veel projecten waarop we hadden gehoopt, gingen niet door. Dus we hebben veel aandacht besteed aan het aanvragen van nieuwe projecten - en met succes! Aan het

eind van het jaar zijn we gestart met maar liefst 5 nieuwe Europese projecten! Voor 2017 voorzien we dus veel nieuwe, spannende samenwerkingsverbanden en kansen.”

Katrin Prins-Schiffer, CORRELATION network

GERELATEERDE PROJECTEN

NPS IN EUROPE: project dat de ontwikkelingen in Europa rondom nieuwe drugs (nieuwe psychoactieve Substanties, NPS) in kaart brengt.

CORRELATION: Europees netwerk om het leven van kwetsbare groepen – zoals druggebruikers, sekswerkers, migranten, jongeren in risicosituaties, mensen met hiv/aids of Hepatitis C – kwalitatief te verbeteren.

HEPATITIS C EN DRUGGEBRUIK: Europees project om de situatie van druggebruikers met Hepatitis C te verbeteren, onder meer via internationale kennisoverdracht.

SUCHT IM ALTER: Een EU Leonardo-project dat zoekt naar best practices en oplossingen die de verslavingszorg en de ouderenzorg kunnen helpen in hun werk met oudere druggebruikers.

ON THE MOVE: Europees samenwerkingsproject dat mensen met een grote afstand tot volwasseneneducatie laat participeren in een leeraanbod, aansluitend bij hun specifieke behoeften.

DOBRE020: project voor Oost-Europeanen die zijn vastgelopen in Amsterdam.

INWORK: project waarin Nederland, Zwitserland, het Verenigd Koninkrijk, Tsjechië en Portugal ervaringen uitwisselen om het welzijn en de lichamelijke en psychische gezondheid van gemarginaliseerde en kwetsbare mensen te combineren met actieve participatie in de maatschappij.

VERSLAVING EN PSYCHIATRIE

Verslaving en psychische problemen gaan vaak hand in hand. Door verslaving en/of psychiatrische symptomen lijden veel mensen een eenzaam bestaan. Bij De Regenboog Groep accepteren we iemands

verslaving en bieden we (ex-)verslaafden hulp van onder andere een buddy. Iemand met een psychiatrische achtergrond krijgt een maatje. We helpen om in de basis structuur aan te brengen.

“Je hoopt op begrip, maar mensen kijken je vaak aan alsof je een soort Rainman bent, van die film met Dustin Hoffman. Guus is anders. Hij is mijn maatje van See You. Met Guus ga ik naar de film en zo. Ik vind het fijn dat hij van mijn eigen

leeftijd is en dat hij begrip voor me heeft op een niet-sarcastische manier. Dat hebben niet veel mensen.”

Kevin (24) heeft een maatje via het jongerenproject See You van De Regenboog Groep

GERELATEERDE PROJECTEN

AMSTERDAMSE VRIENDEN-

DIENSTEN: maatjescontact tussen een vrijwilliger en een deelnemer (mensen met psychiatrische problemen die zich eenzaam voelen en behoefte hebben aan contact).

HOMESERVICE: praktische dienstverlening voor en door mensen met een psychische beperking.

BUDDYZORG: buddy's geven tijd en aandacht aan stadsgenoten van de straat, (ex)verslaafden en (ex)daklozen die weinig contacten hebben.

SEE YOU JONGERENMAATJES:

maatjesproject voor jongeren van 14 tot 28 jaar met psychische klachten die moeilijk aansluiting vinden bij leeftijdsgenoten of die een klein sociaal netwerk hebben.

**PARTNER- EN FAMILIEONDER-
STEUNING:** coaching en begeleiding van naasten van mensen met psychiatrische en verslavingsproblemen.

RAINBOW BUDDY SUPPORT:

buddyproject voor homo's, biseksuelen en transgenders met psychische klachten.

BACK ON TRACK: coaching met praktische, snelle en morele ondersteuning aan afgekickte verslaafden na ontslag uit de kliniek of behandeling.

RE-INTEGRATIE

De Regenboog Groep re-integreert Amsterdammers met een grote afstand tot de arbeidsmarkt. Van kaarsen maken tot timmeren in het klussenteam; onze re-integratieprojecten bieden voor ieder wat wils. Het is duidelijk en functioneel werk, waar mensen zich persoonlijk mee kunnen verbinden. Iemand werkt meerdere dagdelen in de week, met een contract en een vergoeding. We werken hiervoor samen met ondernemers en partnerorganisaties uit de hele stad. Zo realiseren we met hen

“Het contact met Jenneke, mijn coach van De Regenboog Groep, opende allerlei deuren. Niet letterlijk, maar figuurlijk. Zij leerde mij door te zetten. Jenneke heeft me ook gestimuleerd om vrijwilligerswerk te doen. Door haar ben ik gaan inzien hoe belangrijk dat is. Veel mensen kunnen echt iets voor een ander betekenen.”

sociale firma's om arbeidsplaatsen te creëren. Een sociale firma is een bedrijf dat naast geld verdienen ook iets wil bijdragen aan de maatschappij. De firma begeleidt onze klanten en biedt hen scholing en/of training aan. Een werkplek bij zo'n firma biedt onze klanten dus toekomstkansen en helpt hen volwaardiger deel te nemen aan de maatschappij. Zo kunnen ze doorgroeien naar betaald werk binnen de onderneming of bij een branchegenoot.

Je moet alleen de juiste mensen op de juiste plek zien te krijgen. Ik kook nu voor ouderen in Amsterdam-Noord. Mijn droom is een eigen praathuis op te zetten. Daar zet ik me met ziel en zaligheid voor in.”

Christina Grootveld (52) kreeg drie jaar geleden een talentcoach via De Regenboog Groep.

GERELATEERDE PROJECTEN

AMSTERDAM UNDERGROUND: stadswandelingen onder begeleiding van een ex-dakloze die de deelnemers een andere kant van de stad leert kennen.

FIRMA KOOS: productie van cadeautjes, gemaakt van materiaal dat als waardeloos wordt bestempeld.

BUURTBOERDERIJ: horeca en dagbestedingsproject waarbij klanten en vrijwilligers onder leiding van vaste medewerkers dit activiteitscentrum tot een plek voor iedereen maken.

COLORS: verkoop van handgemaakte soja- en paraffinekaarsen uit eigen kaarsenmakerij

DOEN: werkprojecten voor mensen die moeilijk een baan kunnen vinden.

DE DERDE SCHINKEL: op maat gesneden trajecten voor mensen die door veelal psychiatrische problemen en belemmeringen begeleiding nodig hebben naar de reguliere arbeidsmarkt.

CREATIEVE WERKPROJECTEN EN SPORT: aanbod van uiteenlopende werkplekken waar mensen waardevol creatief werk kunnen doen en diverse sportactiviteiten.

HORECA EN WINKEL: aanbod van werkplekken in de horeca en winkelbranche.

ZERO WASTE LAB: project om afval scheiden te promoten; wie gescheiden afval inlevert, krijgt een waardemunt die kan worden verzilverd bij lokale ondernemers.

INFORMELE ZORG EN VRIJWILLIGERS

IEDEREEN WEET ONS NU SNELLER TE VINDEN

Het aantal aanbieders van informele zorg groeit. Landelijk, maar ook in Amsterdam. Dat is natuurlijk goed nieuws. Alleen: wie doet wat? Professionals, die moeten doorverwijzen naar de informele zorg en aspirantvrijwilligers, zien soms door de bomen het bos niet meer. Reden om ons in 2016 duidelijker te positioneren. Gaat het om bijzondere doelgroepen met complex gedrag, dan zijn wij de specialist.

MEDEWERKERS (WERKNEMERS ÉN VRIJWILLIGERS)

De Regenboog Groep richt zich op mensen met gestapelde problemen zonder sociaal netwerk. Dat zijn bijvoorbeeld mensen die langdurig kampen met problematische schulden, verslaving en psychiatrische klachten. Wij zijn vaak hun laatste vangnet. De gemeente ziet goed in dat wij een gat vullen in de zorgketen. Mensen met complex gedrag die nergens naartoe kunnen en geen sociaal netwerk hebben, zijn bij ons aan het goede adres. Onze kennis op het gebied van psychiatrie, verslaving en complex gedrag rechtvaardigt ons bestaan. Lukt burenhulp niet meer goed omdat de buurvrouw ingewikkelder problemen heeft dan gedacht, dan zijn wij er.

POSITIONERING

Doordat er echter steeds meer organisaties zijn die met vrijwilligers zijn gaan werken, weten de professionals niet altijd wie wat doet. Een huisarts wordt vaak overstelpt met foldertjes. Naar wie moet hij verwijzen? Wij willen aan de formele zorgverleners, mantelzorgers en aan aspirant-vrijwilligers duidelijk vertellen wie we zijn en waarvoor we er zijn. In 2016 heeft iedereen binnen de organisatie dan ook hard gewerkt aan onze positionering, binnen en buiten het veld. We hebben ons het afgelopen jaar eenduidiger geprofileerd in onze communicatie en hebben onze coördinatoren een training gegeven over hoe ze de organisatie kunnen (re)presenteren. Verwijzers – de huisarts en andere professionals – weten ons nu sneller te vinden.

IN 2015 IS ONZE VRIJWILLIGER NASIR HIGAZI GEKOZEN TOT AMSTERDAMMER VAN HET JAAR. HIJ SPEELDE EEN CENTRALE ROL IN DE OPVANG VAN VLUCHTELINGEN EN FUNGEERDE DAARBIJ VEELVULDIG ALS TOLK (NASIR SPREEKT 9 TALEN!). DAARNAAST KOOKT HIJ VOOR AMSTERDAMSE DAKLOZEN, REPAREERT HIJ ALLES WAT STUK IS EN HOUDT HIJ DE VOORRADEN OP PEIL.

ZELF VLUCHTTE NASIR 28 JAAR GELEDEN UIT IRAN EN WERD IN NEDERLAND GOED OPGEVANGEN. EINDELIJK KAN HIJ NU IETS TERUGDOEN, VINDT HIJ. VOOR DE 1.500 EURO DIE MET DE TITEL GEPAARD GINGEN, WIST HIJ DIRECT EEN BESTEMMING: “IK GA ER ETEN EN KLEDING VOOR VLUCHTELINGEN VAN KOPEN, WANT ZELF HEB IK AL GENOEG. IK VOEL ME AL MILJONAIR. IK WIL AMSTERDAM BEDANKEN, IK WIL NEDERLAND BEDANKEN!”

“WE ZIJN DE SPECIALIST OP HET GEBIED VAN COMPLEX GEDRAG.”

IN DE WIJK ACTIEF

Ook zijn we in 2016 actiever geweest in de verschillende wijkzorgteams, waar formele en informele zorg elkaar ontmoeten. We doen steeds vaker pitches binnen de wijkzorgteams, laten veelvuldig ons gezicht zien en vertellen wie we zijn: de specialist op het gebied van complex gedrag.

Bovendien hebben we een goede keten gevormd met diverse buurtinitiatieven en vrijwilligersorganisaties, gericht op ‘lichtere’ doelgroepen. We vullen elkaar goed aan. Zij wijzen de zwaardere gevallen in de buurt nu sneller naar ons door.

AMSTERDAMMERS BETREKKEN

Hoewel weer veel mensen ons het afgelopen jaar hebben weten te vinden, hebben we uiteindelijk toch minder vrijwilligers binnengehaald dan we zouden willen. Dit komt doordat de arbeidsmarkt weer is aangetrokken én de vraag naar vrijwilligers blijft stijgen. Er zijn meer organisaties bijgekomen die vrijwilligers nodig hebben; er vissen meer vissers in dezelfde vijver.

Het is onze droom dat nog veel meer Amsterdammers iets gaan doen voor hun stads-
genoten. Dat is dan ook een doel voor 2017: Amsterdam nóg socialer maken. Met onze Aardige Amsterdammer-campagne bijvoorbeeld, proberen we mensen enthousiast te maken om bij ons aan de slag te gaan als vrijwilliger.

VERSCHILLENDE WERKZAAMHEDEN

We werken met maatjes die bij mensen thuis komen, maar er werken ook honderden mensen als vrijwilliger in onze inloophuizen en buurtrestaurants. Ook beschikken we over vrijwilligers die als coach werken of als klusser aan de slag gaan bij onze klanten. Iedereen die bij ons start als vrijwilliger, krijgt eerst een training. Dit doen we omdat zij te maken kunnen krijgen met complex gedrag. Omgang met iemand met een verslaving of een depressie vergt nogal wat van een vrijwilliger.

HET LOONT!

Het mooie van ons werk? Het loont! Vaak zijn onze maatjes voor hun cliënt weer het eerste contact met de 'gewone' wereld. Een contact dat hen weer perspectief biedt. We zien dat het hebben van een maatje de zelfredzaamheid vergroot. We stimuleren dat mensen hun buurt gaan verkennen, een training volgen, dagbesteding of vrijwilligerswerk gaan doen. Het vergroot in veel gevallen het zelfvertrouwen en het maakt dat mensen zich weer sterker gaan voelen.

INEKE DERKS SCHOENMAKERS IS VERKOZEN TOT AARDIGE AMSTERDAMMER 2016. DEZE BENOEMING IS EEN EERBETOON AAN ALLE VRIJWILLIGERS DIE ZICH INZETTEN VOOR KWETSBARE STADSGENOTEN EN WORDT IEDER JAAR OPGEDRAGEN AAN EEN BIJZONDERE VRIJWILLIGER.

INEKE ZET ZICH AL 13 JAAR VRIJWILLIG IN VOOR DE REGENBOOG GROEP. SINDS HAAR PENSIOEN RIJDT ZE MET HAAR BESTELBUS EN HAAR TWEE HONDEN HET HELE LAND DOOR OM SCHOENEN, WINTERJASSEN, LEVERWORSTEN EN EINDELOOS VEEL GROENTEN OP TE HALEN DIE BEDRIJVEN EN PARTICULIEREN DONEREN AAN DE REGENBOOG GROEP. EEN GROOT DEEL VAN DEZE GRATIS GOEDEREN HEEFT ZE BOVENDIEN ZELF GEREGLD.

“Goed vrijwilligerswerk mag best geld kosten. Zeker als het gaat om de doelgroep van De Regenboog Groep: een complexe doelgroep met grote financiële problemen. Dit vereist een professionalisering van vrijwilligerswerk. Ik weet het, dat is bijna in tegenspraak met elkaar.

Wat ik bedoel is dat je vrijwilligers goed moet begeleiden om de continuïteit en de kwaliteit van het vrijwilligerswerk te kunnen waarborgen. Intervisie, coördinatie en opleiding kosten nu eenmaal geld. Bovendien mogen vrijwilligers ook best zo nu en dan met elkaar iets leuks gaan doen. Uit eten bijvoorbeeld. Zie het als teambuilding. Dat hoort er allemaal bij. Dus: vrijwilligerswerk is niet gratis.”

Marie-Louise Voors, manager van Delta Lloyd Foundation

Maatschappelijke betrokkenheid als kern van het primaire proces

De Regenboog Groep wil een bijdrage leveren aan het leven van mensen die de aansluiting met de maatschappij dreigen te verliezen of al verloren zijn. Dat doen we door ze de kans te bieden zich te ontwikkelen en hen te helpen om een nieuwe start te maken. Onze maatschappelijke betrokkenheid vormt kortom de kern van ons primaire proces.

Ook in onze bedrijfsvoering nemen we onze maatschappelijke verantwoordelijkheid. We zijn transparant over onze bedrijfsvoering, benoemen naar de buitenwereld de dilemma's die we op ons pad tegenkomen en leggen zo verantwoording af aan onze stakeholders.

MVO MISSIE EN VISIE

In ons primaire proces richten we ons op mensen in Amsterdam die het (alleen) niet redden. Wij vinden dat iedereen recht heeft op een menswaardig bestaan: een dak boven je hoofd, drie gezonde maaltijden per dag, schone kleding en het gevoel er niet alleen voor te staan. Daarom motiveren en mobiliseren wij mensen om zich in te zetten voor een kwetsbare stadsgenoot.

Wij streven naar een leefbare stad waarin mensen met rijkdom en mensen in (sociale) armoede door elkaar en met elkaar samenleven en -werken. Waar mensen die dat kunnen zich vrijwillig inzetten om de samenleving te helpen dragen.

Wij maken geen onderscheid. Mensen kunnen bij ons terecht, ook als ze illegaal zijn of niet-rechthebbend. Dat maakt voor ons geen verschil.

Mensen in Amsterdam bij elkaar en bij de buurt betrekken, ongeacht hun levenssituatie.

Bij de projecten die we ontwikkelen voor de doelgroep zorgen we ook voor een positieve bijdrage aan de directe omgeving in de buurt.

THEMA'S

De zes thema's die worden benoemd in de internationaal erkende ISO 260000 richtlijn en het stappenplan van MVO Nederland vormen de basis voor ons MVO-beleid. De focus ligt voor ons op het thema maatschappelijke betrokkenheid, maar ook ten aanzien van de overige vijf thema's hebben we een aantal doelen gesteld waarover we verantwoording afleggen.

MAATSCHAPPELIJKE BETROKKENHEID

Onze projecten hebben een positieve spin-off voor de directe omgeving. Zo zorgen we ervoor dat alcoholisten en drugsverslaafden meehelpen om de buurt schoon te houden. Dat is voor hen een nuttige dagbesteding en de buurt heeft baat bij het resultaat. Ook kunnen onze sociale firma's en de dagbesteding bijdragen aan de buurt, bijvoorbeeld doordat de fietsenmakerij oude fietsen inneemt, recycleert en reparaties verzorgt tegen zeer betaalbare prijzen. Bovendien verzorgen vrijwilligers in onze buurtrestaurants goede, betaalbare maaltijden voor onze deelnemers die ook toegankelijk zijn voor alle buurtbewoners.

BESTUUR EN ORGANISATIE

Ons bestuur en de organisatie handelen op basis van de voorschriften en eisen zoals die zijn omschreven in de Zorgbrede Governancecode, de Code Wijffels, de voorwaarden voor het Keurmerk CBF en de PWC Transparantprijs.

MENSENRECHTEN

Ook mensen die illegaal zijn, of niet rechthebbend (Wmo), kunnen bij ons terecht in de inloophuizen.

MEDEWERKERS (WERKNEMERS ÉN VRIJWILLIGERS)

Wij streven ernaar om ook mensen met een arbeidsbeperking regulier werk te bieden. Ook beschikken we over het keurmerk Vrijwillige Inzet Goed Geregeld.

MILIEU

Hoewel het milieu in onze bedrijfsvoering geen speerpunt is, dragen wij het milieu zeker een warm hart toe. Zo denken we er bij de aanschaf van vervoermiddelen altijd aan dat we de luchtkwaliteit in de stad niet onnodig belasten en hebben we een abonnement op een gedeelde elektrische auto, voor afspraken verder dan fietsafstand. Onze eigen transportmiddelen bestaan uit bakfietsen, een elektrische boot en een elektrische auto voor het vervoeren van de wat grote vrachten. In de inloophuizen gebruiken we in de keukens voornamelijk producten die anders zouden zijn weggegooid, gedoneerd door plaatselijke bakkers en supermarkten. In onze kantoren gebruiken we geen plastic wegwerpservies maar gewone bekers en glazen. Voor een deel van ons afval maken we gebruik van 'Matchmaker' waar bedrijven recyclebare materialen kunnen aanbieden of afnemen. We besparen 40% op ons energieverbruik door het gebruik van LED-verlichting.

EERLIJK ZAKENDOEN

We beseffen dat onze leveranciers ook verplichtingen hebben naar hun werknemers en zorgen er daarom voor dat we rekeningen tijdig betalen. Onze vrijwilligers betalen wij zelfs binnen een week na het indienen van hun declaratieformulier. Onze financiën laten we elk jaar controleren door een externe onafhankelijke accountant.

DOELSTELLINGEN (KEY PERFORMANCE INDICATOREN, KPI'S)

- 10% van de capaciteit van de inloophuizen is bedoeld voor mensen die geen recht hebben op andere (Wmo) voorzieningen in Amsterdam. Deze opvang wordt betaald met giften van donateurs.
- 5% van de vaste medewerkers heeft een arbeidsbeperking.
- 90% van de donaties komt direct ten goede aan de projecten waarvoor de donatie is gedaan.
- Alle facturen worden binnen de gestelde termijn betaald.
- Wij leveren elk jaar ten minste 2 trainingen aan de Vrijwilligersacademie.
- In elk projectplan is het uitgangspunt dat de activiteit ook bijdraagt aan de leefbaarheid en verbinding van mensen in de stad.
- Alle verlichting in het pand wordt vervangen door LED.

DILEMMA'S

Een kwestie van keuzes maken

We zijn ons ervan bewust dat ons werk en onze aanpak, hoewel met de beste bedoelingen, kunnen leiden tot discussie of meningsverschillen.

Hieronder schetsen we een aantal van de dilemma's die we tegenkomen in ons werk en de keuzes die we hebben gemaakt. Het is onze bedoeling hierover in gesprek te blijven met onze medewerkers, klanten en stakeholders.

DILEMMA'S IN HET PRIMAIRE WERKPROCES

HARM REDUCTION

Dit is een vorm van ondersteuning waarbij de status quo van een verslaafde gehandhaafd blijft. Harm reduction is er niet op gericht gebruikers van hun verslaving af te helpen; het probeert de schade van het gebruik te beperken. Wij kiezen nadrukkelijk voor harm reduction, om zo de allermoeilijkste doelgroep in beeld te houden. Deze mensen bieden wij zo een veilige plek waar zij terecht kunnen voor hun eerste levensbehoefte. Voorbeelden zijn het Veegproject Valentijn, waarbij alcoholisten in de pauze tijdens hun werkzaamheden alcohol mogen drinken, en de gebruikersruimtes waar verslaafden harddrugs mogen gebruiken en gebruikte spuiten kunnen omruilen voor schone. Het dilemma is dat we hiermee accepteren dat sommige mensen levenslang verslaafd zullen blijven en dus niet iedere deelnemer zal afkicken.

OVERLAST REDUCTIE

Een ander dilemma heeft te maken met onze inloophuizen. Als alcoholisten, drugsverslaafden en daklozen gebruik kunnen maken van de faciliteiten die een inloophuis biedt, dan ontlasten we daarmee de buurt. De omwonenden van de inloophuizen kunnen echter meer overlast ervaren van mensen die op straat voor geluidsoverlast zorgen. Wij zijn met onze opdrachtgevers overtuigd van het nut van de inloophuizen, maar begrijpen dat directe burens hier anders over kunnen denken.

KLEINE SCHULD GROTE WINST

Dit betreft een nieuw project waarbij we mensen met een relatief kleine schuld (zoals een huurachterstand) helpen door deze af te lossen. In ruil daarvoor nemen zij iemand die recent dakloos is geworden als (tijdelijke) huurder in huis. Deze huurder betaalt de huur aan ons. Vervolgens bieden we hulp bij het aanpakken van administratieve problemen om schulden in de toekomst te voorkomen. Het dilemma waar we voor staan met dit project is dat we mogelijk een oplossing bieden die voor beide partijen niet ideaal is. Mensen met schulden kunnen zich onder druk gezet voelen omdat een dakloze in huis nemen de enige mogelijkheid is om van hun schulden af te komen. De dakloze zelf voelt zich mogelijk niet echt welkom omdat het aanbod uit nood is geboren.

EENZAAMHEID

Mensen die eenzaam zijn, kunnen bij ons een jaar lang een maatje krijgen. Voor dit aanbod bestaat een wachtlijst. Nu blijkt dat een deel van de mensen die we begeleiden na een jaar eigenlijk nog niet zonder maatje kan. Sommigen zullen zelfs nog veel langer een maatje nodig hebben, omdat er weinig verbetering in de situatie is. We kiezen er nu steeds voor om het contact met de bekende klant te verlengen, maar daarmee doen we mensen op de wachtlijst mogelijk te kort.

DILEMMA'S IN DE BEDRIJFSVOERING

BELEGGEN VERSUS SPAREN

Het geld dat wij ontvangen van donateurs en fondsen, willen wij goed besteden. Totdat het zover is, staat het geld echter op een rekening waar het nagenoeg geen rente oplevert. Om het geld te kunnen laten renderen, is beleggen een optie. We hebben echter besloten om geen enkel risico te nemen met de donaties en beleggen het geld dus niet.

EERLIJK ZAKEN DOEN

Wanneer de middelen die fondsen doneren niet helemaal worden uitgeput binnen het project waarvoor zij zijn verstrekt, melden wij dit en retourneren het geld. Het zou ook mogelijk zou zijn het resterende bedrag onder dezelfde noemer aan een ander project te besteden, zonder dat daarbij de financiële afspraken geschonden zouden worden. Toch kiezen wij voor volledige transparantie en retourneren het restant altijd.

EXTERNE ONTWIKKELINGEN

BLIJF UIT HET RAAM KIJKEN

De wereld om ons heen verandert voortdurend. Daarom houden we elk jaar ons beleid tegen het licht. Zijn we nog op de goede weg of dwingen externe ontwikkelingen ons tot koerswijzigingen? Dit zijn onze antwoorden op de actualiteit van 2016.

TERUGLOOP VRIJWILLIGERS

De inzet van vrijwilligers is onmisbaar voor ons werk. Tot onze spijt zagen we halverwege het jaar een terugloop in het aantal vrijwilligers. Het aanbod van vrijwilligers neemt af doordat de crisis voorbij is en mensen weer sneller betaald werk vinden. Daarbij komt dat er ook steeds meer vrijwilligersorganisaties bij komen en er dus meer vissers in dezelfde vijver vissen. We hebben hierop gereageerd door in het najaar te starten met een nieuwe wervingsstrategie voor vrijwilligers. Daarbij ligt de focus op studenten en senioren. Ook hebben we ingezet op loyaliteit: hoe binden we 'onze' vrijwilligers aan ons? Tot slot hebben we besloten de succesvolle Aardige Amsterdammer-campagne nieuw leven in te blazen. De komende jaren gaan we actief op zoek naar aardige stadgenoten. De stad socialer maken, dát is ons doel.

VERSCHUIVING VERANTWOORDELIJKHEDEN

In de loop van 2016 werden de kaarten binnen het sociaal domein definitief geschud. De transitie betekende vooral een verschuiving van verantwoordelijkheden van de stadsdelen naar de centrale stad. Om de financiering van een aantal projecten veilig te stellen, voerden we veelvuldig gesprekken met de centrale stad. De kern van onze boodschap was duidelijk: de meest kwetsbare mensen in je stad mag je zorg niet ontszeggen. Het is één stad, dus ook één verantwoordelijkheid. Het is ons gelukt de centrale overheid hiervan te overtuigen: de financiering is veilig gesteld. Daarnaast zijn we in het verslagjaar gestart met een stakeholders-onderzoek onder onze financiers om uit te zoeken of men tevreden is over de prijs/kwaliteitverhouding. In het voorjaar van 2017 bespreken we dit onderzoek met deze stakeholders.

BEZUINIGINGEN

Omdat de wereld om ons heen verandert, komen we als organisatie telkens met nieuwe antwoorden. Dit doen we vanuit de urgentie van het probleem. Bijkomend voordeel is dat, door in te spelen op de actualiteit, wij erin slagen de bezuiniging en het hoofd te bieden. Krijgen we minder geld voor het ene project, dan vangt

een nieuw project dit tekort in de meeste gevallen weer op – waarbij we elk project opstarten vanuit onze doelstelling om op te komen voor de meest kwetsbaren in onze samenleving. Mede door het nieuwe aanbod hebben wij 2016 zonder rode cijfers af kunnen sluiten.

NIEUWE DOELGROEPEN

Het afgelopen jaar zagen we een toename van het aantal doelgroepen, onder wie ‘nieuwe daklozen’ en vluchtelingen. Voor de eerste groep bouwden we in 2016 met succes voort op het project Onder de Pannen. Wat de vluchtelingen betreft, hebben we vooral gekeken naar de opvang van mensen die het extra moeilijk hebben: alleenstaande vrouwen en LHBT’ers (LHBT staat voor lesbisch, homoseksueel, biseksueel en transgender). Voor deze groepen zijn we op 1 januari gestart met een tijdelijke opvang, omdat ze in de AZC’s in de verdrukking kwamen. Later in het jaar hebben we een buddyproject in het leven geroepen voor LHBT’ers met een verblijfsvergunning. Onze buddy’s helpen hen op weg bij hun nieuwe leven in Amsterdam. Dit project is beloond met een prijs van het Oranjefonds.

ONDERZOEK TER ONDERBOUWING

We baseren ons bij de aanpak van ons werk waar mogelijk op onderbouwde gegevens. Onderzoek en de uitkomsten daarvan vormen dan ook een belangrijke pijler voor wat wij doen. In 2016 maakten we gebruik van een aantal onderzoeksresultaten die we hieronder benoemen.

GGD ONDERZOEK

Het cluster Epidemiologie, Gezondheidsbevordering en Zorginnovatie (EGZ) van de GGD heeft in opdracht van de gemeente Amsterdam een onderzoek uitgevoerd naar de bezoekerspopulatie van onze inloophuizen en gebruikersruimten. De aanleiding hiervoor was een stijgende trend in het aantal mensen dat deze voorzieningen bezoekt. De gegevens uit dit onderzoek zijn van 1 juli 2011 tot en met 30 juni 2016. Zo bleek onder meer het volgende:

- 90% van de bezoekers is man en gemiddeld 37 jaar oud;
 - Een derde kampt met (ernstige) geestelijke gezondheidsproblemen;
 - Een derde kampt met (ernstige) verslaving;
 - Ruim de helft van de bezoekers heeft een zwak of ontbrekend sociaal netwerk.
- Onze doelgroep bestaat voornamelijk uit feitelijk daklozen; 72% van de bezoekers zwerft ten tijde van de eerste intake op straat, terwijl 10% op dat moment een onveilige en/of instabiele woonsituatie heeft. (Bron: GGD Amsterdam).

QUICKSCAN KOSTEN/BATEN-ANALYSE TRAJECTEN 'MEEDOEN WERKT'

Een maatschappelijke kosten baten analyse (MKBA) brengt op systematische wijze alle voor- en nadelen van een interventie in kaart. Dit gebeurt door de effecten van een traject te vergelijken met de situatie waarin dit traject niet zou zijn gevolgd. De

baten worden uitgedrukt in euro's. Dit geldt ook voor zaken die niet direct een prijskaartje hebben, zoals overlast, kwaliteit van leven of de mate waarin iemand zich veilig voelt. Als de baten uiteindelijk groter zijn dan de kosten, zorgt de interventie voor een toename van de maatschappelijke welvaart.

2 projecten zijn onderworpen aan een MKBA: Talentcoach en de Doorstroomtrajecten. Beide projecten behaalden een positief kosten/baten-resultaat; Bij Talentcoach levert elke geïnvesteerde euro 1,50 euro op en bij de doorstroom-projecten levert iedere euro 1,10 euro op. (Bron: LPBL)

TNO-ONDERZOEK

In 2015 heeft TNO een start gemaakt met een impactmeting bij 63 van onze klanten. Het doel is om inzicht te verkrijgen in de effecten van een aantal participatie-bevorderende aanpakken of interventies voor cliënten van de (openbare) geestelijke gezondheidszorg te Amsterdam op hun zelfredzaamheid en groeimogelijkheden naar participatie en werk. Iedereen die actief is op het terrein van dagbesteding en participatie, ziet in de praktijk wanneer een interventie bijdraagt aan de kwaliteit van leven van de deelnemers. Ook wordt duidelijk wanneer cliënten stappen kunnen zetten naar een actievere deelname in de samenleving. Tegelijkertijd is er nog weinig gemeenschappelijk inzicht in wat nu daadwerkelijk het meest effectief is. Wat werkt voor welke groep cliënten het beste? Het onderzoek loopt op dit moment nog en wij verwachten medio 2017 de eerste resultaten te kunnen presenteren.

TEVREDENHEIDSONDERZOEK

Wij houden jaarlijks een tevredenheidsonderzoek onder zowel klanten als medewerkers. In het tweede geval vragen we, naast de medewerkers, ook de vrijwilligers naar hun mening over De Regenboog Groep.

MEDEWERKERS EN VRIJWILLIGERS

In 2016 gaven beide groepen een 6,9 voor het werk wat men doet. Daarnaast gaven medewerkers en vrijwilligers de organisatie respectievelijk een 6,9 en een 7,3 voor de ondersteuning die zij ontvangen bij het uitvoeren van hun werk. Zij beoordelen het werkgeverschap van De Regenboog Groep eensgezind met een 8.

Naast deze mooie cijfers is er ook een aantal aandachtspunten. Op het gebied van persoonlijke ontwikkeling en arbeidsmobiliteit, feedback over de cliënttevredenheid en de communicatie naar medewerkers valt nog winst te behalen.

KLANTEN

Klanten vroegen we naar hun tevredenheid over verschillende vormen van onze dienstverlening. Dit leverde de volgende rapportcijfers op:

- Inloophuizen: 7,7
- Informele Zorg: 8,1
- Werk & Activering: 8,0
- Groepsactiviteiten: 7,5

Alle onderzoeksgegevens nemen we zoveel mogelijk mee in ons beleid en de uitvoering ervan.

DE REALITEIT 3

INLOOPHUIZEN IN AMSTERDAM

IN 2016 WAREN ER **30.500 DAKLOZEN** IN NEDERLAND.

HIERVAN WAS **79% MAN** EN **21% VROUW**. HET GROOTSTE GEDEELTE VAN DEZE GROEP, **43%** IS TUSSEN DE 30 EN DE 50 JAAR OUD. IN 2016 IS **41%** TUSSEN DE 18 EN DE 30 JAAR OUD. IN 2015 WAS DAT SLECHTS **27%**.

43% STAAT INGESCHREVEN BIJ EEN VAN DE G4 STEDEN (AMSTERDAM, DEN HAAG, ROTTERDAM OF UTRECHT).*

ER IS NAAST DEZE GROEP EEN GROTE GROEP DAKLOZEN DIE **NIET INGESCHREVEN** STAAT BIJ EEN GEMEENTE EN DERHALVE NIET GEREGISTREERD IS.

DE **DAKLOZE IN AMSTERDAM** IS EEN REGELMATIGE BEZOEKER AAN EEN VAN ONZE **8 INLOOPHUIZEN**.

Een bezoek kost gemiddeld 10,15 euro. Dit is inclusief een warme douche en een gezonde maaltijd. Een bezoeker kost op jaarbasis gemiddeld 391,30 euro.

*Bron CBS december 2016

INLOOPHUIZEN

De inloophuizen van De Regenboog Groep bieden dak- en thuislozen rust in hun vaak jachtig bestaan. Ze kunnen langskomen voor een gezonde maaltijd, een douche en schone kleren. Ook is er ruimte voor ontspanning, zoals een potje biljart of tafeltennis. Bezoekers helpen mee de boel draaiende te houden: ze maken schoon, koken of onderhouden de tuin. Er zijn maatschappelijk werkers aanwezig en teamleiders organiseren workshops om bezoekers te motiveren weer deel te nemen aan de maatschappij.

KRANTJES EN KOFFIE

De Regenboog Groep telt acht inloophuizen. De Spreekbuis is de kleinste en dat is hier juist de kracht: het heeft de stijl van een huiskamer en is gericht op de buurt. Circa 30 daklozen uit het Oosterpark en het Flevopark komen hier over de vloer.

Lau is een trouwe bezoeker van het inloophuis in Oost. Ooit was hij dakloos en alcoholist. Nu drinkt hij alleen in december. De rest van het jaar zit hij aan de alcoholmedicatie. Hij roert in zijn koffie met zijn jas nog aan. Het is immers

stervenskoud, om Lau te citeren. “Of ik ook krantjes verkoop? Ben je gek! Mijn heupen zijn allebei versleten. Ik kom hier voor de gezelligheid! Wat moet ik anders? De hele dag in mijn eentje thuis tv kijken? Hier zie ik nog mensen. En de koffie is gratis.” “Nou”, zegt Willem plagerig, “ik krijg anders nog een duppie van je voor de koffie van net.” “Een duppie?” schreeuwt Lau, “Voor dat geld zet ik thuis wel een espresso!”

ACTIEF TOELEIDEN

Sinds twee jaar zit De Spreekbuis in hetzelfde pand als de makers van de Z!-Krant. “De bedoeling is om meer naar elkaar toe te groeien in de toekomst”, legt zorgcoördinator Marcel Goudsbloem uit. Ook Regenboog-directeur Hans Wijnands stuurt hier op aan: “Het is zeker de bedoeling om steeds nauwer samen te werken. Daar waar het voor onze bezoekers een goede optie is om verkoper te worden - en dus op die manier in het eigen onderhoud te voorzien - zullen wij ook bezoekers van andere inloophuizen actief toeleiden naar de Z!-krant.”

DOUCHE & MAALTIJD

De inloophuizen van De Regenboog Groep bieden dak- en thuislozen een paar uur rust in hun vaak jachtig bestaan. Ze kunnen langskomen voor een gezonde maaltijd, een douche en schone kleren. Ook is er ruimte en gelegenheid voor ontspanning zoals een potje biljart of tafeltennis. Bezoekers helpen mee de boel draaiende te houden: ze maken schoon, koken of onderhouden de tuin. Vaak werken zij met veel plezier mee in hun eigen inloophuis; dat geeft hen een gevoel van eigenwaarde en is feitelijk een eerste stap naar participatie in de samenleving. In elk inloophuis zijn maatschappelijk werkers aanwezig met aandacht voor de bezoekers. Bovendien zijn er teamleiders die onder meer workshops organiseren (denk aan schilderen of klussen) om bezoekers te motiveren weer deel te nemen aan de maatschappij.

EIGEN REGIE

Bij de Spreekbuis dragen de bezoekers nagenoeg de volledige verantwoordelijkheid voor hun eigen inloophuis. Bezoekers worden ingeschakeld bij het leegruimen van

woningen van eenzame ouderen na hun overlijden. Zo maken zij in de winter hun eigen portieken en stoepen sneeuwvrij. Ook heeft het inloophuis een organisatorische spilfunctie. Bezoekers wassen kleding en ordenen deze, waarna worden ze er opgeslagen, totdat ergens binnen de Regenboog Groep mensen weer extra kleren nodig hebben.

POSTPAKKETJE

Vandaag is het rustig bij de Spreekbuis. Wel komt er een postbezorger een pakketje brengen. “Leg daar maar neer”, zegt Lau, en wijst naar het kantoor van de Z!-krant achterin. Het betreft een postpakketje voor iemand uit de straat. Het pand is 365 dagen per jaar open zijn. De Z!-krant heeft zich opgeworpen als verzamelpunt van postpakketjes. Een slimme manier om nóg beter in contact te komen met de burens, die dit zeer waarderen.

PARTNER- EN FAMILIEONDERSTEUNING

Het kan heel ingewikkeld zijn als iemand in uw naaste omgeving druggebruiker is of psychiatrische problemen heeft. De kans is groot dat u te maken hebt met moeilijk gedrag. Wij beschikken over ervaren en deskundige coaches die een luisterend oor bieden aan partners en familieleden van een verslaafde.

We luisteren naar hun verhaal en zoeken samen naar betere manieren om met die problemen om te gaan. Ook bieden wij steun en geven wij informatie over verslavingsgedrag of psychiatrisch gedrag. De gesprekken zijn uiteraard vertrouwelijk.

“HIER WETEN WE PRECIES WAT EEN VERSLAVING IS”

Mensen met een partner, kind of ouder die verslaafd is, kunnen praten bij De Regenboog Groep. De grote vraag is: hoe laat je los? “Mensen willen dat graag, maar durven het vaak niet”, aldus Herman Pasveer, coach bij De Regenboog Groep. “Ze verwarren loslaten met in de steek laten.” Cliënte Marcella Klein weet er alles van. Marcella heeft sinds 2015 een relatie met een man die heroïneverslaafd is. Ze wist niets van heroïne en verslaving en ging googelen op zoek naar lotgenoten-contact. Zo kwam ze terecht bij de Jellinek, waar regelmatig bijeenkomsten zijn voor familieleden van verslaafden. Daar ontmoette ze Herman. “Hij vertelde dat je bij De Regenboog Groep zonder kosten persoonlijke gesprekken kunt voeren. Die gesprekken hebben me enorm geholpen.”

HET IS HET LEVEN VAN EEN ANDER

“De informatie bij de Jellinek was ook goed, maar doordat je in een groep zit, kwam ik niet echt toe aan mijn eigen verhaal”, vervolgt ze. “Toen ik een relatie kreeg, dacht ik dat mijn vriend vanzelf wel zou stoppen met heroïnegebruik. Dat de liefde het wel even zou fixen. Herman heeft me doen inzien dat een verslaving zo niet werkt. Ook heeft hij me geleerd – en dat was de belangrijkste les – dat ik mijn eigen leven moet leiden, en niet dat van mijn vriend. Dat was moeilijk in het begin, maar het lukt me steeds beter. Vroeger was ik meteen in paniek als ik hem een halve dag niet had gesproken. Dan dacht ik gelijk het ergste. Ik moest 24/7 weten waar hij uithing, anders was ik niet rustig. Bij Herman heb ik geleerd om los te laten. Dat gaat de ene keer beter dan de andere, maar ik kan er nu wel een stuk gezonder mee omgaan. Wat ik in ieder geval erg fijn vond bij De Regenboog Groep, is dat ik niet werd veroordeeld. Dat vond ik een verademing.”

EEN ROEP OM HULP

“Een verslaving is ook een roep om hulp”, legt Herman Pasveer uit. “Dat voelen hun partners of familieleden feilloos aan. Zij proberen vervolgens hun ouder, zoon, dochter of partner van de verslaving af te helpen. Al snel ontdekken ze dat een verslaving hardnekkig is. Toch gaan ze door. Tot ze niet meer kunnen. Ze trekken vaak pas heel laat aan de bel, omdat ze denken dat het probleem bij de verslaafde ligt, terwijl zij echter zelf op hun manier óók intens worstelen met die verslaving. Uit schaamte praten ze er niet graag over.”

AANDACHT VOOR JEZELF

De belangrijkste tip die coaches van De Regenboog Groep mensen meegeven is: draai de aandacht naar jezelf, kijk minder naar de ander. Dat blijkt in de praktijk echter heel ingewikkeld. Wat wij proberen, is mensen inzicht te geven in hoe zij zelf omgaan met de situatie. Wat zorgt er nou voor dat zij zo hard werken om die ander van zijn of haar verslaving af te helpen? “De grote vraag is: hoe laat je los?”, besluit Herman. “Mensen willen dat graag, maar durven het vaak niet. Ze verwarren loslaten met in de steek laten, maar dat is zeker niet hetzelfde.”

MEDEZEGGENSCHAP

De medezeggenschap bij De Regenboog Groep voor medewerkers, vrijwilligers en bezoekers/ cliënten/deelnemers is overzichtelijk geregeld in een aantal verschillende raden. Elk van deze raden heeft periodiek overleg met de Raad van Bestuur.

DE KRACHT VAN INSPRAAK

De Regenboog Groep werkt bottom-up. We praten niet over maar mét onze doelgroep. Zo komt eens per maand de Centrale Raad bij elkaar, waarin mensen zitten die de achterban vertegenwoordigen. Hier komen alle vragen en ideeën op tafel. De Centrale Raad komt vandaag bij elkaar in de grote vergaderruimte op de Droogbak. De lunch staat al klaar, een 'erfenis' uit de tijd dat er nogal wat leden uit de inloophuizen zitting hadden in de raad. Door de vergadering dreigden deze hun lunch mis te lopen bij de inloophuizen. Dat is natuurlijk niet de bedoeling van inspraak: een lege maag. Met die boterham kan iedereen bovendien even rustig op adem komen voordat er serieus wordt vergaderd. Want serieus is het!

GESTROOMLIJND

De Centrale Raad is een adviesraad die zoveel mogelijk vroegtijdig wordt betrokken bij beleidsvraagstukken - dus voordat adviesaanvragen gemaakt zijn. Anders is er sprake van schijnparticipatie. De raad is in 2009 opgericht en bestaat uit afgevaardigden van zowel de Deelnemersraad als de Centrale Bezoekersraad (over de samenstelling van de raden leest u meer in het hoofdstuk 'De organisatie'). Het meedenken en -praten gaat opvallend gestroomlijnd, met een glansrol voor Mourad, de man die al zes jaar de Centrale Raad voorziet en in 2017 helaas afscheid neemt. Onder zijn leiding is iedereen drie uur lang bij de les. Allereerst worden de notulen van de vorige

vergadering doorgenomen. Na een uur schuift ook Hans Wijnands aan, directeur van De Regenboog Groep. Er zijn vandaag geen harde noten te kraken. Dat was een paar jaar geleden wel anders, toen door bezuinigingen de sluitingstijden van de inloophuizen een heet hangijzer vormden. Vorig jaar had de Centrale Raad nog een grote klus aan het organiseren van de verkiezingen voor de locatieraden en de deelnemersraad. Vandaag kan de verkiezingscommissie officieel worden opgeheven. De stemmen zijn geteld.

INSPRAAK

Hans wil de raadsleden graag iets voorleggen. Jaarlijks houdt De Regenboog Groep een Klanttevredenheidsonderzoek. Zijn er thema's in dit onderzoek die de Centrale Raad graag terugziet in dit onderzoek?

De taal van het onderzoek vormt soms een probleem, vindt een raadslid. Het onderzoek is opgesteld in het Nederlands maar een aantal bezoekers van de inloop-

huizen spreekt de taal niet. Even komt het idee van een tolk op tafel, maar behalve kostbaar is het werken met een tolk ook lastig; de vragen kunnen dan niet meer anoniem worden ingevuld, waardoor de kans op wenselijke antwoorden te groot wordt. Iemand anders vraagt of in het onderzoek een vraag kan worden opgenomen of de klanten van De Regenboog Groep zich voldoende gehoord voelen? Hebben zij het idee inspraak te hebben? Er is meteen consensus over dit voorstel en de vraag naar inspraak zal worden meegenomen in het onderzoek. Hierna praat Hans de leden bij over de voortgang van het Huis van de Wijk in Amsterdam Noord dat toegang wil bieden aan de doelgroep van De Regenboog Groep

Na drie uur vergaderen zit de tijd erop. De jassen worden aangetrokken, de boterhammen opgeruimd. De notulen? Die vindt iedereen zoals vanouds op de website, waarin ook het eigen jaarverslag is opgenomen.

AMSTERDAM UNDERGROUND

Amsterdam Underground is een stadswandeling die deelnemers aan de tour de binnenstad van een hele andere kant leert kennen. Van een fascinerende, soms grimmige, maar beslist geen saaie kant. De stadsgidsen van Amsterdam Underground hebben een zwervend bestaan gekend en delen hun verhalen en ervaringen tijdens de wandeling, die langs bootjes, steegjes en portieken gaat. Ze leggen uit hoe ze zich als verslaafde daklozen staande hielden in een omgeving waar ze niemand konden vertrouwen en het recht van de sterkste gold.

DE STAD DOOR ANDERE OGEN

In 2016 vierde Amsterdam Underground haar vijfjarig bestaan. Tijdens een persmoment, waarbij o.a. het Parool, Metro, Hart van Nederland en de Telegraaf aanwezig waren, ontmoette burgemeester Van der Laan de gidsen van Amsterdam Underground, onder wie Sonja Groot Obbink.

Sonja is 25 jaar verslaafd geweest, was vijf jaar dakloos en werkte jarenlang als prostituee op de Wallen. Wie met haar mee wandelt tijdens de stadswandeling, krijgt haar hele verhaal te horen.

“In het begin van de wandeling is iedereen meestal muisstil. Daar word ik onzeker van. Dan denk ik dat ik het niet goed doe. Van mijn moeder, die ook verslaafd was, hoorde ik als kind altijd dat ik voor niets deugde. Ik had zelfs nooit geboren moeten worden. Na afloop van de wandeling krijg ik juist heel veel complimenten en onderweg stelt iedereen steeds meer vragen. Bekenden kom ik ook tegen. Iedereen krijgt van mij een knuffel. Ook daklozen. Ik weet hoe fijn dat is, want ik ben het zelf geweest.”

POPULAIR

De wandelingen van Amsterdam Underground zijn erg populair. In 2015 leidden onze gidsen 3.812 mensen rond, in 2016 gingen er al meer dan 5.000 mensen mee op stap. Zo ook Kees Captijn (65) uit Haarlem. Kees is al jaren donateur van De Regenboog Groep. Vroeger woonde en werkte hij in Amsterdam en fietste hij elke dag door de stad. Hij werd regelmatig geconfronteerd met daklozen en verslaafden, maar had geen idee hoe het er in die wereld nou echt aan toeling. Een wandeling opende zijn ogen. “Daklozen horen bij de samenleving. Ook het probleem van verslaving zal er altijd zijn. Dus zal er ook voor deze mensen moeten worden gezorgd. Ik heb nu met eigen ogen gezien wat ze allemaal doen in de inloophuizen voor daklozen en verslaafden. Ik heb nu alleen nog maar meer bewondering gekregen voor de mensen van De Regenboog Groep.”

LHBT-STATUSHOUDERS

Mensen die hun land ontvluchten vanwege hun geaardheid, zijn gewend een geïsoleerd leven te leiden. Ook in Nederland aangekomen blijven LHBT-ers (lesbiennes, homo's, biseksuelen en transgenders) veelal binnenshuis, wat leidt tot een geïsoleerde positie. De Regenboog Groep doorbreekt dit isolement met een buddy-project voor LHBT-statushouders.

“WIJ RICHTEN ONS OP HET HIER EN NU”

Het gaat vaak om heel jonge mensen”, zegt initiatiefnemer en projectleider Jos Holweg, coördinator informele zorg bij De Regenboog Groep. “Wanneer je ontdekt dat je gay bent of bent geboren in een verkeerd lichaam, ben je vaak zo rond de 12 jaar. Woon je in een land als Jamaica, waar homo’s in de benen worden geschoten, dan houd je je muisstil. Ook in landen als Trinidad & Tobago, Nigeria, Uganda, Irak, Iran en Syrië ben je je leven niet zeker als LHBT-er.”

MEET & EAT

In 2016 startte De Regenboog Groep, informele zorg een project voor LHBT-statushouders. De vrijwilligers bieden een luisterend oor, helpen met praktische zaken, oefenen de Nederlandse taal, ondersteunen bij het zoeken naar vrijwilligerswerk, dagbesteding en andere sociale activiteiten en maken de statushouders wegwijs in de Amsterdamse LHBT-scene. Zo is er elke maand in de Lutherse Kerk op het Koningsplein een Meet & Eat om meer mensen te leren kennen. Jos: “Tijdens een van die avonden kwamen twee Jamaicanen elkaar tegen die op Jamaica niet van elkaars seksuele geaardheid wisten. Dezelfde openheid als tijdens de Meet & Eat, had in Jamaica hun leven gekost.”

TOEKOMST

De buddy's krijgen ondersteuning van een professionele coördinator en volgen een gespecialiseerde training. Ook werken we samen met andere organisaties, zoals vluchtelingenwerk Amstel tot Zaan en de GGZ. Deze organisaties bieden professionele zorg wanneer vrijwilligerswerk niet toereikend is, bijvoorbeeld in het geval van zeer ernstige psychische problemen. Jos: "Vergis je niet, sommige statushouders zijn zwaar getraumatiseerd. Ze zijn gemarteld of hebben gevangen gezeten. Dat gaat voorbij aan de ondersteuning die een vrijwilliger kan bieden. We richten ons op het hier en nu, om daarmee hopelijk een stevig fundament te leggen voor een zonnigere toekomst."

DE TOM SEBASTIAAN GANS PRIJS

Het doel was om in het eerste jaar 25 mensen te ondersteunen. Dat werden er uiteindelijk 30, een mooi resultaat. Ook om een andere reden is het project succesvol. Op 19 december ontvingen we de Tom Sebastiaan Gans Prijs. Het Oranje Fonds reikt deze prijs eens in de twee jaar uit aan een persoon of organisatie die zich verdienstelijk heeft gemaakt bij de aanpak van een actueel maatschappelijk probleem. De prijs, een bedrag van 12.500 euro, is vernoemd naar Tom Gans, een jongen die kort na zijn geboorte in juni 1944 samen met zijn ondergedoken joodse ouders werd opgepakt. In concentratiekamp Bergen-Belsen kwam hij om het leven, nog geen drie maanden oud. Jos: "Vervolgd worden om wie je bent. Daar weten onze LHBT-statushouders alles van. We zijn dan ook zeer vereerd dat we in nagedachtenis van Tom Gans dit werk kunnen doen."

SCIP

SCIP, sinds 2016 onderdeel van De Regenboog Groep, wil de maatschappelijke participatie en zelfsturing van cliënten van de GGZ bevorderen. Mensen met een psychiatrische beperking worden vaak buiten de maatschappij geplaatst. Als zij na een crisis weer willen deelnemen aan de ‘gewone wereld’ vinden zij, doordat ze er lang uit zijn geweest, geen aansluiting meer. SCIP geeft vorm aan projecten die voortkomen uit de vraag van cliënten om zo hun maatschappelijke participatie te stimuleren.

“MENSEN MET EEN INGEWIKKELD- HEIDJE STAAN VAAK ONNODIG BUITEN DE MAATSCHAPPIJ.”

Sinds 1 januari 2016 maakt SCIP deel uit van De Regenboog Groep. SCIP is een cliëntgestuurde organisatie voor mensen met een ingewikkeldheidje, zoals ze zelf

zeggen. “Bij SCIP zijn cliënten in eerste plaats mensen”, aldus projectondersteuner Dini Glas. “Bij De Regenboog Groep ook. Daarom voelen we ons er prima thuis.” SCIP geeft vorm aan projecten en initiatieven die voortkomen uit de vraag van mensen met een psychiatrische achtergrond. Dan kun je denken aan mensen die te maken hebben (gehad) met depressies, psychoses of moeite hebben met prikkels, zoals harde geluiden. Hard lachen valt daar ook onder. “Mensen met een ingewikkeldheidje worden vaak buiten de maatschappij geplaatst”, aldus Dini, “Vaak willen ze na een crisis wel weer deel gaan nemen aan de ‘gewone wereld’, maar vinden ze moeilijk aansluiting. Het gevolg hiervan is dat ‘de maatschappij’ weinig contact heeft met mensen die een psychiatrisch probleem hebben of hebben gehad.” SCIP wil met

haar activiteiten deze cirkel doorbreken. Dat spreekt De Regenboog Groep zeer aan. “Net als SCIP geloven wij dat iedereen over individuele capaciteiten beschikt”, aldus regiomanager Brigit Nieuwburg, “Dus ook iemand met een achtergrond in psychiatrie, verslaving, dak- of thuisloosheid of andere ingewikkeldheden.”

CLIËNTGESTUURD

De projecten die SCIP coördineert, zijn allemaal cliëntgestuurd. Dat betekent dat een meerderheid van de deelnemers, en in de meeste gevallen ook de projectleider zelf, cliënt is of is geweest van de geestelijke gezondheidszorg. Dit cliëntgestuurd werken past helemaal binnen De Regenboog Groep. Brigit: “Cliëntgestuurd werken stimuleert participatie en zelfsturing. Wat je ziet bij de klanten van SCIP, zien wij ook bij onze re-integratieprojecten en sociale firma’s: mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt blijken heel goed in staat om verantwoordelijkheid te nemen.”

WEDERZIJDSE LIEFDE

De liefde is wederzijds. “Bij SCIP zijn cliënten in eerste plaats mensen”, aldus Dini. “Bij De Regenboog Groep ook. Daarom voelen we ons er prima thuis. Er zit ook zoveel

vreugde en energie bij De Regenboog Groep. Ze zijn gewend ‘hands on’ te werken. Dat vind ik prettig. Heb je een idee voor een project, dan kan dat. Geen eindeloze vergaderingen of managementlagen waar je je eerst doorheen moet worstelen voordat de leidinggevende eindelijk zijn of haar handtekening kan zetten.”

COMPUTERCURSUS

De 13 projecten die SCIP ondersteunt, variëren van een Textiellab waar onder meer theaterkostuums worden gemaakt, tot een uitgeverij. Ook worden er veel computer-cursussen gegeven aan beginners en gevorderden. “De beginnerscursussen zijn heel simpel”, zegt Dini. “Daar leren mensen hoe ze een computer aan moeten zetten, hoe ze een bestand kunnen bewaren en hoe ze een mail moeten versturen. De mensen van SCIP geven de les. Vaak aan ouderen. Laatst hadden we nog een dame van 94 jaar. Ze zei: “Ik wil nu toch eindelijk wel eens kennismaken met de digitale wereld.”

COMMUNICATIE EN WERVING

4

COMMUNICATIE

MEER BRANIE, MINDER BESCHEIDENHEID!

Onze communicatie-inspanningen kenden in 2016 drie hoofddoelstellingen:

- Herbezinnen op eigen identiteit en positionering;
- Het werven van vrijwilligers door urgentie en belang van het werk zichtbaar te maken;
- Ons aanbod laagdrempelig en toegankelijk maken voor (potentiële) deelnemers.

IDENTITEIT EN POSITIONERING

In 2016 hebben we samen met het Amsterdamse bureau Bourne Design de corporate identity en de positionering van de organisatie bepaald. Deze hebben we vervolgens vertaald naar een strategische kader voor onze communicatie en naar een nieuwe huisstijl.

CORPORATE IDENTITY

Onze corporate identity helpt om ons sterk en eenduidig te positioneren en onze relevantie te vergroten voor diverse stakeholders, zoals vrijwilligers, donateurs en fondsen. Belangrijke pijlers van onze corporate identity zijn:

- De Regenboog Groep levert een bijdrage aan de sociale stad;
- Of je nu in schulden zit, psychiatrische problemen hebt of dakloos bent, De Regenboog Groep biedt je kansen;
- Onze vrijwilligers zijn onze ogen, oren en handen van de stad;
- We willen een mentaliteitsverandering teweegbrengen in de stad.

MENTALITEITSVERANDERING

Onze droom van een Amsterdam waarin niemand zich verloren hoeft te voelen, zijn we dit jaar actief gaan uitdragen in onze communicatie: hij maakt onze boodschap een stuk uitnodigender en aansprekender. En dat is nodig. Het realiseren van onze droom kan alleen met een mentaliteitsverandering onder Amsterdammers, maar ook onder beleidsmakers, formele zorginstellingen en andere betrokken partijen. In de communicatie proberen we aan te sturen op deze mentaliteitsverandering.

NIEUWE HUISSTIJL

Met de huisstijl geven we gezicht aan wat we belangrijk vinden (mensen aan de rafelrand van Amsterdam) en wie we zijn: een professionele organisatie, waar je niet omheen kunt. 'Bescheidenheid heeft plaats gemaakt voor meer branie', zoals iemand opmerkte. We zijn ervan overtuigd met de nieuwe huisstijl meer aansluiting te vinden bij het geheel van doelgroepen. Zowel bij de personen die met hun hart bij ons werk zijn betrokken (zoals deelnemers, vrijwilligers en donateurs), als bij hen die vanuit zakelijk oogpunt geïnteresseerd zijn in de organisatie (zoals zorginstellingen, fondsen en bedrijven). We voeren de huisstijl geleidelijk in. We vervangen bestaande uitingen alleen als dat nodig was, omdat we geen kapitaal willen vernietigen.

VRIJWILLIGERS BEREIKEN EN WERVEN

Om potentiële vrijwilligers te bereiken, is De Regenboog Groep aanwezig op plekken waar zich mensen bevinden die affiniteit hebben met ons werk. De rol van communicatie is hierbij vooral gericht op het zoeken van de virtuele nabijheid van potentiële vrijwilligers: onze website en social media zijn belangrijke tools om mensen te enthousiasmeren zich in te gaan zetten te voor De Regenboog Groep.

DE AARDIGE AMSTERDAMMER

Onze wervingscampagne van de Aardige Amsterdammer is een succesvol instrument om het belang van vrijwilligerswerk onder de aandacht te brengen bij de Amsterdammers.

Deze in-your-face campagne spreekt Amsterdammers rechtstreeks aan om zich in te zetten voor een stadgenoot die het wat minder makkelijk heeft. De jaarlijkse verkiezing van de Aardige Amsterdammer was ook in 2016 goed voor media-aandacht. Voor 2017 staat een doorontwikkeling van de campagne op het programma.

GERICHT VRAGEN

Uit onderzoek is gebleken dat als mensen expliciet gevraagd worden te helpen, zij veel sneller inspringen dan als de vraag vrijblijvender is. We hebben daarom in 2016 heel gericht een beroep gedaan op mensen via onze communicatiekanalen. Zo vroegen we om maatjes een LHBT-statushouders (een extra kwetsbare groep binnen de vluchtelingen) en vroegen we binnen See You, ons jongerenmaatjes-project, specifiek maatjes voor alleenstaande minderjarige asielzoekers (AMA's). De reacties op beide oproepen waren boven verwachting, mede doordat ze op social media viral gingen: we hadden bijvoorbeeld maar 3 jongerenmaatjes nodig, maar er meldden zich meer dan 20 vrijwilligers aan.

WE BENNE OP DE WERELD OP MEKAAR TE HELLEPE

In juni hebben we een prijsvraag uitgeschreven aan al onze vrijwilligers om ons te helpen in onze zoektocht naar de wat oudere en meer ervaren vrijwilliger. Er waren 15 deelnemers en uiteindelijk hebben we gekozen voor de slogan 'We benne op de wereld om mekaar om mekaar te hellepe nie waar?!' We hebben kaarten bedrukt met deze tekst en die in de stad verspreid op plekken waar 50-plussers aanwezig zijn.

DIGITAAL PRIKBORD

Nieuw in 2016 was het digitale prikbord, waarop mensen die geïnteresseerd zijn in vrijwilligerswerk, kunnen reageren op een specifieke vraag die hen aanspreekt. Op de website doen kwetsbare Amsterdammers een oproep om een maatje voor specifieke activiteiten. Zo zoekt Fatima iemand die Arabisch spreekt om haar te helpen met haar administratie en wil Nick, die depressief is, er graag eens op uit met iemand die net als hij van goede gesprekken houdt. Mensen kunnen reageren op zo'n persoonlijke oproep of zich aanmelden voor een van onze projecten. Het is nog te vroeg om van een succes te spreken (we zijn hiermee in november 2016 gestart), maar de resultaten zijn veelbelovend.

Dat onze (vernieuwde) website bijdraagt aan het werven van vrijwilligers, staat als een paal boven water: van de 1.048 vrijwilligers die zich in 2016 bij ons meldden, kwamen er ruim 600 via de site. Het merendeel van hen kwam bovendien via Facebook op de site.

LAAGDREMPELIGHEID VERGROTEN BIJ DEELNEMERS

Nieuw in 2016 was ook de speciale aandacht voor de communicatie met onze deelnemers. Deze verloopt meestal persoonlijk omdat veel van onze cliënten geen toegang hebben tot het internet of de krant. Dat geldt echter zeker niet voor iedereen. Daarom stond het verslagjaar ook in het teken van het vergroten van onze laagdrempeligheid bij hen.

DEELNEMERSWEBSITE

Onze deelnemers worden in de meest gevallen doorverwezen door de huisarts en mensen in hun omgeving. We willen echter ook beter en sneller vindbaar zijn voor mensen die zelf op zoek gaan naar (tijdelijke) hulp. We hebben daarom in 2016 een begin gemaakt met een website die kwetsbare Amsterdammers op een laagdrempelige en toegankelijke wijze kennis laat maken met onze projecten: <http://hulpvanderegenboog.org>. Zij kunnen zich daar ook direct aanmelden. De deelnemerswebsite wordt in 2017 gelanceerd.

WEEK TEGEN DE EENZAAMHEID

Tijdens deze landelijke actie waren we een van de initiatiefnemers van 'Lieve Amsterdammer', een platform van Coalitie Erbij dat zich inzet voor het bestrijden van eenzaamheid in de stad. 'Lieve Amsterdammer' bezocht eenzame mensen, moedigde Amsterdammers aan brieven te schrijven aan eenzame stadsgenoten en gaf voorlichting over het onderwerp. Deze actie was zo succesvol, dat hij landelijk navolging krijgt.

TOP 5

Mensen zijn gek op lijstjes, zeker op social media. Inspelend op dit gegeven, hebben we in 2016 een top 5 opgesteld van onderwerpen waarover je met een dakloze kunt praten. Door Amsterdammers te vertellen hoe gemakkelijk het kan zijn contact te leggen, wilden we de afstand verkleinen met daklozen en wederzijds begrip creëren. De top 5 werd, met een bereik van 28.400 mensen en 501 reacties, een van de meest succesvolle Facebook-posts van 2016.

FACTS & FIGURES VAN DE ONLINE COMMUNICATIE

- De site trok in 2016 84.252 unieke gebruikers in 120.329 bezoeken. Ruim 30% van de bezoekers kwam terug, de rest bezocht de pagina slechts één keer. Circa 70% van de bezoekers is vrouw en 90% is Nederlander. De bezoekers van de website zijn overwegend jongvolwassen: 25 tot 34 jaar. In vergelijking met 2015 is het bezoekersaantal iets gegroeid, maar vooral verjongd.
- De bezoekers vinden de site via zoekmachines (ruim 60%), sociale media (bijna 25%) en door direct naar de website te gaan (bijna 20%).
- Naast de homepage worden de pagina's over vrijwilligerswerk en de vacatures het meest bezocht. Opvallend vaak bekijken bezoekers de pagina met adressen en informatie over de locaties van De Regenboog Groep. De meest populaire vrijwilligersvacature was in 2016 die voor een kindercoach.
- Op Facebook plaatsten we in het verslagjaar 155 berichten. We sloten het jaar af met 18.153 volgers, een stijging van 4.238 volgers ten opzichte van het jaar ervoor. Het populairst waren onze berichten waarin we betrokkenen van De Regenboog Groep in het zonnetje zetten. Zo hadden posts over Sonja, onze gids bij Amsterdam Underground, en Nasir Higazi, die Amsterdammer van het jaar 2016 werd, een bereik van respectievelijk 30.900 en 28.900 mensen. Ze genereerden ze 644 en 807 likes, reacties en deelacties. Een ander succesvol bericht was de in het artikel genoemde Top 5.

AANDACHT IN DE MEDIA

Met onze persberichten willen we actuele thema's op de agenda zetten. Denk hierbij aan de grote groep mensen met een verstandelijke beperking die in de schulden raakt, de voortdurende groei in bezoekers van onze inloophuizen en de problematiek van vluchtelingen.

De meeste media-aandacht kregen we voor de vluchtelingen en de statushouders die we hebben opgevangen, onderdak boden en ondersteunden bij het integreren in onze stad. De media besteedden ook veel aandacht aan het winnen van de Tom Sebastiaan Gans prijs voor ons LHBT-project.

Ook waren we blij met de aandacht voor het jubileum van Amsterdam Underground. Ter gelegenheid hiervan liet burgemeester Van der Laan zich door een dakloze gids van Amsterdam Underground rondleiden langs de rauwe randjes van de binnenstad.

INFORMATIE EN INSPIRATIE VOOR HET WERKVELD

Verder introduceerden we in 2016 - naast ons kwartaalblad Meeleven, dat ruim 9.000 abonnees heeft - een digitale nieuwsbrief om ons werkveld te informeren en inspireren. Het eerste jaar hebben we gebruikt om de nieuwsbrief neer te zetten en te meten wat mensen lezen en vanuit welke artikelen ze doorklikken naar aanvullende informatie op de website. Zonder actieve promotie van de nieuwsbrief had deze aan het einde van het jaar circa 3.000 abonnees.

De nieuwsbrief, de website en kwartaalblad Meeleven bieden samen een mooie combinatie van korte berichten, mooie verhalen en achtergrondinformatie, waaruit iedereen precies kan halen wat voor hem of haar interessant is. Maar naast dat halen, willen we hen ook meer gaan brengen: op basis van de metingen die we doen, kunnen we de nieuwsbrief echt aantrekkelijk maken en hem voortdurend optimaliseren. De komende tijd gaan we de nieuwsbrief segmenteren naar doelgroepen, bijvoorbeeld speciale versies voor donateurs en de (in)formele zorg. Bovendien gaan we actief abonnees werven.

NETWERKEN

Waar het relevante beleidsstukken betrof (zoals de huisvesting van kwetsbare mensen en Amsterdammers met psychische klachten), namen we ook in 2016 weer actief deel aan het Stedelijk Communicatienetwerk. Het doel van dit netwerk is om over dergelijke onderwerpen proactief en gezamenlijk de dialoog aan te gaan. Dit heeft bijvoorbeeld geleid tot een congres over maatschappelijke opvang; een breed onderwerp, maar het raakt aan de informele zorg. We zijn op deze manier in staat de agenda daar te beïnvloeden.

AANPAK EENZAAMHEID

Ook zijn we via deze weg als expert en aandeelhouder betrokken bij het programma Aanpak Eenzaamheid Amsterdam, dat de gemeente in het verslagjaar initieerde. We zijn medeverantwoordelijk voor het bereiken van de doelstellingen van dit programma, iets waar we ons graag aan committeren. Onze betrokkenheid biedt ons de kans zowel de aandacht voor het onderwerp als onze positie als expert op dit gebied verder te verstevigen.

TELEVISIEPROGRAMMA'S

In 2016 heeft een aantal tv-programma's aandacht gevraagd voor onze klanten. Wij hebben onze expertise graag en actief ingezet voor de programma's Schuldig, The Amsterdam Project en The Homeless Experience. We waren enorm blij dat de armoede-problematiek zo inzichtelijk werd gemaakt én op de kaart is komen te staan. Het succes dat deze programma's hadden, heeft ook afgestraald op ons: ze hebben ons veel nieuwe vrijwilligers opgeleverd. Door bij te dragen aan dergelijke programma's hopen we de mentaliteitsverandering een boost te geven.

AANDACHTSPUNTEN 2017

Concluderend stellen we dat de basis van de communicatie op orde is en draait. Nu is het tijd om die basis te consolideren en in 2017 te gaan werken aan verdieping, segmentering en kwaliteit. Concreet zien we hierbij de volgende speerpunten voor 2017: Op basis van onze ervaringen in 2016 hebben we een aantal aandachtspunten voor de communicatie van 2017 geformuleerd:

- De huisstijl verder implementeren in de stad, bij de inloophuizen etc. om onze zichtbaarheid te vergroten;
- De communicatie meer segmenteren naar de verschillende doelgroepen;
- Print communicatie zoals folders waar mogelijk steeds meer vervangen door slimme digitale oplossingen;
- Het professionaliseren van de interne communicatie;
- Het ontwikkelen van een loyaliteitsprogramma voor mensen die langere tijd betrokken zijn bij De Regenboog Groep;
- Gestructureerd aan de slag met Google Analytics en AdWords om de impact van wat we doen beter in kaart te brengen.

FONDSENWERVING

Hoe vreemd het ook klinkt: fondsenwerving gaat niet in eerste instantie over geld. Het gaat ons om het realiseren van onze ambitie, namelijk er zijn voor al die Amsterdammers die tussen wal en schip vallen. Deze ambitie delen wij met de financiers aan wie wij nieuwe projecten voorleggen. Ook zij streven een samenleving na waarin iedereen meedoet, waarin mensen

elkaar ontmoeten en helpen. Dankzij onze gezamenlijke ambities kunnen we ons doel bereiken en werkelijke veranderingen teweegbrengen.

"JULLIE ZETTEN HET WERK VOORT DAT WIJ VROEGER DEDEN."

DE WAARDE VAN DE KERKEN

Tijdens een symposium van de stichting Protestants Diaconaal Krediet Nederland ter gelegenheid van hun 10-jarig jubileum werd weer duidelijk dat de kerken zich van oudsher bekommeren om mensen naar wie anderen niet omkijken. Zo werd bijvoorbeeld tijdens de jaarlijkse Diaconale lezing van de stichting Rotterdam de nadruk gelegd op het samenbrengen van mensen en op het bieden van hulp aan mensen die schulden hebben, die op straat leven of die naar Nederland zijn gevlucht. Een rol die De Regenboog Groep al 40 jaar op zich neemt. Kerken blijven ons werk dan ook onvermoeibaar steunen. Mede dankzij onze oprichters Ds. Wouters en Ds. Aalders genieten we veel bekendheid binnen de kerken. In 2016 hadden we ons ten doel gesteld om de banden met de kerken te bestendigen en verstevigen. Een terugblik op het jaar laat zien dat we daarin zijn geslaagd.

Op de jaarlijkse Religieuze dag van de Conferentie Nederlandse Religieuzen was ons project 2ForTrust een van de tien genomineerde projecten voor de Religieuzenprijs. De prijs ging uiteindelijk naar de Arkgemeenschap in Gouda, waar mensen met en zonder verstandelijke beperking samenleven. Dat de band met De Regenboog Groep desondanks groot is, bleek toen een van de nonnen die we

spraken, heel treffend zei: "Jullie zetten het werk voort dat wij vroeger deden". In november verscheen er ter gelegenheid van ons 40-jarig bestaan een groot artikel over De Regenboog Groep in het Ouderlingenblad voor Pastoraat en Gemeenteopbouw. Verder hebben we in december een mailing verstuurd aan 72 kerken met de vraag om een extra gift. Rond Kerstmis hebben we op bescheiden schaal geadverteerd in EO Visie en het Reformatorisch Dagblad om onze zichtbaarheid bij de kerkelijke achterban te vergroten. In december ontvingen we meer dan 27.000 euro aan giften en donaties. Daaruit blijkt wederom de barmhartigheid van onze gevers. In 2016 doneerden in totaal 219 kerken uit heel Nederland 81.940 euro.

NALATENSCHAPPEN

Het blijft belangrijk om te communiceren dat mensen De Regenboog Groep als goed doel in hun testament kunnen opnemen. Dit doen we regelmatig via onze eigen media, maar ook krijgen notarissen in Amsterdam en omgeving jaarlijkse brochures opgestuurd en adverteren we, net als voorgaande jaren, in de jaarlijkse bijlage van de NCRV-gids over nalatenschappen. In oktober waren we daarnaast aanwezig bij een bijeenkomst over een landelijke campagne Nalatenschappen. Deze campagne, geïnitieerd door verschillende goede doelen, zal in het najaar van 2017 starten.

In 2016 ontvingen we een nalatenschap van 27.000 euro voor de Buddyzorg; een prachtig bedrag waarmee we 20 mensen een jaar lang kunnen begeleiden. Van verschillende donateurs hoorden we bovendien dat zij De Regenboog Groep in hun testament hebben opgenomen.

VERMOGENSFONDSEN

In 2016 ontvingen we van 53 grotere en kleine fondsen financiering voor 14 projecten voor een totaalbedrag van 660.654 euro. Met grote fondsen als het Oranje Fonds, het Kansfonds, Porticus, Adessium, VSBfonds maar ook met kleinere fondsen zijn de contacten goed. Onze relatie is open en transparant: als een project minder goed loopt dan verwacht, rapporteren we daar ook over.

Jaarlijks terugkerende projecten waar tal van fondsen aan doneren zijn de maaltijdvoorziening en toiletartikelen voor onze dak- en thuislozen, de aanschaf van bakfietsen, verbouwingen en aanschaf en/of reparaties van (af)wasmachines. Verder financierden fondsen de maatjesprojecten Bijdehand, 2ForTrust, Educatieve werkplaats, Talentcoach, Op Eigen Kracht, Dobre020, Back on Track, Vrijwilligers richting arbeidsmarkt en het project voor LHBT-statushouders.

OPSTARTEN NIEUWE PROJECTEN

De vermogensfondsen zijn een belangrijke partner bij de start van nieuwe projecten en zo zien zij hun rol ook. Als een project zich na enkele jaren heeft bewezen, kunnen we het voortzetten met financiering van de stadsdelen en de gemeente Amsterdam. Dat zien we bijvoorbeeld gebeuren met Talentcoach, dat de gemeente in 2016 voor 73% mede-financierde, bij Op Eigen Kracht, waarvan de gemeente 41% financierde, en bij Back on Track, dat voor 38% door de gemeente wordt gefinancierd. Het project 2ForTrust wordt voor 57% gefinancierd met gemeentelijke en rijksfinanciering.

EXTRA GIFTEN

Eind 2016 benaderden enkele fondsen ons met de vraag of zij nog voor het einde van het jaar een extra donatie konden doen. Het Krijtfonds, dat ons jarenlang had gefinancierd, hief zichzelf op en doneerde het restbedrag van 5.553 euro. Dit bedrag kwam ten goede aan de maaltijden voor dak- en thuislozen. Een zelfde onverwachte donatie kwam van de Fundatie Santheuvel Sobbe, waarvan we een bedrag 20.000 euro ontvingen voor Back on Track. Het Oranje Fonds doneerde voor hetzelfde project 5.000 euro meer dan we hadden aangevraagd om een eventueel financieel tekort te voorkomen. Deze twee laatste donaties zijn overigens bestemd voor het projectjaar 2017.

DONATEURSWERVING

Al vanaf onze oprichting in 1975 worden we in ons werk gesteund door financiering vanuit de kerken, bedrijven en vermogensfondsen. Enkele jaren na oprichting ging de gemeente Amsterdam over tot subsidiëring. Omdat wij voor het grootste deel door hen worden gefinancierd, hebben we lange tijd minder aandacht besteed aan het werven van particuliere donateurs.

2016 was wat dat betreft een omslagjaar; dit jaar hebben we een start gemaakt met het versnellen van de groei van particuliere donaties. De doelstelling hierbij was een groei van 10% vaste donateurs per jaar. Daarnaast hebben we actief ingezet op het behouden van onze donateurs.

Met de donateurswerving dragen we bij aan een gezonde financieringsmix binnen de organisatie. Met vaste donateurs zorgen we namelijk voor een structurele stroom van inkomsten naast die van de gemeente, de stadsdelen, de fondsen, de kerken en bedrijven. Daarnaast investeren we zo in het creëren van een grotere achterban van Amsterdammers die ons werk belangrijk vinden; zo'n achterban vormt immers een belangrijk signaal naar gemeente en vermogensfondsen. Bovendien kunnen we met een groter bestand gericht donateurs benaderen voor specifieke projecten die noch door vermogensfondsen noch door de overheid kunnen worden gefinancierd.

Donateurs werven we vooral via de inhoud van ons werk: men ziet wat we doen voor welke doelgroep en wordt daardoor geraakt. We delen wat we doen structureel via ons kwartaalblad Meeleven, de website, social media en de pers. Daarnaast hebben we in 2016 een aantal concrete acties ondernomen om het aantal donateurs te verhogen en te behouden.

OLIEVLEKWERKING

Allereerst hebben we een start gemaakt met het op orde maken van onze database Charibase. Dit heeft ertoe geleid dat we gericht en selectiever met onze (potentiële) donateurs kunnen communiceren.

Daarnaast hebben we geïnvesteerd in het zichtbaar maken van wat we doen: enerzijds doen we dit door transparant te zijn in wat we doen, hoe we het doen en met welk effect. Anderzijds blijven we onze zichtbaarheid in de stad vergroten. Met onze droom dat alle Amsterdammers voor elkaar willen zorgen in het achterhoofd, zetten we erop in dat mensen die onze organisatie een warm hart toedragen, dit uitdragen via bedrukte fietstassen, zadelhoesjes en paraplu's. De fietstassen hebben bijvoorbeeld een flap met de oproep 'word donateur'. We hopen zo een olievlekwerking te creëren en een gevoel van 'daar wil ik bij horen'.

KIJKJE IN DE KEUKEN

Onze donateurs konden een kijkje in onze spreekwoordelijke keuken nemen. Na een welkomstwoord op de donateursmiddag van directeur Hans Wijnands, kregen de aanwezigen een rondleiding door Amsterdam van een ex-dakloze stadsgids van Amsterdam Underground. Vervolgens brachten ze een bezoek aan een van onze inloophuizen.

“De Regenboog Groep werkt aan problemen in de stad die ik dagelijks zag, maar waaraan ik zelf niets kon doen. De Regenboog Groep kan dat wel en wij blijven dan ook donateur, omdat daklozen en verslaafden nu eenmaal bij de samenleving horen en er voor hen gezorgd moet worden.” - Kees Captijn (65) uit Haarlem— deelnemer aan de donateursmiddag

RISICO VAN OVERVRAGEN

In het kader van het project See You, waarin jongeren in een sociaal isolement een jonge vrijwilliger als maatje krijgen, hebben we een direct mailing verstuurd aan een geselecteerde groep donateurs en kerken. Deze actie werkte echter minder goed dan de gebruikelijke mailing van ons kwartaalblad Meeleven. We hebben hierdoor gemerkt dat we ook kunnen overvragen.

HET DILEMMA VAN TELEMARKETING

Telemarketingbureau Christal verzorgde in 2016 diverse campagnes voor ons, ook in het kader van het behouden van donateurs. Zo hebben we onder meer een service call gemaakt naar alle kerken die de afgelopen drie jaar hebben gedoneerd om met hen in contact te blijven en onze database op te schonen. Tevens hebben we met Christal een campagne opgezet waarin we vrijwilligers benaderden met de vraag of zo ook donateur wilden worden. Telemarketing is bij veel mensen niet populair, maar het is een zeer effectieve manier om in contact te komen én blijven

met onze achterban. De belactie naar onze vrijwilligers leverde weliswaar veel nieuwe donateurs op, hij leverde ook veel discussie op. Een aantal vrijwilligers reageerde dat zij reeds donateur zijn: zij doneren immers hun tijd en vonden het onterecht dat gevraagd werd om ook een financiële bijdrage te leveren. Daarom zijn we, ondanks de succesvolle resultaten, met de actie gestopt nadat we ongeveer een derde van onze vrijwilligers hadden benaderd.

RESULTATEN

Al met al kijken we terug op een goed jaar, waarin zowel het aantal donateurs als het gemiddeld toegezegd bedrag is toegenomen ten opzichte van 2015.

- Het aantal vaste donateurs is met 16% gestegen ten opzichte van 2015;
- Het gemiddelde toegezegde bedrag per jaar is gestegen met 16,5% ten opzichte van 2015;
- Het aantal nieuwe donateurs is gestegen met 18%;
- Het aantal donateurs dat is gestopt, is met 68 stoppers tegenover 52 stoppers in 2015 helaas ook gestegen. In 2017 willen we achterhalen wat de redenen zijn voor donateurs om zich niet meer te willen binden aan De Regenboog Groep;
- Met de uitgevoerde telemarketingcampagnes behalen we over het algemeen positieve resultaten. Van alle campagnes die we laten uitvoeren, is de terugverdientijd van de donateur gemiddeld 9,1 maanden. Gezien het feit dat de gemiddelde donateur zich 4,3 jaar als donateur aan De Regenboog Groep bindt, is dat een mooi resultaat.

BLIK OP DE TOEKOMST

5

VOORUITBLIK

De stad socialer maken. Dat is onze ambitie voor de komende jaren. Waarom dat nodig is? Omdat de stad vereenzaamt. Van de Amsterdammers is 11% (ruim 65.000 mensen) ernstig eenzaam. Onder 65-plussers loopt dit op tot meer dan 40%. Dat getal moet omlaag.

De Regenboog Groep zet al jaren in op maatjescontact. Zo krijgt een groot deel van onze deelnemers wekelijks bezoek van een vrijwilliger, een 'gewone' Amsterdammer. De kracht van contact schuilt in het alledaagse karakter. Met de vrijwilliger komt de 'gewone' wereld binnen. Dit haalt mensen eerst en vooral uit hun rol als patiënt, verslaafde, voedselbankklant etc. Daarnaast is contact met de buitenwereld op deze wijze vaak de eerste stap naar het inslaan van nieuwe wegen, waarbij we inzetten op intensief, kwalitatief en langdurig contact tussen vrijwilliger en deelnemer.

Helaas zien wij een terugloop in het aantal aanmeldingen van Amsterdammers die een stadsgenoot willen ondersteunen. Dat moet anders. De stad moet haar sociale gezicht terugkrijgen. We zetten het komende jaar dan ook flink in op het werven van donateurs en vrijwilligers.

Dat is hard nodig, want de vraag naar vrijwilligers neemt toe, zowel binnen de informele zorg als bij de inloophuizen. In de inloophuizen is er bijvoorbeeld een structurele toename van ongeveer 1.000 bezoekers, meer dan de jaren ervoor. Je kunt die stijgende cijfers interpreteren als falend daklozenbeleid, maar dat is slechts deels waar. Een grote groep bezoekers gaat namelijk ook naar de inloophuizen omdat ze er 'thuis' komen. Men voelt zich er minder eenzaam.

Verder richten we er ons in 2017 op om het nieuwe 'Huis van de Wijk' in Amsterdam-Noord open te stellen voor onze doelgroepen. Wij willen tenslotte graag dat zij meedoen aan sociale projecten en niet geïsoleerd raken. Als dat lukt, kunnen we die aanpak in de rest van de stad ook opstarten. Met deze en andere innovatieve oplossingen proberen we eenzaamheid in de stad terug te dringen, waarbij we nog wel een kritische noot willen plaatsen. We geloven niet in de snelle winst; we geloven in kleine stapjes - zeker bij onze doelgroepen. Onze klanten zijn mensen met vaak gestapelde problemen, bij wie jaren niemand over de vloer is geweest. Slechts een enkeling gooit na een enkele interventie radicaal het roer om. Voor de anderen geldt dat we al blij mogen zijn als iemand stabiel blijft en niet terugvalt. Maar ja, dat is geen resultaat. Of toch wel...? Er is te lang gedacht – ja, ook door ons – in trajecten met een begin en een eind. Maar vaak is er geen einde. We moeten ons als stad veel meer gaan beseffen dat sommige stadgenoten nu eenmaal levenslang ondersteuning nodig hebben om stabiel te kunnen blijven. Daar worden we als stad in elk geval een stuk socialer van.

DE ORGANISATIE 6

BESTUUR EN BESLUITVORMING

De Regenboog Groep werkt volgens een Raad van Toezicht-model en wordt dagelijks aangestuurd door een eenhoofdige Raad van Bestuur (RvB), die tevens de directie vormt en eindverantwoordelijk is voor het totaal van de organisatie.

Bestuurder/directeur

J.W.TH. (HANS) WIJNANDS

Nevenfuncties

- Bestuurder Coöperatie Sociale Firma's Amsterdam;
- Bestuurder Vrienden van de Regenboog Groep;
- Bestuurder Stichting Derde Schinkel;
- Lid bestuur Stichting Bouw- en Ontwikkelingsfonds;
- Lid bestuur Deutscher Hilfsverein.

BEZOLDIGING DIRECTIE

De Raad van Toezicht (RvT) heeft het bezoldigingsbeleid, de hoogte van de directiebeloning en de hoogte van andere bezoldigingscomponenten vastgesteld. Het beleid wordt periodiek geactualiseerd. Bij de bepaling van het bezoldigingsbeleid en de vaststelling van de beloning volgt De Regenboog Groep de Beloningscode Bestuurders in de Zorg (BBZ) van de Verenigingen van Toezichthouders (NVTZ) en bestuurders (NVZD). Deze code geeft aan de hand van de omzetgrootte een minimum- en maximumsalaris aan voor het jaarinkomen. De RvT heeft de weging van de situatie bij De Regenboog Groep gedaan.

Het voor de toetsing aan NVZD-maxima relevante werkelijke bruto jaarinkomen van de directie is sinds 2011 gelijk gebleven. Deze beloning bleef binnen de NVZD-norm van maximaal € 129.591. Inclusief premies voor sociale verzekeringen en pensioen, werkgeverslasten en belaste vergoedingen bedraagt het jaarinkomen van de bestuurder € 115.656 (1fte/12mnd). Dit salaris is in 2016 tevens getoetst aan de nieuwe regeling 'bezoldigingsmaxima topfunctionarissen

zorg- en welzijnssector'. De RvT heeft vastgesteld dat het salaris in klasse III dient te vallen. Het huidige salaris valt ook binnen die norm. De hoogte en samenstelling van de bezoldiging lichten we nader toe in de jaarrekening bij de lastenverdeling 2016.

AANDEELHOUDERSCHAP

De Regenboog Groep realiseert samen met ondernemers en andere partners sociale firma's. We hebben de oprichting van onderstaande sociale firma's geïnitieerd. Hun sociale doelstellingen bewaken we met het bezit van aandeelhouder-schap en het prioriteitsaandeel.

- De Regenboog Groep is enig aandeelhouder van Buurtboerderij Horeca B.V.;
- De Regenboog Groep is 50% aandeelhouder van Rederij Kees. De overige 50% is in het bezit van de bestuurder van Rederij Kees;
- De Regenboog Groep is enig aandeelhouder van Rainbow Popcorn B.V.;
- De Regenboog Groep is 30% aandeelhouder van Sparc Kitchen B.V.

STICHTINGEN DIE TOT DE REGENBOOG GROEP BEHOREN

De Regenboog Groep rekent onderstaande stichtingen tot haar groep. Deze stichtingen zijn opgericht om de Regenboog Groep op een of meerdere onderdelen te ondersteunen en/of risico's te spreiden.

- Stichting Bouw- en ontwikkelingsfonds De Regenboog Groep (vastgoed);
- Stichting Derde Schinkel (sociale firma);
- Stichting Vrienden van De Regenboog Groep (particuliere donaties);
- Stichting Deutsche Hilfsverein (hulp en ondersteuning aan buitenlanders - deze stichting was in 2016 niet actief). De financiële verantwoording van de zelfstandige ondernemingen en stichtingen vindt u terug in de geconsolideerde jaarrekening. Sparc Kitchen wordt niet geconsolideerd, maar als deelneming in de jaarrekening verwerkt.

SAMENSTELLING RAAD VAN TOEZICHT

(NB: De leden van de RvT van Stichting De Regenboog Groep nemen automatisch ook zitting in de RvT van Stichting Vrienden van De Regenboog Groep.)

Voorzitter

DHR. DRS. R. (REDMER) KUIKEN

Per 1 maart 2011 toegetreden

Werkzaam als lid van het College van Bestuur van ZAAM, interconfessioneel voortgezet onderwijs

Huidige nevenfuncties:

- voorzitter bestuur stichting Theologiestudenten Hogeschool Windesheim;
- voorzitter stichting Bouw- en Ontwikkelingsfonds De Regenboog Groep;
- voorzitter van het College van Kerkrentmeesters van de Protestantse Kerk Amsterdam;
- lid van de Raad van Toezicht van stichting IRIS - christelijk voortgezet onderwijs;
- lid van het bestuur van het Samenwerkingsverband Waterland;
- penningmeester van het bestuur van het Samenwerkingsverband Amsterdam-Diemen.

Leden

MEVR. C.H.M. (CHARLOTTE) RIEM VIS

Per 1 maart 2011 toegetreden

Werkzaam als algemeen directeur Stut Theater in Utrecht

Huidige nevenfunctie:

- Bestuurslid vereniging van oud-raads- en collegeleden Amsterdam.

DHR. DRS. A.E. (ALWIN) DE JONG

Per 15 mei 2011 toegetreden

Werkzaam als Strategie Adviseur bij PwC

Huidige nevenfuncties:

- Research Affiliate Universiteit Utrecht;
- Voorzitter bestuur Vriendenstichting Basiliek van de Heilige Nicolaas Amsterdam;
- Lid Landelijk Partijbestuur CDA;
- Lid Federatieraad KRO-NCRV;
- Bestuurslid stichting Bouw- en Ontwikkelingsfonds De Regenboog Groep.

MEVR. DRS. M. (MARGREET) HAANDRIKMAN

Per 5 september 2013 toegetreden

Werkzaam als adviseur op het gebied van risk management

Huidige nevenfuncties:

- Voorzitter Raad van Commissarissen de Onderlinge van 1719;
- Lid van Raad van Commissarissen van AHLM NV;
- Lid van Raad van Commissarissen van Centramed BA;
- Lid van Raad van Commissarissen Waard Verzekeringen;
- Bestuurslid stichting Bouw- en Ontwikkelingsfonds De Regenboog Groep.

MEVR. DRS. F.E. (FEBE) DEUG

Per 5 september 2013 toegetreden

Werkzaam als manager nationale en internationale programma's bij

SANL- Aidsfonds - Stop Aids Now!

Huidige nevenfuncties:

- Lid Adviesraad Rechtbank Amsterdam;
- Bestuurslid stichting Bouw- en Ontwikkelingsfonds De Regenboog Groep.

MEVR. DRS. E.G. (GEORGETTE) DRAGTENSTEIN

Per 10 maart 2016 toegetreden

Werkzaam binnen de jeugdzorg in een organisatie met als doelgroep kinderen met een verstandelijke beperking.

DHR. M. (MARCUS) DRAAISMA

Per 10 maart 2016 toegetreden

Werkzaam als advocaat en partner van Palthe Oberman advocaten (managing partner).

Huidige nevenfunctie:

- Lid van de Codecommissie van de NVP (Nederlandse Vereniging voor Personeel en organisatie): de commissie die ook de NVP Sollicitatiecode verzorgt.

WIJZE VAN BENOEMEN

De RvT stelt een profielschets op voor de werving van nieuwe leden. Deze wordt aan de RvB voorgelegd en vervolgens aan de ondernemingsraad. Nieuwe leden worden op

openbare wijze geworven. Kandidaten hebben een kennismakingsgesprek met de RvT. Bij een positieve uitkomst hiervan neemt de RvT een voorgenomen besluit om de desbetreffende persoon te benoemen. Dit voornemen bespreekt zij met de RvB, waarna het besluit definitief kan worden gemaakt.

Een uitzondering vormt het lid dat de cliëntenraad voordraagt. Deze voordracht is bindend, waarbij de cliëntenraad zich moet houden aan de profielschets en de good governance-code. De voorgedragen kandidaat heeft een kennismakingsgesprek met de RvT en de RvB, waarna wordt bekeken of hij/zij aan de gestelde eisen voldoet. De volledige wijze van benoemen is vastgelegd in het reglement van de RvT. De zittingsduur van de leden is maximaal 8 jaar (2 maal 4 jaar). Bij herbenoeming van een volgens rooster aftredend lid wordt een overeenkomstige procedure gevolgd. De toezichthouders ontvangen desgewenst een maximum van 1.500 euro per jaar aan vrijwilligersvergoeding.

VERGADERINGEN

In 2016 heeft de RvT 4 maal vergaderd en daarbij onderstaande onderwerpen besproken:

- Vaststelling rooster van aftreden;
- SCIP;
- Meerjarenbeleidsplan 2016/2017;
- Donateurswervingsplan;
- Bezuinigingen;
- WMO Inkoop 2017-2020;
- MVO beleid;
- Z-krant!;
- Opvang ongedocumenteerden en statushouders;
- Nieuwe leden RvT;
- Opvang vluchtelingen;
- Aanstelling nieuw accountant.

WEDERKERENDE ONDERWERPEN WAREN DE VOLGENDE:

- Jaarlijkse evaluatie RvB;
- Rapportages RvB aan RvT;
- Driemaandelijke besprekingen m.b.t. prestatieafspraken met Dienst Wonen Zorg en Samenleven;

- Bespreken Management Letter met auditcommissie en accountant;
- Kwartaalcijfers;
- Begroting;
- Jaarverslag;
- Jaarrekening;
- Activiteitenplan;
- Personele Zaken;
- Tevredenheidsonderzoek.

VERTEGENWOORDIGING

De Regenboog Groep hecht waarde aan een goede samenwerking in het veld en de keten. Daarom neemt zij actief deel aan een aantal netwerken:

- De directeur van de stichting vertegenwoordigt De Regenboog Groep binnen het Platform Opvanginstellingen Amsterdam (POA);
- De Regenboog Groep is lid van stichting De Omslag, een netwerk- en kennisorganisatie die zich inzet voor de participatie van kwetsbare doelgroepen in de samenleving;
- De Regenboog Groep is lid van SOMOSA, platform van samenwerkende maatschappelijk ondernemers uit de Amsterdamse sociale sector;
- De Regenboog Groep is lid van GGZ Nederland en volgt de CAO-GGZ;
- De Regenboog Groep is lid van Netwerk 'DAK' (Netwerk Inloophuizen Nederland).

ORGANOGRAM DE REGENBOOG GROEP

RAAD VAN TOEZICHT			
VRIJWILLIGERSRAAD, CLIËNTENRAAD ONDERNEMINGSRAAD		RAAD VAN BESTUUR	STAF, INTERNATIONAAL, CLIP
REGIO WEST EN NIEUW-WEST		REGIO ZUID-OOST, ZUID EN DIEMEN	REGIO NOORD, CENTRUM EN OOST
PORTEFEUILLE WERK EN ACTIVERING SCIP Trajectbegeleiding Homeservice Amsterdam Underground Groepsactiviteiten Sociale firma's		PORTEFEUILLE INFORMELE ZORG Coachende Projecten Vonk Talentcoach Versterk je Netwerk 2forTrust Papermates Back on Track Op Eigen Kracht Onder de Pannen Portefeuille Informele Zorg Ondersteunende Projecten Amsterdamse Vriendendiensten Rainbow Buddy Support Buddyzorg See You Bijdehand	PORTEFEUILLE HULPVERLENING & INLOOPHUIS Maatschappelijk Werk Partner- en familieondersteuning Inloophuizen Buurtboerderij
LOCATIES WERK EN ACTIVERING SCIP: Locatie Noord SCIP: Locatie West SCIP: Keizersgracht Kaarsenmakerij/Colors 3e Schinkel		LOCATIES INLOOPHUIZEN Makom AMOC Oud-West Princehof Ondro Bong Blaka Watra De Kloof Spreekbuis	

VERANTWOORDINGSVERKLARING

CBF

In het kader van de CBF-richtlijn verwoordt De Regenboog Groep hoe zij de volgende 3 principes voor goed bestuur in praktijk brengt:

- Scheiding van de functies toezicht houden, besturen en uitvoeren;
- Optimalisatie besteding van middelen;
- Optimalisatie relaties met belanghebbenden.

ANBI

ANBI staat voor Algemeen Nut Beogende Instellingen. De Regenboog Groep heeft de ANBI-status, waardoor er geen schenkingsrecht hoeft te worden betaald over giften, donaties en nalatenschappen. Onze ANBI-status is te controleren op de website van de Belastingdienst, onder vermelding van Stichting De Regenboog Groep te Amsterdam.

NOV-KEURMERK VRIJWILLIGE INZET GOED GEREGELD

Het NOV-keurmerk Vrijwillige Inzet Goed Geregeld is een landelijk keurmerk dat wordt toegekend aan vrijwilligersorganisaties en maatschappelijke instellingen die met hun vrijwilligersbeleid voldoen aan door NOV gestelde kwaliteitscriteria. De Regenboog Groep draagt dit keurmerk.

SCHEIDING VAN DE FUNCTIES TOEZICHT HOUDEN, BESTUREN EN UITVOEREN

Stichting De Regenboog Groep hanteert het Raad van Toezicht-model en volgt waar het goed bestuur betreft de governance health-code en de code Wijffels. De RvB bestaat uit 1 lid dat in dienst is van de stichting, de directie vormt, leiding geeft en verantwoordelijk is voor de uitvoering van het beleid, zowel inhoudelijk als financieel. De RvT is onafhankelijk en onbezoldigd, houdt toezicht en adviseert. De Cliëntenraad en Ondernemingsraad informeren de RvT 2 keer per jaar over de uitvoering van het beleid. Eén RvT-lid is contactpersoon voor de Cliëntenraad en woont jaarlijks minimaal 2 keer een vergadering bij van deze raad. Verder bespreekt en evalueert de RvT jaarlijks het meerjarenplan met het managementteam. Ook jaarlijks evalueert de RvT het functioneren van de RvB. Daarnaast is er een financiële auditcommissie, bestaande uit 3 RvT-leden. Interne controle op de uitvoering van het beleid vindt tevens plaats door de Ondernemingsraad, de Cliëntenraad en de Vrijwilligersraad.

OPTIMALISATIE BESTEDING VAN MIDDELEN

Bij het bepalen van het meerjarenbeleid betreft de directie de statuten, gegevens over stedelijke daklozen- en verslaafdenproblematiek, het zorgveld, het stedelijk zorgaanbod, het gemeentelijk beleid, informatie uit overlegsituaties met andere zorginstellingen, projectevaluaties, feedback van Ondernemingsraad, Cliëntenraad en

Vrijwilligersraad en de resultaten van de verschillende tevredenheidsonderzoeken. Verder wordt informatie over kansen en bedreigingen verwerkt aan de hand van een 'speelveldkaart'. Zowel op project- als op stichtingsniveau vindt planmatig monitoring, evaluatie en bijsturing plaats. Daarbij spelen ook de projectfinanciers een grote rol, met name de gemeente Amsterdam en stimuleringsfondsen. Projecten worden niet alleen geëvalueerd op output; ook is een start gemaakt met het bepalen van maatschappelijk rendement. Benchmarking, het vergelijken van prestaties binnen de eigen sector, vindt regelmatig plaats. Qua kostprijs van projecten gebeurt dit via deelname aan gemeentelijke aanbestedingsprocedures en via samenwerking in het Convenant Informele Zorg Amsterdam. Op het gebied van bedrijfseconomie verricht SEO Economisch Onderzoek het Kengetallenonderzoek Goede Doelen. Het kostenpercentage fondsenwerving wordt vergeleken middels de cijfers van het CBF.

OPTIMALISATIE OMGAAN MET BELANGHEBBENDEN

We onderscheiden de volgende groepen belanghebbenden en belangen:

- De belanghebbenden van De Regenboog Groep zijn in eerste instantie de gebruikers van onze dienstverlening. Het vergroten van hun welbevinden en sociale en maatschappelijke participatie is onze centrale doelstelling.
- De medewerkers, vrijwilligers en stagiairs van de stichting hebben recht op een veilige, inspirerende werkplek en optimale ondersteuning.
- Onze financiers vragen om een effectieve besteding van hun subsidies en giften en om een adequate verantwoording en transparantie.

- De samenwerkingspartners op het gebied van zorg doen een beroep op betrouwbaar partnerschap. Tenslotte hebben de politie en de omwonenden van onze inloophuizen behoefte aan overlastbestrijding.

Om al deze groepen belanghebbenden van informatie te voorzien, communiceren wij via diverse on- en offline kanalen, zoals onze website, Facebook, Twitter, ons kwartaalblad Meeleven, een digitale nieuwsbrief, het jaarverslag, brochures, folders, projectverslagen, extranet en diverse interne inloophuiskrantjes. We richten ons daarbij naar de gedragscode van de Vereniging voor Fondsenwervende Instellingen Nederland (VFI).

KLACHTENREGELING

Voor elke groep belanghebbenden bestaat een klachtenregeling. Bezoekers en cliënten kunnen klachten indienen bij de onafhankelijke stedelijke klachtencommissie. Ook is er een cliëntvertrouwenspersoon beschikbaar die cliënten kan adviseren en ondersteunen bij het indienen of voorbereiden van klachten. Voor klachten van medewerkers beschikken we over een vertrouwenspersoon. De klachtenprocedure voor donateurs en belangstellenden staat beschreven op de website.

In 2016 heeft De Regenboog Groep 2 klachten ontvangen van bezoekers. De klachtencommissie heeft 1 klacht ongegrond verklaard, 1 klacht deels gegrond en deels ongegrond en 1 klacht uit 2015 gegrond verklaard.

MEDEZEGGENSCHAP

De medezeggenschap voor medewerkers, vrijwilligers en bezoekers/ cliënten/deelnemers is overzichtelijk geregeld in een aantal verschillende raden. Elk van deze raden heeft periodiek overleg met de bestuurder.

DE RADEN VAN DE REGENBOOG GROEP

BETAALDE MEDEWERKERS

De ondernemingsraad (OR) bekijkt de ontwikkelingen binnen De Regenboog Groep door de bril van de werknemers en hun belangen.

In 2016 veranderde de samenstelling van de OR. Het team werd aangevuld met een nieuw lid, dat echter snel weer uitviel. Gelukkig kwam in het tweede deel van het jaar de vorige voorzitter terug, nu als gewoon lid. Eind 2016 zijn de voorbereidingen in gang gezet voor de driejaarlijkse verkiezingen die in 2017 plaatsvinden.

De OR vergadert maandelijks en overlegt om de maand met de bestuurder.

De volgende onderwerpen kwamen aan bod tijdens deze vergaderingen:

- De bestuurder stelde voor om beoordelingsgesprekken in te voeren maar de OR vindt dat hiervan geen sprake kan zijn zolang er geen werkafspraken worden gemaakt in de jaargesprekken;
- Het proces rondom het invullen van vacatures verloopt niet altijd soepel. De OR heeft in samenspraak met de bestuurder afgesproken een vertrouwenscommissie op te zetten. De OR bekijkt elk kwartaal met Personeelszaken of alles volgens de juiste procedures verloopt;
- De uitkomsten van het medewerkerstevredenheidsonderzoek vormden aanleiding voor de OR om de werkdruk, werkstress en veiligheid te bespreken.

CENTRALE VRIJWILLIGERSRAAD

De Centrale Vrijwilligers Raad (CVR) is het medezeggenschapsorgaan van de vrijwilligers binnen De Regenboog Groep. De CVR streeft naar vertegenwoordiging vanuit de verschillende disciplines van de organisatie, om zo een zo breed mogelijk draagvlak te creëren. Na een aantal wisselingen in samenstelling is dit eind 2016 gelukt. De CVR heeft actief deelgenomen in commissies, overleggen en werkgroepen om de vrijwilligers te vertegenwoordigen, om de organisatie als geheel zo goed mogelijk te kunnen bijstaan, te adviseren en om goed op de hoogte te blijven van wat er speelt.

In 2016 kwam de CVR 8 keer bijeen, waarvan 5 keer met de bestuurder. De volgende onderwerpen kwamen aan bod:

- Ontschotting Informele Zorg (daadwerkelijke uitvoering volgt in 2017);
- Privacyreglement deelnemers, bezoekers en cliënten;
- Evaluatie en vernieuwing van de samenwerkingsovereenkomst met de RvB en van het huishoudelijk reglement;
- Ontwikkelingen stadsdeel Noord;
- Scholingsbeleid vrijwilligers;
- Beleid voor het werven en behouden van vrijwilligers;
- Het Meerjarenplan.

BCD-RAAD

De BCD-raad vertegenwoordigt de bezoekers, cliënten en deelnemers van De Regenboog Groep. In vervolg op de ondertekening van de Samenwerkingsovereenkomst tussen De Regenboog Groep en de BCD-raad, stond 2016 in het teken van het werven van kandidaten en het organiseren van verkiezingen voor de Cliëntenraden. Het is voor het eerst sinds de oprichting van de raad in 2002 dat er op deze wijze een democratisch gekozen Cliëntenraad is gevormd. Daarnaast zijn in de hele organisatie nieuwe raden gevormd; bij de Deelnemersraad Informele Zorg werden verkiezingen gehouden omdat er meer kandidaten dan raadszetels waren. Uit 14 kandidaten zijn 8 raadsleden gekozen. Deze 'primeur' ondersteunt op formele wijze het mandaat van de Deelnemersraad (DR) om de belangen van de achterban - alle deelnemers van Informele Zorg - te behartigen bij De Regenboog Groep.

Onderwerpen die in 2016 aan de orde kwamen:

- De BCD-raad heeft het initiatief genomen om een Verkiezingscommissie in te stellen waarin, naast afgevaardigden uit de Bezoekersadviesraad en Deelnemersraad, enkele medewerkers van De Regenboog Groep zitting hadden, evenals een onafhankelijke toezichthouder vanuit Cliëntenbelang Amsterdam. Gedurende een half jaar is deze commissie meermaals bijeen geweest om een verkiezingsprotocol op te stellen en de nodige voorbereidingen te treffen. Deze intensieve samenwerking tussen raadsleden en medewerkers blijkt zinvol en praktisch: alle partijen

worden vroegtijdig betrokken. Gaandeweg ontstaat er een breed draagvlak voor besluiten en aanpak bij zowel de raden en hun achterban als bij het management en de medewerkers van De Regenboog Groep;

- Het voornemen van de BCD-raad om een kandidaat voor te dragen voor de Raad van Toezicht van De Regenboog Groep is gestrand op de mogelijke belangenverstrengeling van de persoon in kwestie;
- Het privacyreglement is verschillende malen uitgebreid besproken met de bestuurder. Na een aantal aanpassingen heeft de raad hierover een positief advies uitgebracht. Wel heeft de raad ook zijn zorg uitgesproken over de uitvoering ervan;
- De Cliëntenraden hebben een eigen website ontwikkeld om het contact met de achterban te verbeteren: www.radenregenbooggroep.nl. Er is een protocol opgesteld dat is afgestemd met de bestuurder voor het plaatsen van vastgestelde notulen op deze site. Hierbij wordt bijvoorbeeld gelet op geheimhoudingsplicht en privacy van alle betrokkenen;
- Er is wederom regelmatig contact onderhouden met de cliëntenvertrouwenspersoon. De bestuurder heeft het voorstel van de BCD-raad om tevens een Engelstalige flyer te verspreiden, overgenomen;
- De BCD-raad heeft afspraken gemaakt met de bestuurder over de uitvoering van het jaarlijks terugkerende tevredenheidsonderzoek. Om (de schijn van) beïnvloeding

te vermijden, is afgesproken dat medewerkers geen hulp verlenen bij het invullen van het onderzoek in het geval dat iemand moeite heeft met lezen of het begrijpen van de taal. Indien gewenst kunnen andere bezoekers, vrijwilligers of stagiairs wel hulp bieden;

- Het project Onder de Pannen is herhaaldelijk besproken;
- Samenwerking tussen De Regenboog Groep en sociale firma's is een relatief nieuwe ontwikkeling. De BCD-raad staat hier positief tegenover, aangezien het ontwikkelingskansen creëert voor mensen. De raad maakt wel een kanttekening: er zijn signalen dat eventuele vrijwilligers bij sociale firma's, die geen begeleiding ontvangen, tussen de wal en het schip vallen. De vraag is gesteld waar zij terecht kunnen voor steun, bij bijvoorbeeld een meningsverschil met de leiding?

DE DEELNEMERSRAAD (DR), AFDELING INFORMELE ZORG

Een positief gevolg van de verkiezingen voor de DR was de vergroting van de bekendheid ervan en de versterking van het contact met de achterban. Een belangrijke stap op dit jarenlange knelpunt, aangezien in de samenwerkingsovereenkomst is vastgelegd dat bij elk uit te brengen advies de achterban geraadpleegd moet worden.

De speerpunten voor de DR waren in 2016 de kwaliteit van het aanbod en het versterken van de eigen regie van deelnemers. Dit met het oog op de toenemende

vraag om verantwoording en effectmeting in de maatschappij.

In vervolg op de evaluatie van het intern functioneren van de DR in 2015, is er blijvend aandacht voor de omgangsvormen en het proces in de raad. Het uitgangspunt is dat zowel de inhoud als het proces een gezamenlijke verantwoordelijkheid is van alle raads-leden. Effectief en efficiënt vergaderen over inhoud is noodzakelijk om het belang van de achterban te behartigen. Een voorwaarde voor een soepel verloop van een proces, is dat ieder raadslid zich gezien en gehoord voelt. Dit vraagt om een open en vriendelijke houding t.o.v. alle aanwezigen. Dit streven is expliciet opgenomen in het huishoudelijk reglement.

Naast alle vernieuwing lag de focus op het behoud van wat is opgebouwd aan ervaring, autonomie en deskundigheid met betrekking tot het raadswerk. Middels een agendaberaad bereidde het Dagelijks Bestuur gestructureerd de maandelijkse vergadering voor. De professionaliteit van de leden kwam onder meer tot uiting in het zonder terughoudendheid erkennen van de verkiezingsuitslag - ook bij persoonlijk verlies - en de onverminderde bereidheid om de nieuwe raadsleden in te werken en wegwijs te maken.

De DR heeft de afspraken rondom de zelfredzaamheidsmatrix gemonitord. Zo is het burgerservicenummer (BSN), waar per abuis om gevraagd werd op aanmeldingsformulieren, verwijderd. Tevens heeft de bestuurder een door de DR aangepaste brief overgenomen met informatie over privacy, rechten en dossiervorming voor nieuwe deelnemers.

De DR heeft uitgebreid met de bestuurder gediscussieerd over het thema wederkerigheid: kan en mag wat worden teruggevraagd van cliënten, deelnemers, bezoekers? Allen waren het erover eens dat dit te allen tijde vrijwillig hoort te zijn. Onder deze voorwaarde is het een pré als mensen gestimuleerd worden om een talent of kracht in te zetten ten bate van zichzelf en anderen. De DR pleit ervoor dat dit een integraal onderdeel gaat vormen van het aanbod van De Regenboog Groep.

Afwezigheid van deelnemers op afspraken met een vrijwilliger, zonder dat de deelnemer zich heeft afgemeld was ook gespreksonderwerp. Dit vormt een dilemma; enerzijds heeft de DR begrip dat dit gerelateerd kan zijn aan iemands problematiek. Anderzijds betekent dit dat een vrijwilliger 'bezet' is, terwijl anderen op de wachtlijst staan voor een maatje. De DR is uiteindelijk tot de conclusie gekomen dat per persoon een individuele benadering en maatwerk door coördinatoren vereist is. Gezien de complexiteit zou een vast protocol voor ieder averechts werken, wat niet wenselijk is. In wezen betekent dit het voortzetten van de huidige aanpak van De

Regenboog Groep. Ook heeft de DR het jaarlijks terugkerende tevredenheidsonderzoek onder de loep genomen en heeft de gestelde vragen positief beoordeeld.

Tot slot heeft de DR input gegeven voor de nieuwe website in ontwikkeling, die speciaal is gericht op deelnemers, bezoekers en cliënten.

CENTRALE BEZOEKERSRAAD

De Centrale Bezoekersraad (CBR) bestaat uit een redelijk vaste groep van ongeveer 14 leden die duurzame samenwerking heeft bereikt. De CBR vergadert maandelijks, vaak op het hoofdkantoor van De Regenboog Groep. Soms komt de Raad op een locatie (inloophuis) bijeen, mede om ter plekke vinger aan de pols te houden. Op elke bijeenkomst wordt 'een rondje inloophuizen' gehouden, waarin vertegenwoordigers van een locatie de gang van zaken bij hun inloophuis aan de orde stellen. De Centrale Bezoekersraad heeft een Dagelijks Bestuur dat tevens maandelijks vergadert.

Het jaar stond in het teken van het concretiseren van de adviezen van Stichting Laluz over de medezeggenschapsstructuur. Verder stelde de CBR in een werkgroep een huishoudelijk reglement op. Dit werd unaniem aangenomen.

Eind 2016 werden verkiezingen georganiseerd voor de Locatieraden. Vertegenwoordigers van de CBR maakten deel uit van de Verkiezingscommissie die de regels voor de verkiezingen opstelde. Per locatie zijn er 8 zetels beschikbaar. Aangezien er nergens meer dan 8 aanmeldingen waren, waren verkiezingen niet nodig. Zowel de organisatie als de locatieraden zullen zich blijven inspannen om bij elke locatie een volledig ingevulde raad te hebben. Om een raad te kunnen instellen, moeten er minstens 4 leden zijn. Als het er minder zijn, komt er een locatie-overleg in plaats van een locatieraad, waarvoor bezoekers zich kunnen inschrijven.

In oktober heeft de raad voor alle bezoekers, locatiehoofden en andere betrokkenen een werkconferentie georganiseerd over de nieuwe medezeggenschap. Tijdens deze werkconferentie zijn de resultaten van het cliënttevredenheidsonderzoek besproken. Aan de hand van deze resultaten werd een prioriteitenlijst opgesteld van aandachtsgebieden. De CBR heeft criteria opgesteld voor een kwalitatieve locatieraad. In de novembervergadering gaf de adviseur van de raad toelichting aan de bezoekers en twee locatiehoofden over de nieuwe structuur en het tijdpad.

Andere thema's in 2016 waren:

- In de werkgroep 'openingstijden inloophuizen' dachten afgevaardigden van de raad mee over de openingstijden: de gebruikers zelf weten immers waar en wanneer inloophuizen druk zijn en wanneer minder. De aanname dat het in de zomer rustiger is, personeel dus met vakantie kan en de locatie minder open hoeft, bleek onjuist. Ook is er gekeken naar de Winteropvang. De bestuurder heeft de adviezen van de werkgroep overgenomen;
- In twee vergaderingen van de CBR is het maatschappelijk werk en het Cliënttevredenheidsonderzoek uitgebreid met het management en maatschappelijk werk besproken. Alle opmerkingen werden verzameld en in een brief aan de bestuurder gestuurd. Hierop kwam van de bestuurder een uitgebreide reactie. Sommige leden namen deel aan de LOC-cursus (zeggenschap in zorg) in februari in Haarlem.
- In 2017 zal de nieuwe medezeggenschapsstructuur, die in 2016 is vastgesteld, worden geïmplementeerd. De hoofddoelstelling van deze wijziging is om de medezeggenschap zo laag mogelijk in de organisatie te beleggen, waarmee deze beter aansluit op de Wet medezeggenschap cliëntenraden zorg (WMCZ).

SAMENWERKINGEN

De Regenboog Groep is voor haar succes mede afhankelijk van maatschappelijke partners, zoals buurtbewoners, politie, gemeente, stadsdelen en gemeentelijke diensten. Daarnaast is het samenwerken met organisaties op het gebied van maatschappelijke opvang en dienstverlening van groot belang voor een effectieve opvang en ondersteuning van onze doelgroepen in Amsterdam.

Een globaal overzicht:

- Op het gebied van nachtopvang, dagbesteding en hulpverlening: o.a. Veldwerk Amsterdam, GGZ-instellingen, het Leger des Heils en HVO-Querido;
- Op het gebied van hulpverlening: GGD en Arkin;
- Bij zingevingsvragen: de Protestantse Diaconie en het drugspastoraat;
- Bij informele zorg-taken: vrijwilligersorganisaties, alle maatschappelijke dienstverleners in Amsterdam, alle welzijnsorganisaties, Vrijwilligersacademie, Vrijwilligerscentrale, GGZ-instellingen en de Dienst Werk en Inkomen;
- Voor ons Europese werk: tientallen buitenlandse en tal van binnenlandse partners, zoals GGD Rotterdam, SOA/Aids, Trimbos en CVO.

Tot slot werken we veel samen met diverse belangen- en cliëntenorganisaties, zoals BADT, MDHG en Cliëntenbelang Amsterdam.

FINANCIËLE VERSLAGLEGGING 7

GECONSOLIDEERDE BALANS PER 31 DECEMBER 2016	94
GECONSOLIDEERDE STAAT VAN BATEN EN LASTEN	95
KASSTROOMOVERZICHT	97
WAARDERINGSGRONDSLAGEN	98
TOELICHTING OP DE ONDERSCHIEDEN POSTEN VAN DE BALANS	103
TOELICHTING OP DE ONDERSCHIEDEN POSTEN VAN DE BATEN EN LASTEN	110
RESULTAATBESTEMMING	113
CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT	114
BEGROTING FONDSSENWERVING 2017	118
BEGROTING BESTEDINGEN 2017	119
TOELICHTING OP DE BEGROTING 2017	120

GECONSOLIDEERDE BALANS

PER 31 DECEMBER 2016

ACTIVA

Materiële vaste activa

Financiële vaste activa

Vorraden

Vorderingen en overlopende activa

Liquide middelen

Totale activa

PASSIVA

Eigen Vermogen

Reserves

- continuïteitsreserve

- bestemmingsreserves

Fondsen

- bestemmingsfondsen

Aandeel rechtspersoon in groepsvermogen

Aandeel derden in groepsvermogen

Voorzieningen

Schulden

- langlopende schulden

- kortlopende schulden

Totale Passiva

31/12/2016

31/12/2015

1.069.216

1.151.026

11.242

-

8.633

10.933

1.245.140

1.673.199

4.071.038

2.797.713

5.316.178

4.470.912

6.405.269

5.632.871

31/12/2016

31/12/2015

3.091.290

2.620.162

0

25.000

3.091.290

2.645.162

312.790

201.887

3.404.080

2.847.049

19.504

24.021

3.423.584

2.871.070

49.187

77.422

85.667

80.000

2.846.831

2.604.379

6.405.269

5.632.871

GECONSOLIDEERDE STAAT VAN BATEN EN LASTEN

PER 31 DECEMBER 2016

	2016 werkelijk	2016 begroting	2015 werkelijk
Baten			
Baten uit eigen fondsenwerving	1.007.786	800.000	930.454
Subsidies van overheden	7.251.754	7.849.000	7.421.259
Overige baten	4.828.419	2.165.437	2.560.850
Som der baten	13.087.959	10.814.437	10.912.563
Lasten			
<i>Besteed aan doelstellingen</i>			
Partner- en familieondersteuning	74.832	73.942	84.200
Maatschappelijk werk	671.062	666.239	687.223
Nachtopvang	323.538	261.100	262.848
Dagbesteding	57.669	52.546	103.652
CLIP	152.634	147.125	158.683
Inloophuizen	1.926.130	2.152.761	1.647.920
Gebruikersruimten	463.676	338.336	505.246
Sputomruil	107.072	118.271	117.334
Informele Zorg	2.616.726	2.489.312	1.493.268
Activering	918.101	907.704	784.093
Projecten	2.373.950	1.438.634	2.709.234
Stichting Bouw en ontwikkelingfonds De Regenboog	44.290	-	-
Stichting Vrienden van de Regenboog	1.126	-	-
Buurt boerderij Horeca bv	425.761	373.050	262.717
Stichting Derde schinkel	458.849	396.295	496.520
Rainbow Popcorn bv	11.642	-	73.998
Rederij Kees bv	292.713	-	197.851
Overige last	202.490	-	154.107
	11.122.260	9.415.315	9.738.895
Werving baten			
Eigen fondswerving	151.365	144.000	96.315
Verwerven subsidies	145.717	107.000	118.903
	297.082	251.000	215.218

GECONSOLIDEERDE STAAT VAN BATEN EN LASTEN (VERVOLG)

PER 31 DECEMBER 2016

	2016 werkelijk	2016 begroting	2015 werkelijk
Beheer en administratie	1.116.103	1.147.000	961.123
Som der lasten	12.535.445	10.813.315	10.915.236
Resultaat de Regenboog groep	552.514	1.122	- 2.673
Geconsolideerde resultaat	552.516	-	- 2.673
waarvan aandeel van derden	4.517	-	1.276
Resultaat toekomend aan de Regenboog Groep	557.033	-	- 1.397
Toevoeging/onttrekking aan:			
continuïteitsreserve	466.611		102.686
bestemmingsreserves	- 25.000		- 329
egalisereserve	-		-
bestemmingsfondsen	110.903		- 105.030
	552.514		- 2.673
Percentages			
kosten eigen fondswerving/baten eigen fondswerving	15,02 %	18,00 %	10,35 %
totaal besteed aan doelstelling/totaal baten	84,98 %	87,06 %	89,24 %
totaal besteed aan doelstelling/totale kosten	88,73 %	87,07 %	89,22 %
kosten beheer en administratie/totale kosten	8,90 %	10,61 %	8,81 %

Als norm hanteert De Regenboog Groep een maximum van 15% voor Beheer en Administratie.

Als norm voor de bestedingen aan de doelstelling wordt minimaal 80% gehanteerd.

KASSTROOMOVERZICHT

PER 31 DECEMBER 2016

	2016	2015
Geconsolideerde resultaat (exclusief rente)	543.819	– 18.485
Aanpassingen voor:		
- afschrijvingen	263.727	301.738
- mutaties voorziening	– 28.235	– 7.520
- mutaties op financieel vast actief	– 11.242	33.826
- veranderingen in werkkapitaal		
afname van de vorderingen en overlopende activa	428.059	42.017
mutatie voorraden	2.301	– 2.332
toename van de kortlopende schulden	242.452	293.403
	672.812	333.088
Kasstroom uit bedrijfsoperaties	1.440.881	642.648
Ontvangen interest	8.695	15.812
	8.695	15.812
Kasstroom uit operationele activiteiten	1.449.576	658.460
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
Investerings in materiële vaste activa	– 217.054	– 167.252
Desinvesteringen in materiële vaste activa	35.136	2.500
Verwerving groepsmaatschappij	–	– 12.306
Kasstroom uit investeringsactiviteiten	– 181.918	– 177.058
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		
Ontvangsten uit langlopende schulden	5.667	80.000
Aflossingen van langlopende schulden	–	–
Kasstroom uit financieringsactiviteiten	5.667	80.000
* Netto kasstroom	1.273.325	561.402
Liquide middelen einde boekjaar	4.071.038	2.797.713
Liquide middelen begin boekjaar	2.797.713	2.236.311
Mutatie liquide middelen	1.273.325	561.402

WAARDERINGSGRONDSLAGEN

Algemeen

Deze jaarrekening is opgesteld overeenkomstig de Richtlijn Verslaggeving Fondsenwervende Instellingen. Vrijwillige toepassing van RJ 650 die geldt per 1-1-2017 heeft niet plaatsgevonden. Stichting De Regenboog Groep heeft in het boekjaar 1998 het kwaliteitswaarmerk CBF-keur verworven. Deze jaarrekening is opgesteld in €.

Consolidatie

In de geconsolideerde jaarrekening van Stichting De Regenboog Groep zijn, naast de financiële gegevens van Stichting De Regenboog Groep, ook de financiële gegevens van de Stichting Bouw- en Ontwikkelingsfonds De Regenboog Groep te Amsterdam, Stichting Vrienden van De Regenboog Groep, Stichting Derde Schinkel, Buurtboerderij Horeca BV, Rederij Kees BV en Rainbow Popcorn BV geconsolideerd.

De voornaamste activiteiten van Stichting Bouw- en Ontwikkelingsfonds De Regenboog Groep bestaan uit de verhuur van onroerend goed aan Stichting De Regenboog Groep en het faciliteren van onderzoek en ontwikkeling van innovatieve hulp- en opvangprojecten. Het bestuur is samengesteld uit een aantal leden van de Raad van Toezicht en de Raad van Bestuur van Stichting De Regenboog Groep.

De Stichting Vrienden van De Regenboog Groep is opgericht op 4 december 2012 en heeft als doel het ondersteunen van de activiteiten van De Regenboog Groep. Het bestuur en de Raad van Toezicht zijn gelijk aan die van Stichting De Regenboog Groep.

De Stichting Derde Schinkel is voortgekomen uit een gedeeltelijke overname van de activiteiten van de SNWA. In het pand aan de Derde Schinkelstraat wordt traject-begeleiding aangeboden bij diverse werkbedrijven die als doel hebben uitstroom naar betaald werk. Het bestuur van Stichting Derde Schinkel is gelijk aan die van Stichting De Regenboog Groep.

De voornaamste activiteit van de Buurtboerderij Horeca BV bestaat uit het uitoefenen en ontwikkelen van horeca activiteiten. Het bestuur wordt gevormd door de Stichting De Regenboog Groep. Stichting De Regenboog Groep heeft 100 % van de aandelen.

Rederij Kees BV en Rainbow Popcorn BV zijn opgericht als sociale BV's. Zij hebben als doel, buiten het genereren van winst ten behoeve van de continuïteit, het aanbieden van betaald werk en arbeidsmatige dagbesteding aan mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt. De Regenboog Groep heeft 50 % van de aandelen van Rederij Kees BV en 100 % van de aandelen van Rainbow Popcorn BV. De Regenboog Groep heeft 30 % van de aandelen van Sparc Kitchen BV, derhalve worden de cijfers van Sparc Kitchen BV niet geconsolideerd in deze jaarrekening.

WAARDERINGSGRONDSLAGEN (VERVOLG)

Algemene grondslagen voor de opstelling van de geconsolideerde jaarrekening

De bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders wordt vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde.

Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgingprijs, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen. De afschrijvingen worden gebaseerd op de geschatte economische levensduur en worden berekend op basis van een vast percentage van de verkrijgingsprijs, rekening houdend met de eventuele residuwaarde. Er wordt afgeschreven vanaf het moment van ingebruikname.

Hierbij worden de volgende afschrijvingspercentages in acht genomen:

- gebouwen:	2 %
- verbouwing:	10-33 %
- inventaris:	20 %

Financiële vaste activa

Deelnemingen waarin invloed van betekenis op het zakelijke en financiële beleid wordt uitgeoefend, worden gewaardeerd tegen de nettovermogenswaarde. Deelnemingen met een negatieve nettovermogenswaarde worden op nihil gewaardeerd. Wanneer de Stichting De Regenboog Groep geheel of ten dele instaat voor schulden van de desbetreffende deelneming, respectievelijk de feitelijke verplichting heeft de deelneming (voor haar aandeel) tot betaling van haar schulden in staat te stellen, wordt een voorziening gevormd. Bij het bepalen van de omvang van deze voorziening wordt rekening gehouden met reeds op vorderingen op de deelneming in mindering gebrachte voorzieningen voor oninbaarheid.

Vorraden

De voorraden zijn gewaardeerd tegen de laatst bekende inkoopprijs onder toepassing van de FIFO methode of lagere opbrengstwaarde.

De opbrengstwaarde is de geschatte verkoopprijs onder aftrek van direct toerekenbare verkoopkosten. Bij de bepaling van de opbrengstwaarde wordt rekening gehouden met de incourantheid van de voorraden.

WAARDERINGSGRONDSLAGEN (VERVOLG)

Vorderingen

De vorderingen worden bij eerste verwerking opgenomen tegen reële waarde. Na de eerste verwerking vindt waardering plaats tegen geamortiseerde kostprijs. Voorzieningen wegens oninbaarheid worden in mindering gebracht op de boekwaarde van de vordering en worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de inbaarheid van de vorderingen.

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kasgelden en banktegoeden die direct opeisbaar zijn. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Reserves en fondsen

Er is een continuïteitsreserve gevormd voor de dekking van risico's op korte en middellange termijn. Het bestuur is van mening dat het gewenste vrij besteedbare vermogen een niveau heeft van 20% van de jaarlijkse vaste kosten.

Bestemmingsreserves zijn reserves met een specifiek aangeduid bestedingsdoel. Dit bestedingsdoel is door het bestuur bepaald. Het bestuur kan het specifieke bestedingsdoel herzien.

Bestemmingsfondsen worden gevormd uit middelen met een specifiek aangeduid bestedingsdoel dat door derden is bepaald.

Voorzieningen

De voorziening uitgestelde beloningen is gevormd ter dekking van de toekomstige kosten van beloningen die gekoppeld zijn aan het aanwezig zijn van een lang dienstverband. In dit kader betreft het de jubileumuitkeringen en levensfasebudgeturen die vanuit een overgangsregeling aan een groep medewerkers ter beschikking wordt gesteld op 55-jarige leeftijd. De omvang van de voorziening en de hoogte van de dotatie wordt op basis van de respectievelijke regelingen jaarlijks berekend. Hierbij wordt rekening gehouden met vertrekkansen, een indexatie op salarissen van 1% en een rekenrente van 3%.

Schulden

Schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Na eerste verwerking vindt waardering plaats tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve rentemethode. Indien er geen sprake is van agio of disagio of transactiekosten is de geamortiseerde kostprijs gelijk aan de nominale waarde van de schuld. De langlopende schulden betreffen 4 leningen met een totale hoofdsom van € 105.000. De looptijd is 3 tot 4 jaar. De aflossingen geschieden in jaarlijkse termijnen van € 23.333. Het rentepercentage bedraagt 5%.

WAARDERINGSGRONDSLAGEN (VERVOLG)

Grondslagen voor de bepaling van het resultaat

Baten

De giften, donaties en overige bijdragen worden verantwoord in het jaar waarin zij door de Stichting zijn ontvangen c.q. worden toegerekend aan het verslagjaar ten behoeve waarvan zij zijn toegezegd.

Lasten

Lasten worden ten laste van de resultaten gebracht in het verslagjaar waarop zij betrekking hebben.

De lasten worden onderverdeeld in drie hoofdgroepen:

- besteed aan de doelstelling
- kosten werving baten
- kosten beheer en administratie

De kosten van besteding aan de doelstelling en werving baten bestaan uit 2 componenten, te weten directe kosten en indirecte kosten. Bij directe kosten is er een directe relatie tussen de kosten en de doelstelling. De directe kosten worden voor 100% toegerekend aan de betreffende hoofdgroep. Bij de indirecte kosten ontbreekt deze directe relatie. Deze indirecte kosten (kosten voor bedrijfsvoering, IT, facilitaire zaken en P&O) worden over de hoofdgroepen verdeeld op basis van een verdeelsleutel die is gebaseerd op het aantal FTE's van de medewerkers die direct werkzaam zijn op de hoofdgroepen. Conform de aanbeveling van de VFI worden kosten van Raad van Toezicht, directiesecretariaat, financiële- en personeelsadministratie, en coördinatie van de bedrijfsvoering voor 100% toegerekend aan beheer en administratie. De uren van de directie worden eveneens toegerekend aan beheer en administratie met uitzondering van de uren die besteed zijn aan het verwerven van subsidies.

Subsidievoorwaarden

De subsidievoorwaarden van de gemeente Amsterdam zijn van toepassing op alle ontvangen subsidies welke zijn vastgelegd in de ASA 2013. Voor de opvang en begeleiding van kwetsbare burgers zijn de algemene subsidievoorwaarden 2016 Maatschappelijke opvang van toepassing. Voor de projecten van de stadsdelen is de subsidie gebaseerd op de activiteiten/explotatie zoals opgenomen is in de begrotingsaanvraag en het activiteitenplan. Afrekening van de meeste subsidies vindt plaats na de analyse van de prestatiecijfers.

WAARDERINGSGRONDSLAGEN (VERVOLG)

Transacties met verbonden partijen

Stichting De Regenboog Groep huurt van Stichting Bouw-en Ontwikkelingsfonds De Regenboog Groep het perceel van Ostadestraat 143. De huurovereenkomst is aangegaan voor één jaar en wordt vervolgens stilzwijgend voortgezet voor aansluitende perioden van telkens een jaar.

Stichting De Regenboog Groep huurt van Stichting Bouw-en Ontwikkelingsfonds De Regenboog Groep het perceel Stadhouderskade 157. De huurovereenkomst is aangegaan voor één jaar en wordt stilzwijgend voortgezet voor aansluitende perioden van telkens een jaar.

Stichting De Regenboog Groep huurt van Stichting Derde Schinkel bedrijfsruimte op de 1e etage van Derde Schinkelstraat 9 te Amsterdam. De huurovereenkomst is aangegaan voor één jaar en wordt stilzwijgend voortgezet voor aansluitende perioden van telkens een jaar.

Stichting Derde Schinkel levert producten aan Stichting De Regenboog Groep

Buurtboerderij Horeca BV huurt personeel van de Stichting De Regenboog Groep.

Stichting De Regenboog Groep huurt incidenteel bedrijfsruimte van Buurtboerderij Horeca BV.

TOELICHTING

OP DE ONDERSCHIEDEN POSTEN VAN DE BALANS

ACTIVA

Materiële vaste activa

De bedrijfsmiddelen kunnen als volgt worden weergegeven:

	Totaal	Gebouwen	Verbouwing huurpanden	Inventaris
<i>Stand per 1 januari</i>				
Aanschafwaarde	3.981.679	1.464.156	1.111.538	1.405.985
Cumulatieve afschrijvingen	– 2.830.653	– 750.106	– 955.061	– 1.125.486
Boekwaarde	1.151.026	714.050	156.477	280.499
<i>Mutaties in boekjaar</i>				
Investerings	217.054	-	3.425	213.629
Desinvesteringen	– 63.209	-	– 17.670	– 45.539
Afschrijving desinvesteringen	28.072	-	5.301	22.771
Afschrijvingen	– 263.727	– 90.118	– 47.222	– 126.387
	– 81.810	– 90.118	– 56.166	64.474
<i>Stand per 31 december</i>				
Aanschafwaarde	4.135.524	1.464.156	1.097.293	1.574.075
Cumulatieve afschrijvingen	– 3.066.308	– 840.224	– 996.982	– 1.229.102
Boekwaarde	1.069.216	623.932	100.311	344.973

Materiële vaste activa worden aangehouden voor directe aanwending in het kader van de doelstelling.

TOELICHTING

OP DE ONDERSCHIEDEN POSTEN VAN DE BALANS (VERVOLG)

ACTIVA

Financiële vaste activa

	31/12/16	31/12/15
Overige vorderingen	11.242	-
Resultaat deelneming	-	-
Stand per 31 december	11.242	0

De overige vorderingen bestaan uit een latente belastingvordering voor nog te verrekenen verliezen en betaalde waarborgsommen.

Sparc Kitchen BV is opgericht met een gestort aandelen kapitaal van € 100. Het verlies van Sparc Kitchen BV over 2016 bedraagt € 46.002. Aangezien De Regenboog Groep 30% van de aandelen heeft, is het resultaat € 13.801 verlies. De deelneming is afgewaardeerd tot nihil.

Vorraden

	8.633	10.933
Vorderingen en overlopende activa		
De vorderingen bestaan uit:		
Subsidies	136.440	36.091
Vooruitbetaalde kosten	0	-
Overige vorderingen	1.108.700	1.637.108
	1.245.140	1.673.199

De overige vorderingen betreffen voornamelijk WMO, betreffende gerealiseerde dagdelen activering welke op de balansdatum nog niet zijn afgerekend.

Liquide middelen

De liquide middelen zijn als volgt te specificeren:

Kassen	31.046	22.001
Banken	4.039.992	2.775.712
	4.071.038	2.797.713

De geldmiddelen staan ter vrije beschikking van de stichting.

TOELICHTING

OP DE ONDERSCHIEDEN POSTEN VAN DE BALANS (VERVOLG)

PASSIVA

Eigen vermogen

Het vermogen bestaat uit reserves en fondsen. De reserves bestaan uit de continuïteitsreserve en de bestemmingsreserves. De fondsen zijn bestemmingsfondsen.

Het verloop in de bestanddelen van het eigen vermogen is als volgt weer te geven:

Reserves

	Continuïteits reserve	Bestemmings reserves	Totaal
Stand 1 januari 2016	2.620.162	25.000	2.645.162
Vermogensmutatie	-	- 25.000	- 25.000
Onttrekking aandeel derden	4.517		4.517
Resultaatbestemming	466.611		466.611
Stand 31 december 2016	3.091.290	-	3.091.290

Bestemmingsreserves

	Saldo per 1 januari	Mutatie	Saldo per 31 december
Verbeteren interne bedrijfsprocessen ECD	25.000	- 25.000	-
	25.000	- 25.000	-

Fondsen

Het verloop van de bestemmingsfondsen kan als volgt worden weergegeven:

	Egalisatie reserve Gemeente Amsterdam	Bestemmings fondsen
Stand 1 januari 2016	0	201.887
Resultaatbestemming	0	110.903
Stand 31 december 2016	0	312.790

TOELICHTING

OP DE ONDERSCHIEDEN POSTEN VAN DE BALANS (VERVOLG)

Egalisatie reserve Gemeente Amsterdam

De laatste jaren is het negatieve resultaat op de door de Gemeente gesubsidieerde activiteiten ten laste gebracht van de continuïteitsreserve. Zodra er een positief resultaat op deze activiteiten komt, zal dit eerst worden toegevoegd aan de continuïteitsreserve voordat een egalisatiereserve wordt gevormd. Het resultaat over de periode 2008-2016 bedraagt ruim € 531.559 negatief .

Bestemmingsfondsen	Saldo per 1 januari	Mutatie	Saldo per 31 december
Verbouwing Princehof	8.856	– 8.856	-
Verbouwing Blaka Watra	12.299	– 12.299	-
Verbouwing Makom	18.646	– 1.622	17.024
Verbouwing AMOC	84.970	– 16.993	67.977
Blokhut Buurtboerderij	3.833	– 2.000	1.833
Boot Rederij Kees	59.096	– 16.072	43.024
Popcorn kar e.a.	14.187	– 7.166	7.021
Doelgroepen	-	175.911	175.911
	201.887	110.903	312.790

Princehof en Blaka Watra

De fondsen Princehof en Blaka Watra hebben betrekking op verkregen gelden die zijn aangewend voor de verbouwing van deze locaties.

De mutaties hebben betrekking op de toegerekende afschrijvingskosten inzake deze verbouwingen.

Verbouwing Makom

Dit bestemmingsfonds is in 2009 ontstaan door een toekenning van € 30.000 door het VSB fonds voor de verbouwing van Makom.

De mutaties hebben betrekking op de toegerekende afschrijvingskosten inzake deze verbouwingen.

Verbouwing AMOC

De panden van AMOC en Ondro Bong zijn in 2010 verbouwd. Verschillende fondsen hebben hier geld voor beschikbaar gesteld.

Met ingang van 2011 worden de afschrijvingslasten t.l.v. deze bestemmingsfondsen gebracht.

TOELICHTING

OP DE ONDERSCHIEDEN POSTEN VAN DE BALANS (VERVOLG)

Blokhut Buurtboerderij

Voor de aanschaf en bouw van een weggeefwinkel op het terrein van de buurtboerderij heeft het RC Maagdenhuis een bedrag van € 10.000 ter beschikking gesteld. De afschrijvingslasten worden ten laste van dit bestemmingsfonds gebracht.

Boot Rederij Kees

In 2014 zijn giften ontvangen van Skanfonds en Stichting Doen waarvan o.a. materiële vaste activa zijn aangekocht. In de bestemmingsfonds is het aanschafbedrag van deze investeringen opgenomen minus de afschrijving van 2014. De Afschrijvingskosten voor de jaren na 2014 worden ten laste van dit fonds gebracht.

Popcorn kar

In 2014 heeft Rainbow Popcorn BV een gift ontvangen van Stichting Doen waarvan o.a. een popcornkar is aangeschaft en andere materiele vaste activa. In 2015 heeft Rainbow Popcorn een gift ontvangen voor de aanschaf van een bus. In het bestemmingsfonds zijn de aanschafbedragen van deze investeringen opgenomen, minus de afschrijvingen.

Doelgroepen

In 2016 heeft de Stichting Vrienden van de Regenboog Groep een deel van haar ontvangen bedragen vastgelegd in een bestemmingsfonds, ten behoeve van de aangegeven doelgroepen: daklozen, verslaafden en LHBT.

Voorzieningen

Latente belastingverplichtingen

Voorziening uitgestelde beloningen

31/12/2016	31/12/2015
6.876	10.565
42.311	66.857
49.187	77.422

De voorziening uitgestelde beloning is opgebouwd ten behoeve van de financiering van de toekomstige lasten van jubilea en levensfasebudgeturen.

De voorziening is voor het grootste deel langlopend.

Schulden

Langlopende schulden

Lening Stichting Anton Jurgens Fonds I, II, III, IV

31/12/2016	31/12/2015
85.667	80.000
85.667	80.000

TOELICHTING

OP DE ONDERSCHIEDEN POSTEN VAN DE BALANS (VERVOLG)

Kortlopende schulden

	31/12/16	31/12/15
Crediteuren	150.308	568.034
Belastingen en sociale lasten	449.074	458.763
Vooruitontvangen bedragen	970.379	442.079
Overige kortlopende schulden	1.277.070	1.135.503
	2.846.831	2.604.379

Niet in de balans opgenomen activa en verplichtingen

Meerjarige financiële verplichtingen

Er zijn huurovereenkomsten gesloten voor de locaties. De totale huurprijs bedraagt € 356.735 voor 2016. Er is per 1 januari 2013 een 3 jarige exploitatieovereenkomst afgesloten met de Stichting Buurtboerderij BV voor € 19.500 per jaar, excl BTW. Voor bestuurskosten is een vergoeding van € 6.500 afgesproken.

Meerjarige voorwaardelijke aanspraken

Stichting de Regenboog Groep heeft een aandeel in het kapitaal van de onderlinge waarborg maatschappij Centramed, de waarde van het aandeel is € 12.238. Dit aandeel is verbonden aan de aansprakelijkheidsverzekering die bij Centramed is afgesloten

Overige niet in de balans opgenomen activa en verplichtingen

In 2016 zijn er 2 audits geweest voor de volgende internationale projecten:

- Hepatitis C Initiative (periode 2013-2014)
- Correlation II (periode 2009-2012)

Volgens de controlerende accountant van de Europese Unie heeft de Regenboog Groep € 35.000 onvoldoende onderbouwd. De Regenboog Groep heeft bezwaar aange-tekend en in 2017 zal duidelijk worden of de subsidiegever dit bedrag zal vorderen.

De definitieve afrekening van het resultaat 2016 inzake de geleverde prestaties in het kader van de WMO inkoop is op moment van publicering nog niet bekend.

TOELICHTING

OP DE ONDERSCHIEDEN POSTEN VAN DE BALANS (VERVOLG)

In 2016 is een samenwerkingsovereenkomst ondertekent tussen De Regenboog Groep en stichting Z. Het doel van deze overeenkomst is om intensief samen te werken als zelfstandige organisaties waarbij De Regenboog Groep, Stichting Z maximaal ondersteund om in 3 jaar tijd tot een gezonde exploitatie te komen van stichting Z.

Stichting de Regenboog Groep maakt per 1 januari 2016 deel uit van een fiscale eenheid voor de omzetbelasting. Deze fiscale eenheid bestaat naast Stichting De Regenboog Groep uit Buurtboerderij Horeca BV en Stichting De Derde Schinkel. Stichting de Regenboog Groep is hoofdelijk aansprakelijk voor de belasting-schuld van de fiscale eenheid als geheel.

In augustus 2016 heeft Stichting De Regenboog Groep een leningsovereenkomst afgesloten met Rederij Kees BV. Het betreft een lening van € 30.000 voor de aanschaf van een milieuvriendelijke transportauto. Zowel de verstrekking van het bedrag als de aanschaf van de auto hebben in januari 2017 plaatsgevonden

Gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn geen gebeurtenissen na balansdatum die vermelding behoeven.

TOELICHTING

OP DE ONDERSCHIEDEN POSTEN VAN DE BATEN EN LASTEN

Baten verdeling

De baten uit eigen fondswerving bestaan met name uit: giften particulieren, giften kerken en fondsen.

De baten zijn onder te verdelen tussen structureel en incidenteel

	Structureel	Incidenteel	Totaal 2016
Baten uit eigen fondsenwerving	0	1.007.786	1.007.786
Subsidies van overheden			
- Gemeente	5.574.863	557.476	7.251.754
- Stadsdelen	827.318	292.097	
Overige baten	2.000.000	2.828.419	4.828.419
Totaal	8.402.181	4.685.778	13.087.959

De overige baten bestaan met name uit opbrengst Traject begeleiding en activering uit WMO

	2016 werkelijk	2016 begroting	2015 werkelijk
Lastenverdeling			
Publiciteit en communicatie	289.460	166.000	299.045
Personeelskosten	7.900.355	6.923.573	7.128.267
Huisvestingskosten	1.166.200	926.769	834.306
Kantoor- en algemene kosten	1.732.580	1.390.025	1.363.511
Afschrijving en rente	272.355	192.313	301.738
Eigen activiteiten	1.174.495	1.214.635	988.369
Totaal	12.535.445	10.813.315	10.915.236

Personeelskosten

Lonen en salarissen	5.777.349	4.840.547	5.075.400
Sociale lasten	1.029.765	1.019.062	846.042
Pensioenlasten	474.524	509.531	433.739
Overige personeelskosten	618.717	554.433	773.086
	7.900.355	6.923.573	7.128.267

TOELICHTING

OP DE ONDERSCHIEDEN POSTEN VAN DE BATEN EN LASTEN (VERVOLG)

Gemiddelde aantal ft's

Het gemiddelde aantal fte's over 2016 was 124. Over 2015 was het gemiddeld aantal fte's 110,49

Wet Normering bezoldiging Topfunctionarissen publieke en semipublieke sector

Bezoldiging topfunctionarissen

Leidinggevende topfunctionaris

Functie (s)

Omvang dienstverband (in fte)

Gewezen topfunctionaris

(Fictieve) dienstbetrekking

J.W.Th. Wijnands
directeur/bestuurder

1,0

nee

ja

Bezoldiging

Beloning

105.100

Onkostenvergoeding

Beloningen betaalbaar op termijn

10.556

Totaal bezoldiging

115.656

Toepasselijk WNT-maximum , klasse III

145.000

Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen die in 2016 een bezoldiging boven het toepasselijke WNT-maximum hebben ontvangen, of waarvoor in eerdere jaren een vermelding op grond van de WOPT of de WNT heeft plaatsgevonden of had moeten plaatsvinden. Er zijn in 2016 geen ontslag-uitkeringen aan overige functionarissen betaald die op grond van de WNT dienen te worden gerapporteerd. Aan de directieleden zijn geen leningen, voorschotten of garanties verstrekt.

TOELICHTING

OP DE ONDERSCHIEDEN POSTEN VAN DE BATEN EN LASTEN (VERVOLG)

Lastenverdeling

Doelstelling

	publiciteit en communicatie	personeels kosten	huisvestings kosten	kantoor- en algemene kosten	afschrijving en rente	eigen activiteiten	Totaal
Partner- en familieondersteuning	1.921	61.716	6.163	3.861	508	663	74.832
Maatschappelijk werk	15.658	511.307	42.024	43.789	31.605	26.679	671.062
Nachtopvang	7.792	261.268	12.696	17.995	20.788	2.999	323.538
Dagbesteding	388	16.219	1.730	2.018	114	37.200	57.669
CLIP	5.587	115.026	16.674	12.802	1.298	1.247	152.634
Inloophuizen	39.088	1.165.180	304.765	104.952	56.454	255.691	1.926.130
Gebruikersruimten	9.929	339.055	59.811	24.854	22.620	7.407	463.676
Sputomruil	2.937	80.603	11.804	7.267	2.320	2.141	107.072
Informele zorg	56.442	2.065.201	152.522	188.497	21.023	133.039	2.616.724
Activering	31.423	661.991	41.339	54.474	10.128	118.746	918.101
Projecten	68.598	1.337.535	323.409	321.304	34.803	288.301	2.373.950
Stichting Bouw en ontwikkelingfonds De Regenboog Groep	-	-	5.937	1.772	36.581	-	44.290
Stichting Vrienden van de Regenboog Groep	-	-	-	1.126	-	-	1.126
Buurt boerderij Horeca BV	-	175.719	24.598	52.284	3.710	169.450	425.761
Stichting Derde schinkel	-	208.992	96.223	109.038	17.842	26.754	458.849
Rainbow Popcorn BV	-	3.500	-	4.295	3.597	250	11.642
Rederij Kees BV	-	112.228	57.525	41.630	2.728	78.602	292.713
Incidentele last	-	-	-	202.490	-	-	202.490
	239.763	7.115.540	1.157.220	1.194.448	266.119	1.149.169	11.122.259

Werving

Kosten eigen fondswerving	30.568	56.636	4.789	57.987	601	784	151.365
Kosten verwerven subsidies overheden	-	110.717	-	35.000	-	-	145.717
	30.568	167.353	4.789	92.987	601	784	297.082

Beheer en administratie

	19.129	617.462	4.191	445.145	5.635	24.542	1.116.103
Totaal 2016	289.460	7.900.355	1.166.200	1.732.580	272.355	1.174.494	12.535.445
Begroet 2016	166.000	6.923.573	926.769	1.390.025	192.313	445.289	10.043.970
Totaal 2015	269.814	7.276.290	812.825	1.249.529	296.040	1.028.900	10.933.389

RESULTAATBESTEMMING

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Hiervoor wordt verwezen naar de hierna opgenomen verklaring.

Statutaire regeling betreffende de bestemming van het resultaat

In de statuten zijn geen bepalingen opgenomen omtrent de bestemming van het resultaat.

Voorstel tot bestemming van het resultaat over het boekjaar 2016

De Raad van Bestuur heeft het exploitatieresultaat over 2016 als volgt bestemd:

	Stichting De Regenboog Groep	Stichting en Bouw- Ontwikkelings fonds De Regenboog Groep	Buurtboerderij Horeca BV	Stichting Vrienden van Regenboog Groep	Stichting Derde Schinkel	Rederij Kees BV	Rainbow Popcorn BV	Totaal geconsolideerd
Resultaat 2016 enkelvoudig	141.704	43.432	62.085	243.112	41.236	10.966	9.979	552.514
Bestemmingsreserves	– 25.000	0	0	0	0	0	0	– 25.000
Bestemmingsfondsen	– 40.148	– 1.622	0	175.911	0	– 16.072	– 7.166	110.903
Saldo naar continuïteitsreserve	206.852	45.054	62.085	67.201	41.236	27.038	17.145	466.611

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: het bestuur en de raad van toezicht van Stichting De Regenboog Groep

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen geconsolideerde jaarrekening 2016

Ons oordeel

Wij hebben de geconsolideerde jaarrekening 2016 op pagina 93 tot en met 113 die deel uitmaakt van het jaarverslag van Stichting De Regenboog Groep te Amsterdam gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen geconsolideerde jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting De Regenboog Groep per 31 december 2016 en van het resultaat over 2016 in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 650 Fondsenwervende organisaties en met de bepalingen bij en krachtens de WNT.

De geconsolideerde jaarrekening bestaat uit:

1. De geconsolideerde balans per 31 december 2016;
2. De geconsolideerde staat van baten en lasten over 2016;
3. Het geconsolideerde kasstroomoverzicht over 2016; en
4. De toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de geconsolideerde jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting De Regenboog Groep zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Reikwijdte van de groepscontrole

Stichting De Regenboog Groep staat aan het hoofd van een groep van entiteiten. De financiële informatie van deze groep is opgenomen in de geconsolideerde jaarrekening van Stichting De Regenboog Groep.

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

De groepscontrole heeft zich met name gericht op de significante onderdelen. Wij hebben op basis van NV COS 600 groepsonderdelen met risico's inzake waardering en toerekening van baten en lasten voor de geconsolideerde jaarrekening van Stichting De Regenboog Groep geïdentificeerd en beoordeeld. Bij alle groepsonderdelen hebben wij afhankelijk van onze risico-inschatting zelf controlewerkzaamheden en beoordelingswerkzaamheden uitgevoerd.

Door bovengenoemde werkzaamheden bij groepsonderdelen, gecombineerd met aanvullende werkzaamheden op groepsniveau, hebben wij voldoende en geschikte controle-informatie met betrekking tot de financiële informatie van de groep verkregen om een oordeel te geven over de jaarrekening.

Benoeming

Wij zijn door het bestuur op 21 september 2016 benoemd als accountant van Stichting De Regenboog Groep vanaf de controle van het boekjaar 2016 en zijn sinds die datum tot op heden de externe accountant.

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de geconsolideerde jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- het bestuursverslag op pagina 1 tot en met 92;
- de begroting inclusief toelichting op pagina 119 tot en met 121;
- de bijlagen op pagina 122 tot en met 140.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de geconsolideerde jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de controle of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de geconsolideerde jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het opstellen van het bestuursverslag in overeenstemming met RJ-Richtlijn 650 Fondsenwervende organisaties.

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de geconsolideerde jaarrekening

Geen controlewerkzaamheden verricht ten aanzien van klassenindeling bezoldigingsmaximum

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT en de brief van VWS d.d. 20 februari 2015 hebben wij het bezoldigingsmaximum WNT zoals bepaald en verantwoord door de instelling als uitgangspunt gehanteerd voor onze controle en hebben wij geen werkzaamheden verricht op de totstandkoming van dit bezoldigingsmaximum.

Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de jaarrekening

Het bestuur van Stichting De Regenboog Groep is verantwoordelijk voor het opstellen van de geconsolideerde jaarrekening in overeenstemming met de in Nederland geldende Richtlijn voor de Jaarverslaggeving 650 Fondsenwervende organisaties en met de bepalingen bij en krachtens de WNT. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de geconsolideerde jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de geconsolideerde jaarrekening moet het bestuur afwegen of de stichting in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de geconsolideerde jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de stichting te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de geconsolideerde jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de vennootschap.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze geconsolideerde jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften, de onafhankelijkheidseisen en het controleprotocol WNT. Onze controle bestond onder andere uit:

- Het identificeren en inschatten van de risico's dat de geconsolideerde jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- Het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de stichting;
- Het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de geconsolideerde jaarrekening staan;
- Het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de geconsolideerde jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een stichting haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- Het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de geconsolideerde jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- Het evalueren of de geconsolideerde jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Gegeven onze eindverantwoordelijkheid voor het oordeel zijn wij verantwoordelijk voor de aansturing van, het toezicht op en de uitvoering van de groepscontrole. In dit kader hebben wij de aard en omvang bepaald van de uit te voeren werkzaamheden voor de groepsonderdelen. Bepalend hierbij zijn de omvang en/of het risicoprofiel van de groepsonderdelen of de activiteiten. Op grond hiervan hebben wij de groepsonderdelen geselecteerd waarbij een controle of beoordeling van de volledige financiële informatie of specifieke posten noodzakelijk was.

Wij communiceren met het bestuur en de raad van toezicht van Stichting De Regenboog Groep onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Wij bevestigen aan het bestuur en de raad van toezicht dat wij de relevante ethische voorschriften over onafhankelijkheid hebben nageleefd. Wij communiceren ook met de raad over alle relaties en andere zaken die redelijkerwijs onze onafhankelijkheid kunnen beïnvloeden en over de daarmee verband houdende maatregelen om onze onafhankelijkheid te waarborgen.

Amstelveen 31 mei 2017

GT Bunck Accountants Belastingadviseurs
Origineel getekend door

G.T. Vermeulen AA

BEGROTING BESTEDINGEN 2017

Doelstelling

Partner- en familieondersteuning	72.000
Maatschappelijk werk	701.000
Nachtopvang	292.000
Dagbesteding	75.000
CLIP	147.000
Inloophuizen	1.805.000
Gebruikersruimtes	542.000
Informele Zorg	2.489.000
Output financiering	1.046.000
Projecten	2.555.000
Totaal besteed aan doelstelling	9.724.000

De begroting 2017 maakt geen onderdeel uit van de jaarrekening 2016 en is daarmee niet getoetst door de accountant.

TOELICHTING OP DE BEGROTING 2017

Vanaf 2016 wordt de begroting en ook de stuurinformatie binnen De Regenboog Groep gepresenteerd per werksoort (activering, informele zorg, inloop, hulpverlening, internationaal, overig en scip). Er is binnen het management team van de organisatie een nieuwe portefeuilledeling afgesproken welke per 1 januari 2016 van kracht werd en waarbij managers verantwoordelijk zijn voor 1 of meer van deze werksoorten.

Op deze nieuwe manier is het gemakkelijk om zicht te krijgen op de omvang en de winst- of verliesgevendheid van de verschillende werksoorten, alsook op trends daarin. Om goed zicht te kunnen houden op de exploitatie van het Scip, dat per 1 januari 2016 onderdeel werd van De Regenboog Groep is hiervoor in 2016 een aparte werksoort aangemaakt. Om een goed totaalbeeld te verkrijgen van de financiële stand van zaken worden ook de cijfers van de rechtspersonen waarvan DRG volledig eigenaar is meegenomen.

Risico's

Activering

Er is een tekort in de begroting op Activering welke wordt veroorzaakt door een korting van 10% op het beschikbare budget vanuit de gemeente op deze werksoort. Indien de afgesproken resultaten worden gehaald en er voldoende stedelijk budget is wordt dit percentage op basis van nacalculatie alsnog betaald. Een groot aantal van deze projecten is bedoeld voor deelnemers die (nog) een grote afstand hebben tot de arbeidsmarkt, waardoor commerciële opbrengsten op deze projecten beperkt blijven. Iets wat overigens ook geldt voor de projecten binnen Stichting De Derde Schinkel. De verwachting is echter dat we de afgesproken resultaatverplichting wel zullen behalen. Mocht dit niet het geval zijn zal in 2018 worden besloten of voortzetting van alle projecten haalbaar is of niet.

Scip

Het Scip is vrijwel kostendekkend begroot, waarbij uit is gegaan van een gelijkblijvende subsidie-opbrengst vanuit de gemeente Amsterdam. Er is nog onzekerheid omtrent deze opbrengst, omdat dit afhangt van het wel of niet behalen van de resultaatverplichtingen.

Informele zorg

De baten dalen voor deze werksoort licht. Doordat het steeds moeilijker wordt om voldoende vrijwilligers te vinden is het onzeker of we aan alle subsidie verplichtingen kunnen voldoen. Indien we onvoldoende vrijwilligers kunnen vinden zullen de baten verder afnemen terwijl de kosten dit niet doen. In 2017 wordt een voorstel richting de gemeente gedaan omtrent een andere wijze van financiering met als doel de administratieve druk te doen laten afnemen en de kwaliteit van de dienstverlening te verbeteren.

TOELICHTING OP DE BEGROTING 2017 (VERVOLG)

Internationaal

Dank zij een aantal toekenningen voor 2017 en 2018 is de financiële problematiek op Internationaal beperkter geworden dan eerder gevreesd. Echter, omdat hiervoor ook specifieke personele inzet en out-of-pocketkosten benodigd zijn bovenop het reeds op Internationaal ingezette vaste personeel nemen ook de kosten toe en is er sprake van een financiële problematiek van ruim 20.000 euro. Gewacht werd nog op uitsluitel over een mogelijke toekenning die tot een extra, nu nog niet begrote opbrengst euro zou leiden, waardoor het resultaat voor 2017 op 0 kan worden afgesloten.

Buurtboerderij

De exploitatie van de Buurtboerderij komt enerzijds tot uitdrukking op een kostenplaats binnen DRG (opgenomen in het cluster 'Overig') en anderzijds op de BV. Om een goed beeld te verkrijgen over de exploitatie van de Buurtboerderij dienen deze bij elkaar opgeteld te worden. De Buurtboerderij draait in de begroting van 2017 ongeveer kostendekkend.

De Derde Schinkel

De begroting van stichting De Derde Schinkel voor 2017 is sluitend. In de exploitatie van 2016 was er in tegenstelling tot 2015 sprake van een licht positief resultaat. In de begroting van 2017 komt een groot deel van de opbrengsten uit verhuuropbrengsten en deels uit commerciële opbrengsten.

Rederij Kees en Sparc Kitchen

In de sociale ondernemingen Rederij Kees en Sparc Kitchen heeft De Regenboog Groep een belang van respectievelijk 50% en 30%. We gaan ervan uit dat Rederij Kees in 2017 minimaal kostendekkend zal opereren en Sparc Kitchen met een verlies zal afsluiten wat echter niet van invloed zal zijn op het resultaat van de geconsolideerde jaarrekening 2017.

8

PRESTATIECIJFERS 2016

RESULTATEN INLOOPHUIZEN

	2016	2015	2014	2013	2012	2011
Blaka Watra						
Gemiddeld aantal bezoekers per dag	137	130	125	108	101	85
Gemiddeld aantal openingsuren per week	56	56	56	56	56	56
Capaciteit op enig moment	50	50	50	50	50	50
Aantal unieke bezoekers	1.942	2.113	1.150	1.189	1.045	1.020
Princehof						
Gemiddeld aantal bezoekers per dag	68	56	44	46	53	49
Gemiddeld aantal openingsuren per week	33	33	33	33	33	33
Capaciteit op enig moment	35	35	35	35	35	35
Aantal unieke bezoekers	1.375	1.196	1.006	624	619	685
De Kloof						
Gemiddeld aantal bezoekers per dag	89	91	83	70	72	78
Gemiddeld aantal openingsuren per week	30	30	30	30	30	30
Capaciteit op enig moment	65	65	65	65	65	65
Aantal unieke bezoekers	1.542	1.496	1.257	966	906	1.010
Oud-West						
Gemiddeld aantal bezoekers per dag	139	135	120	124	117	1085
Gemiddeld aantal openingsuren per week	38	38	38	38	36	38
Capaciteit op enig moment	50	50	50	50	50	50
Aantal unieke bezoekers	2.022	2.445	2.209	1.532	1.405	1.397

RESULTATEN INLOOPHUIZEN (VERVOLG)

	2016	2015	2014	2013	2012	2011
Makom						
Gemiddeld aantal bezoekers per dag	107	108	103	101	104	96
Gemiddeld aantal openingsuren per week	32	32	32	32	33	33
Capaciteit op enig moment	65	65	65	65	65	65
Aantal unieke bezoekers	1.649	1.653	1.311	949	983	1.088
Amoc (Teestube)						
Gemiddeld aantal bezoekers per dag	72	72	55	60	62	64
Gemiddeld aantal openingsuren per week	50	50	50	50	52	52
Capaciteit op enig moment	35	35	35	35	35	35
Aantal unieke bezoekers	1.436	1.345	1.107	1.133	1.014	978
Ondro Bong						
Gemiddeld aantal bezoekers per dag	42	44	44	39	40	34
Gemiddeld aantal openingsuren per week	35	35	35	35	35	35
Capaciteit op enig moment	45	45	45	45	45	45
Aantal unieke bezoekers	362	402	455	207	249	226
De Spreekbuis						
Gemiddeld aantal bezoekers per dag	27	23	12	11	13	14
Gemiddeld aantal openingsuren per week	25	25	25	25	25	25
Capaciteit op enig moment	15	15	15	15	15	15
Aantal unieke bezoekers	277	256	205	90	109	102

RESULTATEN GEBRUIKERSRUIMTES

	2016	2015	2014	2013	2012	2011
Princehof						
Gemiddeld aantal bezoekers per dag	9	9	16	22	12	20
Gemiddeld aantal openingsuren per week	56	56	56	56	56	56
Capaciteit op enig moment	20	20	20	20	20	20
Aantal unieke bezoekers	53	58	65	73	73	73
Blaka Watra						
Gemiddeld aantal bezoekers per dag	20	23	19	35	20	15
Gemiddeld aantal openingsuren per week	56	56	56	56	56	56
Capaciteit op enig moment	13	13	13	13	13	13
Aantal unieke bezoekers	55	67	54	60	45	48
Amoc						
Gemiddeld aantal bezoekers per dag	12	11	12	18	21	23
Gemiddeld aantal openingsuren per week	53	53	53	53	56	56
Capaciteit op enig moment	18	18	18	18	18	18
Aantal unieke bezoekers	65	49	30	30	61	79
Spuitomruil voor intraveneuze drugsgebruikers	2016	2015	2014	2013	2012	2011
Omgeruilde en verkochte spuiten Princehof	52.154	51.443	60.413	76.857	71.774	72.488
Omgeruilde spuiten AMOC	41.740	5.900	17.040	11.084	35.583	12.385
Aantal verkochte attributen Princehof	11.569	15.383	15.638	14.099	20.514	23.370

ONDERDAK

Nachtopvang

	2016	2015	2014	2013	2012	2011
Gemiddeld aantal bezoekers per nacht	10	10	10	9	11	12
Gemiddeld aantal openingsuren per week	81	81	81	81	81	81
Aantal unieke bezoekers	456					

Onder de pannen

30 personen onderdak

Opvang statushouders

29 statushouders opgevangen
(LHBT groep en alleenstaande vrouwen)

WERK EN ACTIVERING 2016

Afdeling Onderwijs, Jeugd en Zorg (OJZ) van de gemeente Amsterdam financiert vanuit de WMO arbeidsmatige werktrajecten. De Regenboog Groep heeft in 2016 in totaal 443* deelnemers een werkplek geboden. De deelnemers werken in werkprojecten van De Regenboog Groep of in sociale firma's waar we mee samenwerken. De arbeidsmatige werktrajecten hebben tot doel deelnemers te ondersteunen bij het ontwikkelen van werknemersvaardigheden en zich, indien mogelijk, voor te bereiden op reguliere arbeid of vrijwilligerswerk.

SCIP

SCIP geeft vorm aan projecten die voortkomen uit de vraag van cliënten om zo hun maatschappelijke participatie te stimuleren. Binnen SCIP waren 126 deelnemers actief als vrijwilliger.

Activering overig

Ook voor cliënten die niet in een traject zitten organiseert De Regenboog Groep diverse dagbestedingsactiviteiten die door de gemeente Amsterdam worden gefinancierd. Voorbeelden daarvan zijn bakfietsvervoer, schoonmaak en veegploegen.

* inclusief Stichting Derde Schinkel, Rederij Kees en Sparc Kitchen

Overzicht aantal dagdelen en

uniek deelnemers

	2016	2015	2014	2013	2012	2011
Aantal dagdelen	2.972	4.514	5.767	4.842	4.964	11.881
Unieke deelnemers	400	484	639	595	653	415

BUURTRESTAURANTS 2016

Stadsdeel	Activiteiten	Contacten
West	154	6.314
Centrum	121	2.593
Nieuw-West		
Noord	30	376
Oost	23	319
Zuid	88	1.230
Zuid-Oost		
Diemen+overig		
Totaal	416	10.832

EROPUIT 2016

	Activiteiten	Aantal deelnames
Totaal Erop-Uit	73	559

Aantal ontmoetingen, uitgesplitst per stadsdeel

Stadsdeel	Activiteiten**	Aantal deelnames	Unieke deelnemers
Centrum	51	103	26
Diemen	3	5	1
Nieuw-West	39	64	23
Noord	27	37	17
Oost	20	45	26
West	58	110	32
Zuid	67	131	31
Zuid-Oost	12	20	13
Overig (verhuisd en buiten Amsterdam)	40	43	7
Onbekend (dakloos/thuisloos)	1	1	1
Totaal	318	559	177

**aantal activiteiten(in de hele stad) waaraan mensen hebben deelgenomen die in een stadsdeel wonen

VRIJWILLIGERS GROEPSACTIVITEITEN 2016

Inzet	Aantal	Nieuw
ErOpUit begeleider	17	2
Open Huis vrijwilliger	80	29
Ondersteuning organisatie	2	
Totaal	99	31

HOMESERVICE 2016

In 2016 heeft Homeservice 4.876 uur vrijwilligers ingezet bij klanten.
1.135 uur is er gewerkt in de educatieve werkplaats

Stadsdeel:	Koppelingen
West	205
Centrum	54
Nieuw-West	202
Noord	65
Oost	134
Zuid	346
Zuid-Oost	38
Diemen+overig	39
Totaal	1.083

	Totaal	Nieuw
Klanten	332	117
Dienstverleners	34	15
Dragende vrijwilligers	23	8

MAATSCHAPPELIJK WERK

	2016	2015	2014	2013	2012	2011
Aantal cliënten	2.192	2.059	1.790	1.787	1.724	1.669
Aantal contacten	14.279	13.371	13.370	12.827	11.402	12.013
Aantal repatriëringen	237	181	121	117		

PARTNER- EN FAMILIEONDERSTEUNING

	2016	2015	2014	2013	2012	2011
Ingeschreven cliënten	140	166	159	142	117	117
Interne coaching	16	12	19	13	12	5

CLIP 2016

Clip Contactmomenten	607
----------------------	-----

RESULTATEN INFORMELE ZORG 2016

	Klantencontacten	Nieuw	Vrijwilligers Totaal	Nieuw	Koppelingen Totaal	Nieuw
West	450	270	324	107	358	214
Nieuw-West	364	196	160	46	286	154
Centrum	309	194	195	66	245	143
Noord	326	187	91	28	273	152
Oost	395	222	231	58	295	173
Zuid-Oost	265	148	85	29	200	117
Zuid	387	224	266	79	300	176
Diemen	35	19	10	3	22	15
Overig	85	52	372	150	58	41
Totaal	2.616	1.512	1.734	566	2.037	1.185
	Totaal in 2016	Nieuw in 2016				
Klanten	2.616	1.512				
Vrijwilligers	1.734	566				
Koppelingen	2.037	1.185				

WOORD VAN DANK

Uit dit verslag blijkt wel weer dat wij voor een groot deel steunen op de bijdragen van derden.

BEDRIJVEN, BEDANKT!

Bedrijven en organisaties steunen ons op allerlei manieren; financieel en in natura. Zij voeren klusjes voor ons uit, doneren voedsel en kleding, verzinnen een mooie actie of helpen ons aan andere benodigdheden er staat altijd wel een bedrijf voor ons klaar. Het is helaas onbegonnen werk hen hier allen bij naam te noemen, maar weet dat we jullie steun ongelooflijk waarderen.

DE STEUN VAN KERKEN EN FONDSSEN

Ook de steun van kerken en fondsen is voor ons – in welke mate dan ook – onmisbaar. Zij hebben er mede voor gezorgd dat we in 2016 konden doen wat we hebben gedaan. In onderstaande opsomming van kerken en fondsen hebben we ernaar gestreefd compleet te zijn. Mochten we per ongeluk toch een partij zijn vergeten, dan bieden we hiervoor onze oprechte excuses aan.

KERKEN

Diaconie Nederlandse Hervormde Gemeente
Diaconie Protestantse Gemeente
KARMEL
Diaconie Hervormde Gemeente
Diaconie Protestantse Gemeente
Diaconie Protestantse Gemeente
Diaconie vd Hervormde/Gereformeerde Gemeente
Diaconie Protestantse Gemeente Amstelveen-
Buitenveldert
Diaconie Zunderdorp
G.K.N. Amsterdam
SOW-Gemeente Oranjekerk
Diaconie Keizersgrachtkerk
Vrijzinnige Centrum Vrijburg
Beraa Kerken Oud West
Diaconie Remonstrantse Gemeente Amsterdam
Diaconie Protestantse Gemeente Durgerdam
Diaconie S.O.W. Federatie Ransdorp Holysloot
R.K. Parochie Char. Inst. Maria Magdalena
Diaconie vd Protestantse Gemeente te ASD-Noord
The Parish of the Blessed Trinity
St. Vreedenhoff
Diaconie N.H.K. Zeevang
Diaconie Protestantse Gemeente Beetsterzwaag-
Olterterp

AALSMEER
AALSMEER
AALSMEER
ALBLASSERDAM
ALLINGAWIER
ALMELO
ALPHEN AAN DEN RIJN

AMSTELVEEN
AMSTERDAM
AMSTERDAM
AMSTERDAM
AMSTERDAM
AMSTERDAM
AMSTERDAM
AMSTERDAM
AMSTERDAM
AMSTERDAM
AMSTERDAM
AMSTERDAM
AMSTERDAM
AMSTERDAM
AMSTERDAM
ARNHEM
BEETS NH

BEETSTERZWAAG

Diaconie Protestantse Gemeente Bellingwolde
Diaconie Gereformeerde Kerk
Protestantse Gemeente
Diaconie GKV Blije-Holwerd
Diaconie Gereformeerde Kerk
Protestantse Gemeente Broek in Waterland
Diaconie Nederlandse Hervormde Gemeente
Diaconie Bunnik
Diaconie Samen op Weg
Doopsgezinde Gemeente Bussum
Diaconie Protestantseestante Gemeente
Diaconie van de Protestantse Gemeente Chaam
Nederlandse Gereformeerde Kerk
Diaconie Hervormde Gemeente
Diaconie Hervormde Gemeente Graft
Protestantse gemeente in Wording
Stg. Delfts Studentenpastoraat
Doopsgezinde Gemeente Texel
De Remonstrantse Gemeente
Diaconie Hervormde Gemeente
Diaconie Protestantse Gemeente
Diaconie Doopsgezinde en Rem.
Vrijzinnige Geloofsgemeenschap Parklaankerk
Protestantse Gemeente Duivendrecht

BELLINGWOLDE
BENNEKOM
BIDDINGHUIZEN
BLIJE
BODEGRAVEN
BROEK IN WATERLAND
BRUINISSE
BUNNIK
BUSSUM
BUSSUM
CASTRICUM
CHAAM
CULEMBORG
DAMWALD
DE RIJP
DEDEMSVAART
DELFT
DEN BURG
DEN HAAG
DEN HOORN
DIDAM
DOKKUM
DRIEBERGEN
DUIVENDRECHT

Diaconie Nederlandse Hervormde Kerk Dwingeloo	DWINGELOO	Kerkeraad Hg	HAAKSBERGEN
PCI Koningshoeve	EDAM	College van Diaconieën	HAAKSBERGEN
Diaconie Hervormde Gemeente	EDE	Diaconie Protestantse Gemeente	HARDENBERG
Kerkenraad Hervormde Gemeente	EEMNES	Gereformeerde Diaconie	HARLINGEN
Stg. City Kerk	EIJSDEN	Hervormde gemeente Harlingen	HARLINGEN
Diaconie Protestantse Gemeente Eindhoven	EINDHOVEN	Par. H. Michael en H. Barnardus	HAZERSWOUDE RIJNDIJK
Diaconie Gereformeerde Kerk	ELST UT	Diaconie Protestantse Gemeente	HEEMSTEDÉ
Regenboog kerk	EPE	Ontmoetingskerk	HEERDE
Protestantse Kerk in Ermelo	ERMELO	Congr. Kl. Zusters vd H J	HEERLEN
Diaconie Lukaskerk Veldwijk	ERMELO	Diaconie NHG. Okkenbroek	HEETEN
Hervormde Gemeente Ermelo	ERMELO	Diaconie Protestantse Gemeente	HEEZE
Stichting ZNWV Zorg	ERMELO	Diaconie Hervormde Gemeente	HELLOUW
Zusters Franciscanessen van Etten	ETTEN LEUR	Protestantse Gemeente Hengelo	HENGELÓ GLD
Diaconie Protestantse Gemeente	GAASTMEER	Diaconie N.H. Gemeente	HEUSDEN GEM HEUSD
Diaconie Protestantse Gemeente	GELDROP	Diaconie Protestantse Gemeente	HILVERSUM
Zelfstandige Gemeente v/d Zusters van		Protestantse Gemeente	HIPPOLYTUSHOEF
Barmhartigheid	GELDROP	Gereformeerde Diaconie	HOLLANDSCHEVELD
Kerkenraad Gereformeerde Kerk Geesteren e.o.	GELSELAAR	Diaconie Hervormde Gemeente	HOLTEN
Protestantse Gemeente Gendt	GENDT	Diaconie Lutherse Gemeente	HOORN
Diaconie vd Protestantse Gemeente	GENNEP	Diaconie Blaricum Nederlands Hervormde Gemeente	HUIZEN
SKG Diaconie Protestantse Gemeente Gennep	GENNEP	Diaconie Protestantse Gemeente	IJMUIDEN
Hervormde Diaconie Noordlaren	GLIMMEN	Diaconie Protestantse Gemeente	JISTRUM
Diaconie SOW Gemeente	GROET	Diaconie PG Langezwaag, Luxwoude	JONKERSLAND
Diaconie Gereformeerde Kerk	GRONINGEN		

Protestantse Kerk
 Gereformeerde Diaconie
 Diaconie Ber. Protestantse Gemeente
 PKN Katlijk-Muldam
 Diaconie Protestantse Gemeente
 Diaconie Protestantse Gemeente
 Diaconie Protestantse Gemeente
 College van Diaconieenen Protestantse Gemeente
 Diaconie Gereformeerde Kerk
 Protestantse Gemeente De Graankorrel
 CvD Protestantse SoW Gemeente Kudelstaart
 Diaconie Protestantse Gemeente
 Gereformeerde Kerk
 Diaconie Michaelkerk
 Diaconie Protestantse Gemeente
 Diaconie Protestantse Gemeente
 Diaconie Protestantse Gemeente
 T.a. Diaconie v/d PKN
 Diaconie Protestantse Gemeente
 Diaconie Protestantse Gemeente
 RK H Cornelius
 De Open Hof PKN Ede
 Diaconie SOW
 Diaconie H.G. Lage Vuursche

JULIANADORP
 KAMERIK
 KAMPERLAND
 KATLIJK
 KERKDRIEL
 KLAZIENAVEEN
 KOEKANGE
 KOLLUM
 KOOG AAN DE ZAAN
 KORTENHOEF
 KUDELSTAART
 LAREN NH
 LEERSUM
 LEERSUM
 LEEUWARDEN
 LEIDERDORP
 LICHTENVOORDE
 LIEREN
 LIJNDEN
 LIMMEN
 LIMMEN
 LUNTEREN
 MAARN
 MAARTENSDIJK

Diaconie Protestantse Gemeente
 Diaconie Protestantse Gemeente
 Diaconie PKN- Gemeente
 Diaconie Protestantse Gemeente
 Diaconie Protestantse Gemeente
 Diaconie Gereformeerde Kerk
 Diaconie Protestantse Gemeente
 N.H. Diaconie Watergang
 Protestantse Gemeente
 Zuiderkerkgemeente
 Diaconie van de Gereformeerdeormeerde Kerk
 Diaconie Protestantse Gemeente
 Diaconie GK
 Diaconie N.H.G.
 Diaconie Hervormde Gemeente
 Diaconie N.H.K.
 Zusters van Dominicanessen
 Protestantse Wijkgemeente
 CGK Nunspeet
 Diaconie Protestantse Gemeente
 Diaconie Protestantse Gemeente
 Diaconie Hervormde Gemeente
 Diaconie Hervormde Gemeente

MARKEN
 MARUM
 MEDEMBLIK
 MEPPEL
 MIDDELBURG
 MODDERGAT
 MONNICKENDAM
 MONNICKENDAM
 MUIDERBERG
 NIEUW AMSTERDAM
 NIEUW VENNEP
 NIEUWE NIEDORP E.O.
 NIEUWE PEKELA
 NIEUWKOOP
 NIEUWLEUSEN
 NIJEVEEN
 NIJMEGEN
 NOOTDORP
 NUNSPEET
 OBDAM
 ODIJK
 OLDEBERKOOP
 OMMEN

Diaconie Hervormde Gemeente
 Diaconie PKN Gemeente
 Hervormde Gemeente Thomas diaconie
 Diaconie P.K.O.
 Diaconie Hervormde Gemeente
 Diaconie Hervormde Gemeente
 Diaconie Gereformeerde Kerk
 Parochie Olv Onb. Ontvangen
 Hervormde Gemeente
 Diaconie PG Ouderkerk
 Rk. Par. Inst. Charitas
 Diaconie Kerk
 Hervormde Gemeente
 Gereformeerdeormeerde Kerk
 Diaconie N.H. Gemeente
 Diaconie Gereformeerde Kerk
 Protestantse Gemeente
 PKN Roden
 Diaconie Protestantse Gemeente
 Pastoor Jan van Oers
 Diaconie PKN Gemeente
 Diaconie Protestantse Gemeente
 Diaconie Nederlandse Hervormde Kerk
 Diaconie VEG
 Diaconie Protestantse Gemeente

OOSTERHOUT NB
 OOSTKAPELLE
 OOSTWOUD
 OOSTZAAN
 OOTMARSUM
 OPEINDE
 OPENDE
 OSPEL
 OUD VOSSEMEER
 OUDERKERK AAN DE AMSTEL
 OUDERKERK AD AMSTEL
 PEIZE
 PERNIS ROTTERDAM
 PERNIS ROTTERDAM
 PIJNACKER
 RENESSE
 RIJSWIJK GLD
 RODEN
 RODEN
 ROOSENDAAL
 SANTPOORT-NOORD
 SCHAGEN
 SCHAGERBRUG
 SCHERPENZEEL GLD
 SCHIERMONNIKOOG

Diaconie Protestantse Gemeente
 Protestantse Gemeente 's-Gravenzande
 Vrijzinnige Protestantse WijkGemeente Uniekerk
 Diaconie Protestantse Gemeente
 Doopsgezinde Gemeente
 S.O.W. Diaconie Munnekeburen
 Hervormde Gemeente De Rank
 Federatieve Gemeente Suwald Diaconie
 Parochie H. Martinus
 Protestantse Gemeente Breda - Marcuskerk
 Protestantse Gemeente
 Fed. Gemeente
 Diaconie Protestantse Gemeente
 R.K. Parochie Emmaus
 Gereformeerde Diaconie
 Zusters Augustinessen van Sint Monica
 PKN
 Diaconie PKN Gemeente Noorderkerk
 Parochie Olv Onb. Ontvangen
 Parochie H. Nicolaas
 Diaconie Samen op Weg Gemeente
 Diaconie Protestantse Gemeente
 Diaconie Hervormde Gemeente
 College van Diaconieenen
 PKN Protestantse Gemeente

SEROOSKERKE
 S-GRAVENZANDE
 S-GRAVENZANDE
 SOESTERBERG
 SOESTERBERG
 SPANGA
 STAPHORST
 SUAWOUDE
 T VELD
 TETERINGEN
 TIEL
 TIJNJE
 UITGEEST
 UITHOORN
 URK
 UTRECHT
 VALKENSWAARD
 VEENOORD
 VENLO
 VENLO
 VLISSINGEN
 VLISSINGEN
 VOLLENHOVE
 VOORBURG
 VOORSCHOTEN

Diaconie Protestantse Gemeente
Diaconie Protestantse Gemeente
Diaconie Hervormde Gemeente
Protestantse kerk in Wording
Diaconie Protestantse Gemeente
Diaconie PG Waalwijk
Protestantse Gemeente
Diaconie Hervormde Gemeente
Diaconie SOW
Diaconie Protestantse Gemeente
Diaconie Hervormde Gemeente
Diaconie N.H.K.
Protestantse Gemeente
Wezen en Diaconiefonds
Diaconie Nederlandse Hervormde Gemeente
Diaconie Protestantse Gemeente
Protestantse Gemeente
Hervormde Gemeente
Diaconie Protestantse Gemeente
Diaconie Gereformeerde Kerk
C v D van Lambertijkerk Gemeente
Diaconie Hervormde Gemeente Zuid
Diaconie Gereformeerde Kerk
Diaconie Protestantse Gemeente Warnsveld-Leesten
Gereformeerde Diaconie
Gereformeerde Kerk Vrijgemaakt
Nationaal Kruisleger
Diaconie Lutherse Gemeente

VOORSCHOTEN
VREELAND
VRIEZENVEEN
VROOMSHOOP
VROUWENPOLDER
WAALWIJK
WANNEPERVEEN
WAPENVELD
WEESP
WEHL
WERKENDAM
WERVERSHOOF
WESTERLEE
WIERDEN
WIJSTER
WINKEL
WINTERSWIJK
WOUBRUGGE
WOUDSEND
YERSEKE
ZELHEM
ZUIDERWOUDE
ZUIDWOLDE DR
ZUTPHEN
ZWARTSLUIS
ZWARTSLUIS
ZWIJNDRECHT
ZWOLLE

FONDSEN

Adessium Foundation
Ars Donandi
Van den Brink - Houtman stichting
De Johanna Donk - Grote Stichting
Delta Lloyd Foundation
Dr. Hofstee Stichting
Stichting Eljebe
Fonds Bijzondere Noden Amsterdam
Fundatie Van Den Santheuvel Sobbe
Haëlla Stichting
Instituut Gak
Jan van der Snelfonds
Janivo Stichting
Kansfonds
KNR commissie PIN
Krijt Hulpfonds
Marion G. Polak stichting
Mundo Crastino Meliori
Oranje Fonds
Porticus Amsterdam
R.C. Maagdenhuis
RCOAK
Redevco Foundation
SIOC

Stichting Boshuysen
Stichting Dioraphte
Stichting Fonds de Trut
Stichting Hannie van der Wal Supportfonds
Stichting Het Amsterdamsche Fonds
Stichting Hulp na Onderzoek
Stichting Marinel Fonds
Stichting Rotterdam
Stichting Running Matters
Stichting Steunfonds BJA-COW
Stichting van den Heer Hoogendijk van Domselaar
Stichting Vereniging tot Ondersteuning van Minvermogen
Tillstichting
Vereniging Houtigehage
Vos - Van der Kwast Stichting
Stichting vriendinnen & vrienden van Schorer
VSBfonds
Weeshuis der Doopsgezinden
Stichting Zonnige Jeugd

COLOFON

Dit jaarverslag is een uitgave van De Regenboog Groep © 2017

SAMENSTELLING EN REDACTIE

Bourne Design, Thalia van Gorp

TEKST

Nicoline van der Spek

CORRECTIES

Veu Studio

ONTWERP

Bourne Design

FOTOGRAFIE EN BEELD

Merlijn Michon, Martijn van de Griendt, Oranje Fonds

COÖRDINATIE

Thalia van Gorp

DRUK

De Repro (Stichting Derde Schinkel)

CONTACT

De Regenboog Groep
Postbus 10887
1001 EW Amsterdam

Telefoon 020 531 76 00
info@deregenboog.org
www.deregenboog.org

IBAN: NL21INGB0000008081
KvK: 41198390 te Amsterdam
RSIN: 003790046

